

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 13.04.2000
KOM(2000) 216 endelig

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

om den holdning Fællesskabet skal indtage i Associeringsrådet med hensyn til gennemførelsen af artikel 65 i Euro-Middelhavsftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Den Tunesiske Republik på den anden side

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

Dette forslag vedrører gennemførelsen af de bestemmelser om en koordinering af de sociale sikringsordninger, der er anført i Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Den Tunesiske Republik på den anden side, som blev undertegnet i Bruxelles den 17. juli 1995¹. Ifølge aftalens artikel 67 skal Associeringsrådet vedtage sådanne bestemmelser.

1. RETSGRUNDLAG

Udkastet til Associeringsrådets beslutning bygger på artikel 65, 66, 67 og 68 i associeringsaftalen mellem EU og Tunesien.

2. GENERELT

2.1. Aftalens indhold

Bestemmelserne i associeringsaftalen mellem EU og Tunesien fastsætter, at der skal indføres en koordineringsordning, som er baseret på følgende:

1. Til fordel for tunesiske arbejdstagere, der lovligt er bosat og beskæftiget i en medlemsstat, samt deres familiemedlemmer, der lovligt er bosat i en medlemsstat:
  - a) Ingen forskelsbehandling på grundlag af nationalitet
  - b) Sammenlægning af forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, med henblik på erhvervelse af ret i en anden medlemsstat til alders-, invalide- og efterladtepension, familieydelser, sygdoms- og barselsydelser
  - c) Udbetaling af familieydelser til arbejdstagere beskæftiget i en medlemsstat, hvis familiemedlemmer er bosat på Fællesskabets område
  - d) Eksport til Tunesien af pensioner og andre ydelser, der udbetales på grund af alderdom, dødsfald, arbejdsulykke eller erhvervssygdom eller invaliditet som følge heraf
2. Til fordel for arbejdstagere, der er statsborgere i en medlemsstat, og som lovligt er bosat og beskæftiget i Tunesien, samt deres familiemedlemmer, der lovligt er bosat i Tunesien:

Tilkendelse mutatis mutandis af de i punkt 1 a), c) og d) omhandlede ydelser.

2.2. Aftalens formål

Associeringsaftalen mellem EU og Tunesien har til formål at etablere en koordinering, der skal sikre tunesiske arbejdstagere en beskyttelse, der afspejler den beskyttelse statsborgere i EU-lande har ifølge EU-bestemmelserne.

---

¹ EFT L 97 af 30. marts 1998.

Aftalens bestemmelser tager imidlertid ikke sigte på arbejdstagernes frie bevægelighed, og de tunesiske arbejdstagere får ikke en lige så favorabel behandling som den, der er sikret i henhold til forordning (EØF) nr. 1408/71 om koordinering af de sociale sikringsordninger.

3. BEMÆRKNINGER TIL UDKASTET TIL AFGØRELSE

3.1. Oversigt

Afgørelsen omfatter bestemmelser om forpligtelser, der påhviler de kontraherende parter, og bestemmelser, der alle påhviler medlemsstaterne med hensyn til tunesiske arbejdstagere.

Udkastet til afgørelse er derfor blevet udformet på følgende måde:

- del I, III og IV vedrører medlemsstaterne og Tunesien
- del II anvendes kun af medlemsstaterne
- bilag med nærmere bestemmelser om anvendelse af afgørelse i medlemsstaternes og Tunesiens lovgivning.

3.2. Indhold

KOMMENTARER TIL ARTIKLERNE

DEL I - ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

De udtryk, der er defineret i denne artikel, svarer i det store og hele til definitionerne i forordning (EØF) nr. 1408/71. I overensstemmelse med bestemmelserne i afgørelsen omfatter udtrykket arbejdstager kun arbejdstagere og ikke som i forordning (EØF) nr. 1408/71 både arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende. I nogle af definitionerne i forordning (EØF) nr. 1408/71 henvises der kun til medlemsstaterne. Det er derfor også nødvendigt med en henvisning til Tunesien.

Artikel 2

I artiklen fastsættes, hvilken personkreds afgørelsen omfatter: tunesiske arbejdstagere og statsborgere i en medlemsstat samt deres familiemedlemmer og efterladte, der lovligt er bosat og beskæftiget i en medlemsstat eller Tunesien.

Artikel 3

I denne bestemmelse er anført det traditionelle ligebehandlingsprincip, og bestemmelsen svarer mutatis mutandis til artikel 3 i forordning (EØF) nr. 1408/71.

Artikel 4

Det saglige anvendelsesområde tager hensyn til begrebet social sikring, der er anført i aftalen og svarer til artikel i forordning (EØF) nr. 1408/71.

Artikel 5

Denne bestemmelse svarer til artikel 5 i forordning (EØF) nr. 1408/71, og giver de kontraherende parter mulighed for at blive orienteret om de lovgivninger og ordninger, som er omfattet af afgørelsen.

Artikel 6

Artiklen er inspireret af artikel 3, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1408/71 og udstrækker visse overenskomster om social sikring, som er indgået mellem medlemsstater, jf. bilag III, til at omfatte de tunesiske arbejdstagere, der omfattes af denne afgørelse.

Artikel 7

Stk. 1 vedrører ophævelse af bopælsbestemmelser for de ydelser, der er anført i aftalen. For det første kan ydelser, der er erhvervet af en tunesisk arbejdstager i henhold til lovgivningen i en eller flere medlemsstater, eksporteres til en medlemsstat. For det andet kan ydelser, der er erhvervet i henhold til lovgivningen i Tunesien eksporteres til en medlemsstat, og de ydelser, der er erhvervet i henhold til lovgivningen i en eller flere medlemsstater, kan eksporteres til Tunesien.

Artikel 8

Ifølge denne bestemmelse skal særlige ikke-bidragspligtige ydelser udbetales i den medlemsstat, på hvis område modtageren er bosat, og der er ikke mulighed for eksport eller sammenlægning af perioder i overensstemmelse med aftalens bestemmelser.

Artikel 9

Denne bestemmelse svarer til artikel 11 i forordning (EØF) nr. 1408/71 om regulering af ydelser. Hvis der i en medlemsstats lovgivning findes sådanne bestemmelser, finder de også anvendelse på ydelser, der er erhvervet i medfør af afgørelsen.

Artikel 10

Med henblik på anvendelsen af bestemmelserne om forbud mod dobbeltydelser henviser denne artikel til bestemmelserne i artikel 12 i forordning (EØF) nr. 1408/71.

DEL II - BESTEMMELSER OM ANVENDELSE AF MEDLEMSSTATERNES SOCIALE SIKRINGSORDNINGER FOR SÅ VIDT ANGÅR TUNESISKE ARBEJDSSTAGERE OG DERES FAMILIEMEDLEMMER

AFSNIT I

BESTEMMELSE AF, HVILKEN LOVGIVNING DER SKAL ANVENDES

Artikel 11 til 18

Bestemmelserne svarer i store træk til reglerne vedrørende arbejdstagere i forordning (EØF) nr. 1408/71. De tager sigte på at undgå, at de personer, der er omfattet af afgørelsen, ikke på én gang er omfattet af to sæt regler om social sikring (dobbelt bidrag) eller omvendt ikke er omfattet af nogen bestemmelser (manglende beskyttelse). Bestemmelserne bygger på princippet om, at der skal anvendes én lovgivning, og det er normalt i det land, hvor

arbejdstageren er beskæftiget, men der er dog visse særregler, bl.a. for udstationerede arbejdstagere.

AFSNIT II

SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DE ENKELTE ARTER AF YDELSER

Artikel 19 til 38

Bestemmelserne svarer i det store og hele til kapitlet om sygdom i forordning (EØF) nr. 1408/71.

Artikel 39 til 45

Bestemmelserne svarer i det store og hele til kapitlet om invaliditet i forordning (EØF) nr. 1408/71.

Artikel 46 til 56

Bestemmelserne svarer i det store og hele til kapitlet om alderdom i forordning (EØF) nr. 1408/71.

Artikel 57 til 68

Bestemmelserne svarer i det store og hele til kapitlet om arbejdsulykker og erhvervssygdomme i forordning (EØF) nr. 1408/71.

Artikel 69 til 71

Bestemmelserne svarer i det store og hele til kapitlet om ydelser ved dødsfald i forordning (EØF) nr. 1408/71.

Artikel 72 til 76

Bestemmelserne svarer til kapitlet om familieydelser der forsørges i forordning (EØF) nr. 1408/71.

Artikel 77 til 79

Bestemmelserne svarer til kapitlet om ydelser til børn, der har mistet en af forældrene eller dem begge, eller ydelser til børn, der forsørges af pensionister i forordning (EØF) nr. 1408/71.

DEL III - FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Bestemmelserne svarer til visse artikler i forordning (EØF) nr. 1408/71 og vedrører bl.a. samarbejdet mellem medlemsstaternes og Tunesiens myndigheder.

DEL IV - OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Denne del, der vedrører såvel Tunesien som medlemsstaterne, drejer sig om senere kommende, nærmere bestemmelser om gennemførelse af afgørelsen.

Rådet opfordres til at træffe afgørelse om den holdning Fællesskabet skal indtage svarende til vedlagte udkast til afgørelse fra Associeringsrådet EF-Tunesien

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

om den holdning Fællesskabet skal indtage i Associeringsrådet med hensyn til gennemførelsen af artikel 65 i Euro-Middelhavsftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Den Tunesiske Republik på den anden side

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 300, stk. 2, første punktum,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Euro-Middelhavsftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Den Tunesiske Republik på den anden side blev indgået ved Rådets og Kommissionens afgørelse af 26. januar 1998.
- (2) i henhold til aftalens artikel 65 skal EU-medlemsstaternes og Tunesiens sociale sikringsordninger koordineres,

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, som Fællesskabet skal indtage i Associeringsrådet, der blev oprettet i Euro-Middelhavsftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Tunesien på den anden side, med hensyn til gennemførelsen af aftalens artikel 67, fremgår af det i bilaget vedlagte udkast til afgørelse, der skal træffes af Associeringsrådet.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*

---

¹ EFT C ... af ..., s. ...

UDKAST

til

AFGØRELSE NR. ... / ... FRA ASSOCIERINGSRÅDET

for De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Tunesien på den anden side

af .....

om koordinering af EU-medlemsstaternes og Tunesiens sociale sikringsordninger

ASSOCIERINGSRÅDET HAR -

under henvisning til Europaaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Tunesien på den anden side¹, og

ud fra følgende betragtning:

ifølge aftalens artikel 65, 66, 67 og 68 i associeringsaftalen skal EU-medlemsstaternes og Tunesiens sociale sikringsordninger koordineres -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

DEL I - ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Definitioner

I denne afgørelse

- a) forstås ved "arbejdstager": enhver person:
- i) der er forsikret i henhold til en tvungen forsikring eller en frivillig fortsat forsikring mod en eller flere risici, der svarer til de sikringsgrene, som indgår i en social sikringsordning for arbejdstagere
  - ii) der, inden for rammerne af en social sikringsordning for samtlige indbyggere eller for hele den erhvervsmæssigt beskæftigede del af befolkningen, er tvungent forsikret mod en eller flere risici, der svarer til de sikringsgrene, på hvilke denne afgørelse finder anvendelse:
    - når det efter vedkommende sikringsordnings administrations- eller finansieringsmetode er muligt at identificere den pågældende som arbejdstager, eller
    - i mangel af sådanne kriterier, når den pågældende er forsikret i henhold til en tvungen forsikring eller en frivillig fortsat forsikring mod en af de i bilag I opregnede risici inden for rammerne af en ordning for

---

¹ EFT L 97 af 30. marts 1998.

arbejdstagere eller af en ordning omhandlet under nr. iii), eller, såfremt en sådan ordning ikke findes i vedkommende stat, når den pågældende svarer til definitionen i bilag I

- iii) der, inden for rammerne af en ensartet social sikringsordning oprettet for hele landbrugsbefolkningen efter de i bilag I fastsatte kriterier, er forsikret i henhold til de sikringsgrene, på hvilke denne afgørelse finder anvendelse
- iv) der, inden for rammerne af en social sikringsordning oprettet for arbejdstagere, for samtlige indbyggere eller for visse kategorier af indbyggere, er frivilligt forsikret mod en eller flere risici svarende til de sikringsgrene, på hvilke denne afgørelse finder anvendelse:
  - når den pågældende udøver lønnet virksomhed, eller
  - når den pågældende tidligere har været tvungent forsikret mod samme risiko inden for rammerne af en ordning for arbejdstagere i den samme stat
- b) forstås ved "grænsearbejder": enhver arbejdstager, som udøver sin erhvervmæssige virksomhed på en medlemsstats område, men er bosat på en anden medlemsstats område, hvortil han som hovedregel vender tilbage hver dag eller mindst en gang om ugen; en grænsearbejder, som af det foretagende, til hvilket han normalt er knyttet, udsendes til den samme medlemsstats eller til en anden medlemsstats område, eller som præsterer en tjenesteydelse på samme medlemsstats eller på en anden medlemsstats område, anses dog fortsat som grænsearbejder i et tidsrum af højst fire måneder, selv om han i denne periode ikke hver dag eller mindst én gang om ugen kan vende tilbage til sit bopælssted;
- c) forstås ved "sæsonarbejder": enhver arbejdstager, som rejser til en anden medlemsstat end den, hvori han er bosat, for dér for en virksomhed eller en arbejdsgiver i nævnte stat at udføre et sæsonarbejde, hvis varighed i intet tilfælde må overstige otte måneder, og som opholder sig på denne stats område under udførelsen af dette arbejde; ved "sæsonarbejde" forstås et af årstiderne betinget arbejde, der automatisk gentager sig hvert år;
- d) forstås ved "familiemedlem": enhver person, der betegnes eller anerkendes som familiemedlem eller betegnes som hørende til husstanden i den lovgivning, hvorefter ydelserne udredes, eller, i de i artikel 23, stk. 1, litra a), og artikel 34 omhandlede tilfælde, i lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den pågældende er bosat; dersom disse lovgivninger kun anser en person, der bor hos arbejdstageren eller den selvstændige erhvervsdrivende, som hørende til familien eller husstanden, anses denne betingelse dog for opfyldt, når den sikrede i overvejende grad bidrager til den pågældendes forsørgelse; hvis en medlemsstats lovgivning om naturalydelser ved sygdom eller moderskab ikke gør det muligt at skelne mellem familiemedlemmer og de øvrige personer, på hvilke lovgivningen finder anvendelse, har udtrykket "familiemedlem" den betydning, der er anført i bilag I;
- e) forstås ved "efterladt" enhver person, der i den lovgivning, hvorefter ydelserne tilkendes, betegnes eller anerkendes som efterladt; dersom denne lovgivning kun anser en person, som hørte til den afdødes husstand, som efterladt, anses denne

betingelse dog for opfyldt, når den afdøde i overvejende grad bidrog til den pågældendes forsørgelse;

- f) forstås ved "bopæl": sædvanligt opholdssted;
- g) forstås ved "ophold": midlertidigt ophold;
- h) forstås ved "lovgivning": i forhold til enhver medlemsstat og Tunesien nuværende eller kommende love, administrative forskrifter, vedtægtsmæssige bestemmelser og alle andre gennemførelsesregler vedrørende de i artikel 4, stk. 1 og 2, nævnte sociale sikringsgrene og -ordninger.

udtrykket omfatter ikke bestemmelser i bestående eller fremtidige kollektive overenskomster, selv om der af en offentlig myndighed er tillagt sådanne overenskomstbestemmelser almindelig retsvirkning eller er foretaget en udvidelse af deres gyldighedsområde; for så vidt angår bestemmelser i kollektive overenskomster:

- i) der tjener til opfyldelse af en forsikringspligt, som følger af de i det foregående underafsnit omhandlede love og administrative forskrifter, eller
- ii) hvorved der oprettes en ordning, der administreres af samme institution som den, der administrerer de ordninger, der er oprettet ved de i det foregående underafsnit omhandlede love og administrative forskrifter

kan den nævnte begrænsning dog til enhver tid ophæves ved en af den pågældende stat afgivet erklæring, hvori angives de ordninger af den omhandlede art, på hvilke denne afgørelse finder anvendelse; meddelelse om en sådan erklæring skal afgives og offentliggøres i overensstemmelse med artikel 90;

- i) forstås ved "overenskomst om social sikring": enhver bilateral eller multilateral overenskomst, der er eller i fremtiden måtte blive indgået enten udelukkende mellem to eller flere medlemsstater eller mellem en medlemsstat og Tunesien, når en sådan overenskomst på den sociale sikrings område pålægger parterne forpligtelser med hensyn til samtlige eller til en eller flere af de i artikel 4, stk. 1 og 2, omhandlede sikringsgrene eller sikringsordninger, samt aftaler af enhver art, der indgås i henhold til de nævnte overenskomster;
- j) forstås ved "den kompetente myndighed" i forhold til enhver medlemsstat og Tunesien den eller de ministre eller anden tilsvarende myndighed, hvorunder de sociale sikringsordninger på den pågældende stats område i dets helhed eller på en del af dette område henhører;
- k) forstås ved "institution": i forhold til enhver medlemsstat og Tunesien det organ eller den myndighed, som det påhviler at administrere hele lovgivningen eller en del af den;
- l) forstås ved "den kompetente institution":
  - i) den institution, som den pågældende er tilsluttet på tidspunktet for indgivelse af begæringen om ydelser, eller
  - ii) den institution, hvorfra den pågældende er berettiget eller ville være berettiget til at modtage ydelser, såfremt han eller et eller flere af hans

familiemedlemmer var bosat i den medlemsstat eller Tunesien, på hvis område denne institution befinder sig, eller

- iii) den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat eller Tunesien, eller
  - iv) såfremt det drejer sig om en ordning om arbejdsgiverens forpligtelser vedrørende de i artikel 4, stk. 1, nævnte ydelser, enten arbejdsgiveren eller det forsikringsorgan, der træder hans sted, eller, såfremt et sådant ikke findes, det organ eller den myndighed, der er udpeget af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat eller Tunesien;
- m) forstås ved "bopælsstedets institution" og "opholdsstedets institution": henholdsvis den institution, som har kompetence til at udrede ydelser på det sted, hvor den pågældende er bosat, og den institution, som har kompetence til at udrede ydelser på det sted, hvor den pågældende opholder sig, i henhold til den lovgivning, som gælder for den nævnte institution, eller, såfremt en sådan institution ikke findes, den af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat eller Tunesien udpegede institution;
- n) forstås ved "den kompetente stat": den medlemsstat, på hvis område den kompetente institution befinder sig;
- o) forstås ved "forsikringsperioder": bidrags- eller beskæftigelsesperioder, der i den lovgivning, hvorefter de er tilbagelagt eller anses for at være tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som forsikringsperioder, samt alle dermed ligestillede perioder, for så vidt de efter denne lovgivning anses for ligestillet med forsikringsperioder;
- p) forstås ved "beskæftigelsesperioder": perioder, der i den lovgivning, hvorefter de er tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som sådanne, samt alle dermed ligestillede perioder, for så vidt de efter denne lovgivning anses for ligestillet med beskæftigelsesperioder;
- q) forstås ved "bopælsperioder": perioder, der i den lovgivning, hvorefter de er tilbagelagt eller anses for at være tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som sådanne;
- r) forstås ved "ydelser", "pensioner" og "renter": samtlige ydelser, pensioner og renter, herunder samtlige dele af dem, der afholdes af offentlige midler, og samtlige forhøjelser i form af reguleringstillæg eller andre tillæg, med forbehold af bestemmelserne i del II, afsnit II, samt de ydelser i form af kapitalbeløb, der kan træde i stedet for pensioner eller renter, samt udbetalinger, der foretages som refusion af bidrag;
- s)
- i) forstås ved "familieydelser": alle natural- eller kontantydelse, der tager sigte på udligning af forsørgerbyrden inden for rammerne af en lovgivning som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra h), dog med undtagelse af de i bilag II nævnte særlige ydelser i anledning af fødsel eller adoption
  - ii) forstås ved "børnetilskud": periodiske kontantydelse, såfremt ydelsen af disse udelukkende afhænger af antallet af familiemedlemmer og eventuelt af disses alder;

- t) forstås ved "ydelse ved dødsfald": enhver engangsydelse i tilfælde af dødsfald med undtagelse af de i litra r) omhandlede ydelser i form af kapitalbeløb;
- u) forstås ved "forordning (EØF) nr. 1408/71": Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet.

Artikel 2

Personkreds

Med mindre der er fastsat andre bestemmelser, finder denne afgørelse anvendelse på:

- a) arbejdstagere med tunesisk statsborgerskab, der lovligt er beskæftiget i en medlemsstat, og som er eller har været omfattet af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, samt de af deres familiemedlemmer, der lovligt er bosat på en medlemsstats område, og deres efterladte;
- b) arbejdstagere, der er statsborgere i en medlemsstat, og som lovligt er beskæftiget i Tunesien, og som er eller har været omfattet af lovgivningen i Tunesien, samt de af deres familiemedlemmer, der lovligt er bosat i Tunesien, og deres efterladte.

Artikel 3

Ligebehandling

1. Personer, der er tunesiske statsborgere omfattet af denne afgørelse, og som er bosat på en medlemsstats område, har de samme pligter og rettigheder i henhold til en medlemsstats lovgivning som denne medlemsstats egne statsborgere, medmindre andet følger af særlige bestemmelser i denne afgørelse.
2. Statsborgere i en medlemsstat, der er omfattet af denne afgørelse, og som er bosat i Tunesien, har de samme pligter og rettigheder i henhold til Tunesiens lovgivning som landets egne statsborgere, medmindre andet følger af særlige bestemmelser i denne afgørelse.
3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder også for retten til at vælge medlemmer af de sociale sikringsinstitutioners organer eller til at deltage i udpegelsen af sådanne medlemmer, men berører ikke medlemsstaternes og Tunesiens lovbestemmelser om valgbarhed til og fremgangsmåden ved udpegelsen af medlemmer af de nævnte organer.

Artikel 4

Sagligt anvendelsesområde

1. Under iagttagelse af de særlige bestemmelser finder denne afgørelse anvendelse på enhver lovgivning om sociale sikringsgrene, der vedrører:
  - a) ydelser i anledning af sygdom og moderskab;
  - b) ydelser ved invaliditet;

- c) ydelser ved alderdom;
  - d) ydelser til efterladte;
  - e) ydelser i anledning af arbejdsulykker og erhvervssygdomme;
  - f) ydelser ved dødsfald;
  - g) ydelser ved arbejdsløshed;
  - h) familieydelser.
2. Denne afgørelse finder anvendelse på alle almindelige og særlige sociale sikringsordninger med eller uden bidragspligt samt på ordninger, der pålægger arbejdsgiveren eller rederen forpligtelser med hensyn til de i stk. 1 omhandlede ydelser.
  3. Denne afgørelse finder ligeledes anvendelse på særlige ikke-bidragspligtige ydelser, der er fastsat i en anden lovgivning eller ordning end dem, der er omhandlet i stk. 1 eller udelukket i henhold til stk. 4, når disse ydelser har til formål
    - a) enten at dække de risici, der svarer til de i stk. 1, litra a) til h), omhandlede sikringsgrene, i stedet for eller som tillæg til andre ydelser
    - b) eller udelukkende at sikre særlig beskyttelse af handicappede.
  4. Denne afgørelse finder ikke anvendelse på bestemmelserne i en medlemsstats lovgivning om de særlige ikke-bidragspligtige ydelser, som er nævnt i bilag II, nr. II, hvis anvendelsesområde er begrænset til en del af medlemsstatens geografiske område.
  5. Bestemmelserne i del II, afsnit II, berører dog ikke bestemmelserne i en lovgivning om en reders forpligtelser.
  6. Denne afgørelse finder hverken anvendelse på offentlig social og sundhedsmæssig forsorg eller på ordninger til fordel for ofre for krig eller dens følger.

Artikel 5

De kontraherende parters erklæringer om denne afgørelses anvendelsesområde

Medlemsstaterne og Tunesien skal i erklæringer, der meddeles og offentliggøres i overensstemmelse med artikel 90, angive den lovgivning og de ordninger, der omfattes af artikel 4, stk. 1, og 2, de i artikel 55 omhandlede minimumsydelser samt de i artikel 77 og 78 omhandlede ydelser.

Artikel 6

Overenskomster om social sikring, der er indgået mellem to eller flere medlemsstater

De overenskomster om social sikring, som er indgået udelukkende mellem to eller flere medlemsstater, jf. bilag III, udstrækkes til at omfatte de personer, der omfattes af denne afgørelse.

Artikel 7

Ophævelse af bopælsbestemmelser - Den tvungne forsikrings indvirkning på refusion af bidrag

1. Ydelser ved alderdom eller til efterladte, erstatning i anledning af arbejdsulykker eller erhvervssygdomme samt kontantydelse ved invaliditet, hvortil der er erhvervet ret efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, kan, medmindre andet er bestemt i denne afgørelse, ikke nedsættes, ændres, stilles i bero, inddrages eller beslaglægges som følge af, at den berettigede er bosat i en anden medlemsstat end den, hvori den institution, som det påhviler at udrede ydelsen, er beliggende.

Første afsnit gælder ligeledes for ydelser i form af kapitalbeløb, der i tilfælde af indgåelse af nyt ægteskab ydes en efterlevende ægtefælle, der var berettiget til pension eller rente som efterladt.

2. Undtagen for så vidt angår ydelser ved invaliditet, der ikke udbetales som følge af arbejdsulykker eller erhvervssygdomme, finder stk. 1 anvendelse for ydelser, hvortil der er erhvervet ret efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, hvis modtageren er tunesisk statsborger og er bosat i Tunesien, og for ydelser, hvortil der er erhvervet ret efter lovgivningen i Tunesien, hvis modtageren er statsborger i en medlemsstat og er bosat i Tunesien eller i en anden medlemsstat.
3. Såfremt refusion af bidrag efter en medlemsstats lovgivning er betinget af, at den pågældende ikke længere er omfattet af en tvungen forsikring, anses denne betingelse ikke for opfyldt, så længe den pågældende som arbejdstager er omfattet af en tvungen forsikring i henhold til en anden medlemsstats lovgivning.

Artikel 8

Særlige ikke-bidragspligtige ydelser

1. Uanset artikel 7 og del II, afsnit II, modtager de personer, som er omfattet af denne afgørelse, udelukkende de i artikel 4, stk. 3, omhandlede særlige ikke-bidragspligtige kontantydelse i den medlemsstat, på hvis område de er bosat, og i henhold til dennes lovgivning, såfremt disse ydelser er anført i bilag IV. Ydelserne udredes af institutionen på bopælsstedet og på dennes bekostning.
2. Når lovgivningen i en medlemsstat gør retten til en i stk. 1 omhandlet ydelse, som tilkendes i form af en tillægsydelse, betinget af, at der oppebæres en af de i artikel 4, stk. 1, litra a) til h), omhandlede ydelser, og der ikke gøres krav på nogen ydelse af denne art efter den pågældende lovgivning, betragtes enhver tilsvarende ydelse, der tilkendes efter lovgivningen i en anden medlemsstat, som en ydelse, der tilkendes efter lovgivningen i førstnævnte medlemsstat, med henblik på tilkendelse af tillægsydelsen.
3. Når lovgivningen i en medlemsstat gør retten til de i stk. 1 omhandlede ydelser til invalider eller handicappede betinget af, at invaliditeten eller handicapet første gang blev konstateret på denne medlemsstats område, anses denne betingelse for opfyldt, når invaliditeten eller handicapet første gang blev konstateret på en anden medlemsstats område.

Artikel 9

Regulering af ydelser

De i en medlemsstats eller Tunesiens lovgivning fastsatte bestemmelser om regulering af ydelser finder anvendelse på ydelser, der under iagttagelse af bestemmelserne i denne afgørelse udredes efter den nævnte lovgivning.

Artikel 10

Forbud mod dobbeltydelser

1. Der kan ikke med hjemmel i denne afgørelse tillægges eller bevares ret til flere ydelser af samme art på grundlag af samme forsikringsperiode tilbagelagt efter en tvungen forsikring. Denne bestemmelse finder dog ikke anvendelse på ydelser ved invaliditet, alderdom, dødsfald (pensioner) eller erhvervssygdom, der fastsættes af institutionerne i to eller flere medlemsstater i overensstemmelse med reglerne i artikel 43, artikel 45, stk. 2 og 3, artikel 48, 55 og 56 eller artikel 65, stk. 1, litra b).
2. Indeholder en medlemsstats lovgivning bestemmelser om, at en ydelse skal nedsættes, stilles i bero, eller bortfalde, når modtageren samtidig får udbetalt andre sociale ydelser eller har andre indtægter af enhver art, finder disse bestemmelser, medmindre der er fastsat andre bestemmelser i denne afgørelse, tillige anvendelse, selv om det drejer sig om ydelser, som den pågældende har opnået i henhold til en anden medlemsstats eller Tunesiens lovgivning, eller om indtægter, han har modtaget på en anden medlemsstats eller Tunesiens område.

Indeholder Tunesiens lovgivning bestemmelser om, at en ydelse skal nedsættes, stilles i bero, eller bortfalde, når modtageren samtidig får udbetalt andre sociale ydelser eller har andre indtægter af enhver art, finder disse bestemmelser tillige anvendelse, selv om det drejer sig om ydelser, som den pågældende har opnået i henhold til en eller flere medlemsstaters lovgivning, eller om indtægter, han har modtaget på en eller flere medlemsstaters område.

3. Bestemmelserne i stk. 2 finder dog ikke anvendelse, hvis den pågældende modtager samme slags ydelser ved invaliditet, alderdom eller dødsfald (pensioner), som fastsættes
  - af institutionerne i to eller flere medlemsstater i overensstemmelse med artikel 48, 56 og 66
  - af en tunesisk institution i overensstemmelse med en overenskomst om social sikring mellem Tunesien og en medlemsstat.
4. Indeholder en medlemsstats lovgivning bestemmelser om, at ydelser ved invaliditet eller førtidsydelser ved alderdom skal nedsættes, stilles i bero eller bortfalde i tilfælde af, at modtageren er erhvervsmæssigt beskæftiget, finder disse bestemmelser tillige anvendelse, hvis den pågældende er erhvervsmæssigt beskæftiget på en anden medlemsstats eller Tunesiens område.

Indeholder Tunesiens lovgivning bestemmelser om, at ydelser ved invaliditet eller førtidsydelser ved alderdom skal nedsættes, stilles i bero eller bortfalde i tilfælde af, at modtageren er erhvervsmæssigt beskæftiget, finder disse bestemmelser tillige

anvendelse, hvis den pågældende er erhvervsmæssigt beskæftiget på en medlemsstats område.

DEL II - BESTEMMELSER OM ANVENDELSE AF MEDLEMSSTATERNES SOCIALE SIKRINGSORDNINGER FOR SÅ VIDT ANGÅR TUNESISKE ARBEJDSSTAGERE OG DERES FAMILIEMEDLEMMER

AFSNIT I

BESTEMMELSE AF, HVILKEN LOVGIVNING DER SKAL ANVENDES

Artikel 11

Almindelige bestemmelser

1. Arbejdstager, som er omfattet af denne afgørelse, er alene undergivet lovgivningen i én medlemsstat. Spørgsmålet om, hvilken lovgivning der skal anvendes, afgøres efter bestemmelserne i dette afsnit.
2. Med forbehold af artikel 12 til 17:
  - a) er en arbejdstager med beskæftigelse på en medlemsstats område omfattet af denne stats lovgivning, selv om han er bosat på en anden medlemsstats område, eller den virksomhed eller arbejdsgiver, der beskæftiger ham, har sit hjemsted eller sin bopæl på en anden medlemsstats område;
  - b) er en arbejdstager med beskæftigelse om bord på et skib, som fører en medlemsstats flag, omfattet af denne stats lovgivning;
  - c) er en arbejdstager, som ophører med at være omfattet af en medlemsstats lovgivning, uden at han bliver omfattet af en anden medlemsstats lovgivning i overensstemmelse med en af reglerne i ovenstående litra eller med en af de i artikel 12 til 17 omhandlede undtagelser eller særlige regler, omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han er bosat, i overensstemmelse med bestemmelserne i denne lovgivning alene.

Artikel 12

Særlige bestemmelser

1. Reglen i artikel 11, stk. 2, litra a), finder anvendelse under iagttagelse af følgende undtagelser og særregler:
  - a) en arbejdstager på en medlemsstats område med lønnet beskæftigelse for en virksomhed, hvortil han normalt er knyttet, og som af denne virksomhed udsendes til en anden medlemsstats område for dér at udføre et arbejde for denne virksomheds regning, er fortsat omfattet af lovgivningen i den førstnævnte medlemsstat, forudsat at varigheden af dette arbejde ikke påregnes at overstige ét år, og at han ikke udsendes for at afløse en anden arbejdstager, hvis udstationeringsperiode er udløbet
  - b) såfremt varigheden af det arbejde, der skal udføres, på grund af uforudselige omstændigheder bliver længere end oprindeligt forudsat og kommer til at overstige ét år, er de pågældende fortsat omfattet af lovgivningen i den

førstnævnte medlemsstat, indtil arbejdet er afsluttet, forudsat at den kompetente myndighed i den medlemsstat, til hvis område den pågældende er udsendt, eller det af denne myndighed udpegede organ har meddelt samtykke hertil; begæring om et sådant samtykke skal indgives inden udløbet af den første étårsperiode; samtykke kan ikke meddeles for længere tid end ét år.

2. For en arbejdstager, der normalt har beskæftigelse på to eller flere medlemsstats områder, afgøres spørgsmålet om, hvilken lovgivning han er omfattet af, efter følgende regler:
  - a) en arbejdstager, der hører til det kørende, sejlene eller flyvende personel i en virksomhed, som for andres eller for egen regning foretager international befordring af passagerer eller gods ad jernbane, landevej, luftvejen eller i indenrigs skibsfart, og som har sit hjemsted på en medlemsstats område, er omfattet af sidstnævnte stats lovgivning med følgende begrænsninger:
    - i) en arbejdstager, der er beskæftiget af en filial eller af en fast repræsentation, som den pågældende virksomhed har i en anden medlemsstat end den, hvor virksomheden har sit hjemsted, er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den nævnte filial eller faste repræsentation er beliggende;
    - ii) en arbejdstager, der overvejende er beskæftiget i den medlemsstat, hvor han er bosat, er omfattet af denne stats lovgivning, selv om den virksomhed, hvori han er beskæftiget, hverken har sit hjemsted, en filial eller en fast repræsentation på dette område;
  - b) andre arbejdstagere end de under litra a) omhandlede er omfattet:
    - i) af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den pågældende er bosat, såfremt han udfører en del af sit arbejde på dette område, eller såfremt han er beskæftiget i flere virksomheder eller hos flere arbejdsgivere, der har deres hjemsted eller bopæl på forskellige medlemsstats områder;
    - ii) af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den virksomhed eller arbejdsgiver, som beskæftiger den pågældende, har sit hjemsted eller sin bopæl, såfremt han ikke er bosat i en af de medlemsstater, hvor han udfører sit arbejde.
3. En arbejdstager, der har beskæftigelse på en medlemsstats område i en virksomhed, som har sit hjemsted på en anden medlemsstats område, er, såfremt de to medlemsstats fælles grænse går igennem virksomheden, omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den pågældende virksomhed har sit hjemsted.

Artikel 13

Særlige regler for søfolk

Reglen i artikel 11, stk. 2, litra b), finder anvendelse under iagttagelse af følgende undtagelser og særregler:

1. En arbejdstager, som på en medlemsstats område eller om bord på et skib, der fører en medlemsstats flag, har beskæftigelse for en virksomhed, hvortil han normalt er knyttet, og som af nævnte virksomhed udsendes for at udføre et arbejde for dennes regning om bord på et skib, der fører en anden medlemsstats flag, er fortsat omfattet af lovgivningen i førstnævnte medlemsstat på de i artikel 12, nr. 1, fastsatte betingelser.
2. En arbejdstager, som ikke sædvanligvis har sin erhvervsmæssige beskæftigelse til søs, men udfører et arbejde i en medlemsstats territorialfarvand eller havn om bord på et skib, der fører en anden medlemsstats flag, og som befinder sig i dette territorialfarvand eller denne havn, uden at tilhøre skibets besætning, er omfattet af lovgivningen i førstnævnte medlemsstat.
3. En arbejdstager, som har beskæftigelse om bord på et skib, der fører en medlemsstats flag, og som for denne beskæftigelse aflønnes af en virksomhed eller en person, der har sit hjemsted eller bopæl på en anden medlemsstats område, er omfattet af lovgivningen i sidstnævnte stat, såfremt han er bosat på dens område; den virksomhed eller den person, der udbetaler lønnen, anses som arbejdsgiver ved anvendelsen af nævnte lovgivning.

Artikel 14

Særlige regler, der finder anvendelse på arbejdstagere, som samtidig har lønnet beskæftigelse og selvstændig beskæftigelse på forskellige medlemsstaters område

En person, der samtidigt har lønnet beskæftigelse og en selvstændig virksomhed på forskellige medlemsstaters område, er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor han udøver en lønnet beskæftigelse, eller såfremt han udøver en sådan beskæftigelse på to eller flere medlemsstaters område, af den lovgivning, der fastsættes i overensstemmelse med artikel 12, nr. 2 eller 3.

Artikel 15

Diverse bestemmelser

1. Den i artikel 12, nr. 2 og 3, omhandlede person behandles for så vidt angår anvendelse af den lovgivning, der fastlægges i overensstemmelse med disse bestemmelser, som om vedkommende havde hele sin erhvervsmæssige beskæftigelse på den pågældende medlemsstats område.
2. Bestemmelserne i en medlemsstats lovgivning, hvorefter en pensionist eller rentemodtager, der er erhvervsmæssigt beskæftiget, ikke i kraft af denne beskæftigelse er omfattet af den tvungne forsikring, finder ligeledes anvendelse på en pensionist eller rentemodtager, hvis ret til pension eller rente er erhvervet efter en anden medlemsstats lovgivning, medmindre den pågældende udtrykkeligt indgiver anmodning om at blive omfattet af den tvungne forsikring til den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i førstnævnte medlemsstat.

Artikel 16

Regler om frivillig eller frivillig fortsat forsikring

1. Artikel 11 til 15 finder ikke anvendelse på frivillig eller frivillig fortsat forsikring, medmindre der i en medlemsstat inden for en af de i artikel 4 omhandlede områder kun findes en frivillig forsikringsordning.
2. Hvor anvendelsen af to eller flere medlemsstaters lovgivning medfører samtidigt medlemskab
  - af en tvungen forsikringsordning og af en eller flere ordninger for frivillig eller frivillig fortsat forsikring, er den pågældende alene omfattet af den tvungne forsikringsordning
  - af to eller flere ordninger for frivillig eller frivillig fortsat forsikring, kan den pågældende kun optages i den ordning for frivillig eller frivillig fortsat forsikring, som han har valgt at være tilknyttet.
3. Såfremt det drejer sig om invaliditet, alderdom eller dødsfald (pensioner), kan den pågældende dog optages i en medlemsstats ordning for frivillig eller frivillig fortsat forsikring, selv om han er omfattet af en anden medlemsstats tvungne forsikring, for så vidt der i den førstnævnte stat er udtrykkelig eller stiltiende hjemmel til en sådan dobbeltforsikring.

Artikel 17

Undtagelser fra artikel 11 til 16

To eller flere medlemsstater, deres kompetente myndigheder eller de af disse myndigheder udpegede organer kan efter aftale gøre undtagelser fra artikel 11 til 16 til fordel for visse personer eller visse personkategorier.

Artikel 18

Særregler vedrørende personer, som modtager pensioner eller renter efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater

En person, som modtager pension eller rente efter en medlemsstats lovgivning eller pensioner eller renter efter lovgivningen i flere medlemsstater, og som er bosiddende på en anden medlemsstats område, kan på anmodning blive fritaget for at være omfattet af lovgivningen i sidstnævnte medlemsstat, når han ikke er omfattet af denne lovgivning i kraft af erhvervsudøvelse.

AFSNIT II - SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DE ENKELTE ARTER AF YDELSER

KAPITEL 1

SYGDOM OG MODERSKAB

Afdeling 1

Fælles bestemmelser

Artikel 19

Sammenlægning af forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder

1. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser er betinget af, at der er tilbagelagt forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder, skal i fornødent omfang medregne forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter enhver anden medlemsstats lovgivning, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den lovgivning, der gælder for denne institution.
2. Bestemmelserne i stk. 1 finder også anvendelse på sæsonarbejdere, selv om det drejer sig om perioder, som ligger forud for en forsikringsafbrydelse, der har været længere end tilladt efter lovgivningen i den kompetente stat, forudsat at den pågældendes forsikring ikke har været afbrudt i over fire måneder.

Afdeling 2

Arbejdstagere og deres familiemedlemmer

Artikel 20

Bopæl i en anden medlemsstat end den kompetente stat - Almindelige regler

1. En arbejdstager, der er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat, og som opfylder betingelserne i den kompetente stats lovgivning for ret til ydelser, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 19, har i den stat, hvor han er bosat, ret til følgende ydelser:
  - a) naturalydelser, der for den kompetente institutions regning ydes af institutionen på bopælsstedet i henhold til den for denne institution gældende lovgivning, som om den pågældende var forsikret der;
  - b) kontantydelse, der udbetales af den kompetente institution i henhold til den for denne institution gældende lovgivning. Efter aftale mellem den kompetente institution og bopælsstedets institution kan disse ydelser dog udbetales af den sidstnævnte institution for den førstnævnte institutions regning i overensstemmelse med reglerne i den kompetente stats lovgivning.
2. Bestemmelserne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på familiemedlemmer, der er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat, for så vidt de pågældende ikke er berettiget til disse ydelser i medfør af lovgivningen i den stat, på hvis område de er bosat.

Såfremt familiemedlemmerne er bosat i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ret til naturalydelser ikke er betinget af forsikring eller beskæftigelse, anses de naturalydelser, som er ydet de pågældende, som ydet til udgift for den institution, som arbejdstageren eller den selvstændige erhvervsdrivende er tilsluttet, medmindre den pågældendes ægtefælle eller den person, som søger for børnene, udøver erhvervsmæssig virksomhed på den nævnte medlemsstats område.

Artikel 21

Grænsearbejdere og deres familiemedlemmer - Særlige regler

Grænsearbejdere kan også opnå ydelserne på den kompetente stats område. Disse ydelser udredes af den kompetente institution efter lovgivningen i denne stat, som om den pågældende var bosat der. En grænsearbejders familiemedlemmer kan modtage ydelser på

samme vilkår; bortset fra tilfælde, hvor øjeblikkelig hjælp er påkrævet, er opnåelse af disse ydelser dog betinget af, at der herom er afsluttet en overenskomst mellem de pågældende stater eller mellem de kompetente myndigheder i disse stater, eller - i mangel af sådan overenskomst - at den kompetente institution på forhånd har givet sin tilladelse hertil.

Artikel 22

Ophold i eller flytning til den kompetente stat

1. De i artikel 20, stk. 1, omhandlede arbejdstagere, som opholder sig på den kompetente stats område, har ret til ydelser efter denne stats lovgivning, som om de var bosat der, uanset om de allerede har modtaget ydelser for samme sygdoms- eller moderskabstilfælde forud for dette ophold.
2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på de i artikel 20, stk. 2, omhandlede familiemedlemmer.

Såfremt disse familiemedlemmer er bosat på en anden medlemsstats område end den, på hvis område arbejdstageren er bosat, ydes naturalydelserne dog af opholdsstedets institution til udgift for institutionen på de pågældendes bopælssted.
3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på grænsearbejdere og deres familiemedlemmer.
4. De i artikel 20 omhandlede arbejdstagere og deres familiemedlemmer, som er flyttet til den kompetente stats område, har ret til ydelser efter denne stats lovgivning, uanset om de allerede har modtaget ydelser for samme sygdoms- eller moderskabstilfælde forud for flytningen.

Artikel 23

Ophold uden for den kompetente stat - Tilbagevenden eller flytning til en anden medlemsstat under et sygdoms- eller moderskabstilfælde - Nødvendigheden af at rejse til en anden medlemsstat for at få den fornødne behandling

1. En arbejdstager, som opfylder de i den kompetente stats lovgivning foreskrevne betingelser for ret til ydelser, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 19, og:
  - a) hvis tilstand under et ophold på en anden medlemsstats område kræver øjeblikkelig ydelse af hjælp, eller
  - b) som efter at have opnået ret til ydelser fra den kompetente institution får tilladelse af denne institution til at vende tilbage til den medlemsstat, hvor han er bosat, eller til at flytte til en anden medlemsstats område, eller
  - c) som af den kompetente institution får tilladelse til at rejse til en anden medlemsstat for der at få den efter hans tilstand fornødne behandlinghar ret til:
  - i) naturalydelser, der for den kompetente institutions regning ydes af opholds- eller bopælsstedets institution efter den lovgivning, der gælder for denne institution, som om han var forsikret dér, dog således at det tidsrum, for hvilket disse ydelser kan udredes, afhænger af den kompetente stats lovgivning

- ii) kontantydelse, der udbetales af den kompetente institution efter den for denne institution gældende lovgivning. Efter aftale mellem den kompetente institution og opholds- eller bopælsstedets institution kan disse ydelser dog udbetales af den sidstnævnte institution for den førstnævnte institutions regning efter bestemmelserne i den kompetente stats lovgivning.
2. Den ifølge stk. 1, litra b), krævede tilladelse kan kun nægtes, såfremt det dokumenteres, at den pågældendes flytning må antages at kunne bringe hans helbredstilstand i fare eller vanskeliggøre en gennemførelse af lægebehandlingen.
- Den i stk. 1, litra c), krævede tilladelse kan ikke nægtes, når den pågældende behandling er opført under de ydelser, der er fastsat i lovgivningen i den medlemsstat, hvor vedkommende er bosat, og såfremt denne behandling under hensyn til den pågældendes aktuelle helbredstilstand og udsigterne for sygdommens udvikling ikke kan ydes inden for den frist, der normalt er nødvendig for at opnå denne behandling i den medlemsstat, hvor han er bosat.
3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på en arbejdstagers familiemedlemmer.
- Ved anvendelse af stk. 1, litra a), nr. i), og litra c), nr. i), på de i artikel 20, stk. 2, omhandlede familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område end den, på hvis område arbejdstageren er bosat:
- a) ydes naturalydelse dog til udgift for institutionen i den medlemsstat, på hvis område familiemedlemmerne er bosat, af opholdsstedets institution efter den lovgivning, der gælder for denne institution, som om arbejdstageren var forsikret dér; det tidsrum, for hvilket disse ydelser kan udredes, beror dog på lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område familiemedlemmerne er bosat
  - b) gives den i stk. 1, litra c), krævede tilladelse dog af institutionen i den medlemsstat, på hvis område familiemedlemmet er bosat.
4. Den omstændighed, at en arbejdstager har ret til ydelser efter stk. 1, berører ikke hans familiemedlemmers ret til ydelser.

Artikel 24

Erhvervsudøvelse i en anden medlemsstat end den kompetente stat - Ophold i den stat, hvor arbejdet udføres

De i artikel 12, 13, 14 og 17 omhandlede arbejdstagere samt deres familiemedlemmer, som ledsager dem, er omfattet af bestemmelserne i artikel 23, stk. 1, litra a), såfremt deres tilstand kræver ydelse af hjælp under et ophold i den medlemsstat, hvor arbejdstageren eller den selvstændige erhvervsdrivende udfører et arbejde, eller, når arbejdet udføres om bord på et skib, i den medlemsstat hvis flag skibet fører.

Artikel 25

Beregning af kontantydelse

1. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af en gennemsnitsindtjening eller en gennemsnitlig bidragsbasis fastsætter denne gennemsnitsindtjening eller gennemsnitlige

bidragsbasis alene på grundlag af konstaterede indtjeningsbeløb eller anvendte bidragsbaser i de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.

2. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af en fikseret indtjening, skal alene basere beregningen på den fikserede indtjening, eller i givet fald på gennemsnittet af de fikserede indtjeningsbeløb, der svarer til de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.
3. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning størrelsen af kontantydelse afhænger af antallet af familiemedlemmer, skal ligeledes medregne de af den pågældendes familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, som om de var bosat på den kompetente stats område.

Artikel 26

Større naturalydelser

1. En arbejdstager, der til sig selv eller et familiemedlem har fået bevilget en protese, en større bandage eller andre større naturalydelser af en medlemsstats institution før sin optagelse i en anden medlemsstats institution, har ret til disse ydelser for den førstnævnte institutions regning, selv om de er bevilget på et tidspunkt, da den pågældende arbejdstager eller selvstændige erhvervsdrivende allerede var optaget i den sidstnævnte institution.
2. Fortegnelsen over de ydelser, på hvilke bestemmelserne i stk. 1 finder anvendelse, fastsættes af Den Administrative Kommission for Vandrende Arbejdstagere Sociale Sikring, jf. artikel 80 i forordning (EØF) nr. 1408/71, der er defineret i artikel 1, litra u), i denne afgørelse.

Afdeling 3

Arbejdsløse og deres familiemedlemmer

Article 27

1. Bestemmelserne i artikel 20 finder tilsvarende anvendelse på grænsearbejdere, der er helt arbejdsløse, og som opfylder betingelserne i den kompetente stats lovgivning for ret til sygeforsikringsydelser, og på deres familiemedlemmer.
2. Når en arbejdsløs, der ikke er omfattet af stk. 1, opfylder betingelserne for ret til ydelser ved sygdom og moderskab efter lovgivningen i den medlemsstat, som det påhviler at afholde udgifterne ved ydelser ved arbejdsløshed, i givet fald under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 19, har hans familiemedlemmer ret til disse ydelser, uanset i hvilken medlemsstat, de er bosat eller opholder sig. Disse ydelser udredes:
  - i) for så vidt angår naturalydelser af institutionen på bopæls- eller opholdsstedet efter den for nævnte institution gældende lovgivning, og for den kompetente institutions regning i den medlemsstat, som det påhviler at afholde udgifterne ved ydelser ved arbejdsløshed;

- ii) for så vidt angår kontantydelse af den kompetente institution i den medlemsstat, som det påhviler at afholde udgifterne ved ydelse ved arbejdsløshed, efter den for nævnte institution gældende lovgivning.
3. Det i stk. 1 omhandlede tidsrum kan i tilfælde af force majeure forlænges af den kompetente institution inden for de grænser, der er fastsat i den for denne institution gældende lovgivning. Denne bestemmelse berører ikke bestemmelser i en medlemsstats lovgivning, hvorefter ydelse i anledning af sygdom kan udbetales for et længere tidsrum.

Afdeling 4

Pensions- eller renteansøgere og deres familiemedlemmer

Artikel 28

Ret til naturalydelse i tilfælde af bortfald af ret til ydelse fra den senest kompetente institution

1. En arbejdstager samt hans familiemedlemmer eller hans efterladte, som under behandlingen af en begæring om pension eller rente mister retten til naturalydelse efter lovgivningen i den senest kompetente medlemsstat, skal dog modtage disse ydelse efter lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den eller de pågældende er bosat, for så vidt de er berettiget til naturalydelse i medfør af denne lovgivning, eller de ville have haft ret til sådanne ydelse i medfør af lovgivningen i en anden medlemsstat, såfremt de var bosat på sidstnævnte stats område, i givet fald under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 19.
2. En pensions- eller renteansøger, hvis ret til naturalydelse følger af en medlemsstats lovgivning, hvorefter det kræves, at den pågældende under behandlingen af sin begæring om pension selv skal betale bidrag til sygeforsikringen, mister retten til naturalydelse ved udløbet af den anden måned, for hvilken han er i restance med betaling af bidrag.
3. Udgifterne ved naturalydelse, der er ydet i medfør af stk. 2, afholdes af den institution, som i henhold til stk. 2 har modtaget bidragene; i tilfælde hvor der ikke skal betales bidrag efter bestemmelserne i stk. 2, skal den institution, som det påhviler at afholde udgifterne ved naturalydelse efter pensionens eller rentens fastsættelse i medfør af artikel 30, refundere bopælsstedets institution udgifterne ved de pågældende ydelse.

Afdeling 5

Pensionister eller rentemodtagere og deres familiemedlemmer

Artikel 29

Ret til pension eller rente i medfør af lovgivningen i flere medlemsstater i tilfælde, hvor der er ret til ydelse i bopælslandet

En person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i to eller flere medlemsstater, herunder lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den pågældende er bosat, og som har ret til ydelse efter lovgivningen i sidstnævnte medlemsstat, i givet fald under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 19 og bilag VI, modtager, ligesom sine familiemedlemmer, disse

ydelser fra bopælsstedets institution og for denne institutions regning, som om den pågældende alene var berettiget til pension eller rente efter den sidstnævnte medlemsstats lovgivning.

Artikel 30

Ret til pension eller rente i medfør af lovgivningen i en enkelt eller i flere stater i tilfælde, hvor der ikke er ret til ydelser i bopælslandet

1. En person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, og som ikke har ret til ydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor han er bosat, har dog for sig selv og sine familiemedlemmer krav på disse ydelser, for så vidt han, om fornødent under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 19 og bilag VI, vil være berettiget hertil efter lovgivningen i den medlemsstat eller i mindst én af de medlemsstater, som det påhviler at yde pension (rente), såfremt han var bosat i den pågældende stat. Ydelserne skal udredes på følgende vilkår:
  - a) naturalydelser ydes (for den i stk. 2 omhandlede institutions regning) af institutionen på bopælsstedet, som om den pågældende var berettiget til pension eller rente i medfør af lovgivningen i den stat, hvor han er bosat, og havde ret til naturalydelserne
  - b) kontantydelser udbetales i givet fald af den kompetente institution som fastsat efter bestemmelserne i stk. 2 efter den for denne institution gældende lovgivning; efter aftale mellem den kompetente institution og institutionen på bopælsstedet kan disse ydelser dog udbetales af sidstnævnte institution for førstnævnte institutions regning efter reglerne i den kompetente stats lovgivning.
2. I de i stk. 1 omhandlede tilfælde bestemmes den institution, som det påhviler at afholde udgifterne ved naturalydelser, efter følgende regler:
  - a) såfremt pensionisten (rentemodtageren) kun har ret til de nævnte ydelser i medfør af lovgivningen i én medlemsstat, påhviler udgifterne den kompetente institution i denne stat;
  - b) såfremt pensionisten (rentemodtageren) har ret til de nævnte ydelser i medfør af lovgivningen i to eller flere medlemsstater, påhviler udgifterne herved den kompetente institution i den medlemsstat, af hvis lovgivning den pågældende har været omfattet længst; hvor anvendelsen af denne regel ville medføre, at udgifterne kom til at påhvile flere institutioner, påhviler udgifterne den institution, som anvender den lovgivning, af hvilken pensionisten (rentemodtageren) senest har været omfattet.

Artikel 31

Ret til pension eller rente i medfør af lovgivningen i en eller flere andre medlemsstater end bopælslandet i tilfælde, hvor der er ret til ydelser i sidstnævnte land

Såfremt en person, der har ret til pension eller rente i medfør af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, er bosat i en medlemsstat, efter hvis lovgivning retten til naturalydelser ikke er betinget af forsikring eller beskæftigelse, og efter hvis lovgivning den pågældende ikke har ret til pension eller rente, påhviler udgifterne ved naturalydelser udredet til den pågældende og til

hans familiemedlemmer den efter reglerne i artikel 30, stk. 2, bestemte institution i en af de medlemsstater, der er kompetent med hensyn til pensioner, for så vidt den nævnte pensionist (rentemodtager) og hans familiemedlemmer ville have haft ret til disse ydelser i medfør af den for nævnte institution gældende lovgivning, såfremt de var bosat i den medlemsstat, på hvis område den nævnte institution er beliggende.

Artikel 32

Familiemedlemmer, der er bosat i en anden stat end den, hvor pensionisten (rentemodtageren) er bosat - Familiemedlemmers flytning til den stat, hvor pensionisten (rentemodtageren) er bosat

1. Familiemedlemmer til en person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, har, såfremt de er bosat i en anden medlemsstat end den, hvor pensionisten (rentemodtageren) er bosat, ret til ydelser, som om pensionisten (rentemodtageren) var bosat i den samme stat som dem, for så vidt han har ret til disse ydelser efter en medlemsstats lovgivning. Ydelserne skal udredes på følgende vilkår:
  - a) naturalydelse ydes af institutionen på det sted, hvor familiemedlemmerne er bosat, efter den for denne institution gældende lovgivning, til udgift for institutionen på det sted, hvor pensionisten (rentemodtageren) er bosat
  - b) kontantydelse udbetales i givet fald af den kompetente institution som fastsat efter bestemmelserne i artikel 29 eller artikel 30, stk. 2, efter den for denne institution gældende lovgivning; efter aftale mellem den kompetente institution og institutionen på det sted, hvor familiemedlemmerne er bosat, kan disse ydelser dog udbetales af sidstnævnte institution for førstnævnte institutions regning efter reglerne i den kompetente stats lovgivning.
2. De i stk. 1 omhandlede familiemedlemmer, som flytter til den medlemsstat, hvor pensionisten (rentemodtageren) er bosat, har ret til:
  - a) naturalydelse efter nævnte stats lovgivning, uanset om de allerede før flytningen har modtaget ydelser for samme sygdoms- eller moderskabstilfælde
  - b) kontantydelse, der i givet fald udbetales af den kompetente institution som fastsat efter bestemmelserne i artikel 29 eller artikel 30, stk. 2, efter den for denne institution gældende lovgivning; efter aftale mellem den kompetente institution og institutionen på det sted, hvor pensionisten (rentemodtageren) er bosat, kan disse ydelser dog udbetales af sidstnævnte institution for førstnævnte institution regning efter reglerne i den kompetente stats lovgivning.

Artikel 33

Større naturalydelse

Bestemmelserne i artikel 26 finder tilsvarende anvendelse på pensionister eller rentemodtagere.

Artikel 34

Pensionistens (rentemodtagerens) og/eller hans familiemedlemmers ophold i en anden medlemsstat end den, hvori de er bosat

En person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater og som er berettiget til ydelser efter lovgivningen i en af disse medlemsstater, samt den pågældendes familiemedlemmer, har, når de opholder sig i en anden medlemsstat end den, hvori de er bosat, ret til:

- a) naturalydelse, som ydes af opholdsstedets institution efter den for denne gældende lovgivning, til udgift for institutionen på det sted, hvor pensionisten (rentemodtageren) er bosat
- b) kontantydelse, der i givet fald udbetales af den kompetente institution som fastsat efter bestemmelserne i artikel 29 eller artikel 30, stk. 2, efter den for denne institution gældende lovgivning; efter aftale mellem den kompetente institution og institutionen på opholdsstedet kan disse ydelser dog udbetales af sidstnævnte institution for førstnævnte institutions regning efter reglerne i den kompetente stats lovgivning.

Artikel 35

Bidrag, der påhviler pensionister eller rentemodtagere

1. Den institution i en medlemsstat, som det påhviler at udbetale en pension eller rente, og som efter den lovgivning, der gælder for institutionen, skal tilbageholde bidrag, der påhviler pensionisten eller rentemodtageren til dækning af ydelser ved sygdom og moderskab, er berettiget til at foretage sådanne tilbageholdelser, beregnet i overensstemmelse med den pågældende lovgivning, i den pension eller rente, som institutionen skal udbetale, for så vidt en institution i den nævnte medlemsstat skal bære udgifterne ved de ydelser, der er udredet i medfør af artikel 29, 30, 31, 32 og 34.
2. Når en pensions- eller rentemodtager i de i artikel 31 omhandlede tilfælde i kraft af sin bopæl skal indbetale bidrag, eller tilsvarende beløb skal tilbageholdes, til dækning af ydelser ved sygdom og moderskab i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han har bopæl, kan sådanne bidrag ikke indkræves.

Artikel 36

Almindelige bestemmelser

1. Ved anvendelsen af artikel 30, 31, 32 og 34 anses en person, der har ret til to eller flere pensioner eller renter i medfør af lovgivningen i en enkelt medlemsstat, som en person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i en medlemsstat i henhold til de nævnte bestemmelser.
2. Artikel 29 til 35 finder ikke anvendelse på en pensionist eller rentemodtager eller på hans familiemedlemmer, såfremt vedkommende har ret til ydelser efter en medlemsstats lovgivning, på grundlag af erhvervsmæssig beskæftigelse. I så fald betragtes den pågældende ved anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel som arbejdstager eller som medlem af en arbejdstagers familie.

Afdeling 6

Forskellige bestemmelser

Artikel 37

Bestemmelse af, hvilken ordning der skal finde anvendelse i tilfælde, hvor der er flere ordninger i bopæls- eller opholdslandet - Tidligere bestående lidelse - Tidsbegrænsning af ydelser

1. Såfremt lovgivningen i opholds- eller bopælslandet omfatter flere ordninger vedrørende syge- og moderskabsforsikring er det, med forbehold af bestemmelserne i stk. 2, ordningen for arbejdere i stålindustrien, der skal anvendes i de i artikel 20, artikel 22, stk. 1, artikel 23, 27 og 28, artikel 30, stk. 1, artikel 32, stk. 1, og artikel 34 omhandlede tilfælde. Såfremt den nævnte lovgivning omfatter en særordning for arbejdstagere, beskæftiget i miner eller dermed ligestillede virksomheder, finder denne ordning dog anvendelse på nævnte kategori af arbejdstagere og deres familiemedlemmer, når den institution på opholds- eller bopælsstedet, som de pågældende retter henvendelse til, er kompetent med hensyn til administrationen af denne ordning.
2. Såfremt opnåelse af ydelser efter en medlemsstats lovgivning er knyttet til betingelser vedrørende sygdommens årsag, gælder sådanne betingelser hverken for arbejdstagere eller familiemedlemmer, der er omfattet af denne afgørelse, uanset i hvilken medlemsstat de er bosat.
3. Såfremt retten til at modtage ydelser efter en medlemsstats lovgivning er tidsbegrænset, kan den institution, for hvilken denne lovgivning gælder, i givet fald medregne det tidsrum, i hvilket der allerede er udredt ydelser af en anden medlemsstats institution for det samme sygdoms- eller moderskabstilfælde.

Afdeling 7

Refusion mellem institutionerne

Artikel 38

1. De naturalydelser, der udredes af en medlemsstats institution for en anden medlemsstats institutions regning i medfør af bestemmelserne i dette kapitel, refunderes fuldt ud.
2. De i stk. 1 omhandlede refusioner fastsættes og gennemføres efter de regler, der er fastsat i den i artikel 91 omhandlede afgørelse, enten mod dokumentation for de faktiske udgifter eller på grundlag af fikserede beløb.

I sidstnævnte tilfælde skal disse fikserede beløb sikre en refusion, der i videst muligt omfang svarer til de faktiske udgifter.
3. To eller flere medlemsstater eller deres kompetente myndigheder kan aftale andre refusionsregler eller give afkald på enhver refusion mellem de under disse hørende institutioner.

KAPITEL 2 INVALIDITET

Afdeling 1

Arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, der udelukkende har været omfattet af lovgivninger, hvorefter størrelsen af ydelser ved invaliditet er uafhængig af forsikringsperiodernes længde

Artikel 39

Almindelige bestemmelser

1. En arbejdstager, som successivt eller skiftevis har været omfattet af to eller flere medlemsstaters lovgivning, og som udelukkende har tilbagelagt forsikringsperioder i henhold til lovgivninger, hvorefter størrelsen af ydelser ved invaliditet er uafhængig af forsikringsperiodernes længde, modtager ydelser efter artikel 41. Denne artikel vedrører ikke børnetillæg til pensioner, som ydes efter reglerne i kapitel 7.
2. I bilag V, afsnit A, er for hver af de pågældende medlemsstater anført de lovgivninger af den i stk. 1 angivne art, der gælder på disse staters område.

Artikel 40

Medregning af forsikrings- eller bopælsperioder, tilbagelagt efter lovgivninger, som arbejdstageren har været omfattet af, med henblik på erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser

1. Såfremt erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser efter en ordning, som ikke er en særordning i den i stk. 2 eller 3 omhandlede forstand, i henhold til en medlemsstats lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikrings- eller bopælsperioder, skal den kompetente institution i denne medlemsstat i fornødent omfang medregne alle forsikrings- eller bopælsperioder tilbagelagt efter enhver anden medlemsstats lovgivning, uden hensyn til om de er tilbagelagt efter en almindelig ordning eller en særordning. Med henblik herpå medregnes disse perioder, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning.
2. Såfremt tilkendelse af visse ydelser efter lovgivningen i en medlemsstat er betinget af, at forsikringsperioderne udelukkende er tilbagelagt inden for et fag, for hvilket der gælder en særordning for arbejdstagere, eller i givet fald inden for en bestemt beskæftigelse, skal perioder, der er tilbagelagt efter andre medlemsstaters lovgivning, kun medregnes ved tilkendelse af disse ydelser, såfremt perioderne er tilbagelagt inden for en tilsvarende ordning eller, hvis en sådan ikke findes, inden for det samme fag eller i givet fald inden for samme beskæftigelse.

Såfremt den pågældende ikke ved medregning af de således tilbagelagte perioder opfylder de foreskrevne betingelser for ret til de nævnte ydelser, medregnes disse perioder ved tilkendelse af ydelser efter den almindelige ordning eller, hvis en sådan ikke findes, efter den for arbejdstagere eller funktionærer gældende ordning, alt efter omstændighederne, forudsat at den pågældende har været omfattet af den af disse ordninger.

Artikel 41

Ydelsernes fastsættelse

1. Institutionen i den medlemsstat, hvis lovgivning fandt anvendelse på det tidspunkt, da uarbejdsdygtighed med påfølgende invaliditet indtrådte, afgør på grundlag af denne lovgivning, om den pågældende opfylder de foreskrevne betingelser for ret til ydelser, i givet fald under iagttagelse af artikel 40.
2. En person, der opfylder de i stk. 1 nævnte betingelser, modtager ydelser udelukkende fra den nævnte institution i henhold til den for denne institution gældende lovgivning.
3. En person, der ikke har ret til ydelser i henhold til stk. 1, modtager de ydelser, som han endnu har ret til efter en anden medlemsstats lovgivning, i givet fald under iagttagelse af artikel 40.
4. Såfremt den i stk. 2 eller 3 omhandlede lovgivning foreskriver, at der ved fastsættelse af ydelsernes størrelse skal tages hensyn også til andre familiemedlemmer end børn, skal den kompetente institution ligeledes tage hensyn til de af den pågældendes familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, som om de var bosat på den kompetente stats område.
5. Såfremt den i stk. 2 eller 3 omhandlede lovgivning indeholder bestemmelser om, at en ydelse skal nedsættes, stilles i bero eller bortfalde, når modtageren samtidig får udbetalt andre ydelser i den i artikel 49, stk. 2, omhandlede forstand eller har andre indtægter, finder artikel 49, stk. 3, og artikel 51, stk. 5, tilsvarende anvendelse.

Afdeling 2

Arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, der enten udelukkende har været omfattet af lovgivninger, hvorefter størrelsen af ydelser ved invaliditet afhænger af forsikrings- eller bopælsperiodernes længde, eller af lovgivninger af denne art og af den i afdeling 1 omhandlede art

Artikel 42

Almindelige bestemmelser

1. En arbejdstager, som successivt eller skiftevis har været omfattet af to eller flere medlemsstats lovgivning, skal såfremt mindst en af disse staters lovgivning ikke er af den i artikel 39, stk. 1, omhandlede art, modtage ydelser efter bestemmelserne i kapitel 3, der under iagttagelse af bestemmelser i stk. 4 finder tilsvarende anvendelse.
2. En person, der pådrager sig invaliditet i tilslutning til en uarbejdsdygtighed, mens han er omfattet af en i bilag V, afsnit A, anført lovgivning, skal dog modtage ydelser i overensstemmelse med artikel 39, stk. 1, på følgende betingelser:
  - at han opfylder de i nævnte lovgivning eller andre lovgivninger af samme art foreskrevne betingelser, i givet fald under iagttagelse af artikel 40, men uden at forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter en lovgivning, der ikke er anført i bilag V, afsnit A, behøver at medregnes, og

- at han ikke opfylder de foreskrevne betingelser for ret til ydelser ved invaliditet efter en lovgivning, der ikke er anført i bilag V, afsnit A, og
  - at han ikke gør krav på ydelser ved alderdom under iagttagelse af artikel 46, stk. 2, andet punktum.
3. a) Ved fastsættelsen af ret til ydelser i henhold til en i bilag V, afsnit A, anført lovgivning i en medlemsstat, som gør tilkendelse af ydelser ved invaliditet betinget af, at den pågældende i en nærmere angiven periode har oppebåret kontantydelse ved sygdom eller har været uarbejdsdygtig, medregnes, når en arbejdstager, som har været omfattet af denne lovgivning, pådrager sig invaliditet i tilslutning til en uarbejdsdygtighed, mens han er omfattet af lovgivningen i den anden medlemsstat, dog med forbehold af artikel 39, stk. 1:
- i) enhver periode, i hvilken den pågældende i anledning af denne uarbejdsdygtighed og i medfør af sidstnævnte medlemsstats lovgivning har modtaget kontantydelse ved sygdom, eller i stedet for disse fortsat oppebåret lønindtægt
  - ii) enhver periode, i hvilken den pågældende i anledning af den invaliditet, som er fulgt efter denne uarbejdsdygtighed, og i medfør af sidstnævnte medlemsstats lovgivning har modtaget ydelse i den i dette kapitel 2 og nedenstående kapitel 3 omhandlede forstand, som om det drejede sig om perioder, hvor den pågældende har fået udbetalt kontantydelse ved sygdom i henhold til lovgivningen i førstnævnte medlemsstat, eller hvor han har været uarbejdsdygtig i den i denne lovgivning anførte forstand.
- b) Ret til ydelser ved invaliditet erhverves i henseende til den førstnævnte medlemsstats lovgivning enten ved udløbet af den forudgående periode for ydelse af kompensation ved sygdom, der er foreskrevet i denne lovgivning, eller ved udløbet af den forudgående uarbejdsdygtighedsperiode, der er foreskrevet i denne lovgivning, dog tidligst:
- i) på tidspunktet for erhvervelse af ret til de i litra a), nr. ii), omhandlede ydelser i henhold til lovgivningen i sidstnævnte medlemsstat, eller
  - ii) på dagen efter den sidste dag, på hvilken den pågældende har ret til kontantydelse ved sygdom i henhold til lovgivningen i sidstnævnte medlemsstat.
4. En afgørelse, der er truffet af en medlemsstats institution angående en ansøgers invaliditet, er bindende for institutionen i enhver anden berørt medlemsstat, forudsat at det er anerkendt i bilag V til forordning (EØF) nr. 1408/71, jf. artikel 1, litra u), i denne afgørelse, at der er overensstemmelse mellem de i disse staters lovgivning fastlagte kriterier for invaliditet.

Afdeling 3

Forværring af en invaliditet

Artikel 43

1. I tilfælde af forværring af en invaliditet, for hvilken en arbejdstager kun modtager ydelser efter lovgivningen i en medlemsstat, gælder følgende regler:
  - a) såfremt den pågældende, efter at han har opnået ydelser, ikke har været omfattet af lovgivningen i en anden medlemsstat, er den kompetente institution i den førstnævnte stat forpligtet til at udrede ydelserne, under hensyntagen til den indtrådte forværring, efter den for denne institution gældende lovgivning;
  - b) såfremt den pågældende, efter at han har opnået ydelser, har været omfattet af lovgivningen i en eller flere af de øvrige medlemsstater, skal ydelserne, under hensyntagen til den indtrådte forværring, tilkendes ham efter reglerne i artikel 39, stk. 1, eller artikel 40, stk. 1 eller 2, alt efter omstændighederne;
  - c) såfremt den samlede størrelse af den eller de ydelser, der skal udredes efter litra b), er lavere end størrelsen af den ydelse, som den pågældende har modtaget fra den institution, som tidligere var pligtig at udrede ydelsen, skal den sidstnævnte institution yde ham et tillæg, der svarer til forskellen mellem de nævnte beløb;
  - d) såfremt det i det i litra b) omhandlede tilfælde er en nederlandsk institution, der er kompetent institution med hensyn til den oprindelige uarbejdsdygtighed, og såfremt:
    - i) den lidelse, der har medført forværringen, er den samme som den, der har begrundet tilkendelse af ydelser efter nederlandsk lovgivning,
    - ii) nævnte lidelse ifølge lovgivningen i den medlemsstat, som den pågældende senest har været omfattet af, er en erhvervssygdom og giver ret til ydelse af det i artikel 65, stk. 1, litra b), omhandlede tillæg, samt,
    - iii) den eller de lovgivninger, som den pågældende har været omfattet af, efter at han har opnået ydelser, er anført i bilag V, afsnit A,

skal den nederlandske institution fortsat udrede den oprindelige ydelse efter den indtrådte forværring, og den ydelse, der skal udredes efter lovgivningen i den medlemsstat, som den pågældende senest har været omfattet af, nedsættes med størrelsen af den nederlandske ydelse;
  - e) såfremt den pågældende i det i litra b) omhandlede tilfælde ikke har ret til ydelser fra en anden medlemsstats institution, er den kompetente institution i den førstnævnte stat pligtig at udrede ydelserne efter denne stats lovgivning, under hensyntagen til forværringen og i givet fald under iagttagelse af artikel 40.
2. I tilfælde af forværring af en invaliditet, for hvilken en arbejdstager modtager ydelser efter lovgivningen i to eller flere medlemsstater, skal ydelserne, under hensyntagen til den indtrådte forværring, tilkendes ham efter artikel 42, stk. 1.

Afdeling 4

Genoptagelse af udbetaling af ydelser, efter at disse har været stillet i bero eller er bortfaldet - Overgang fra ydelser ved invaliditet til ydelser ved alderdom - Fornyet beregning af ydelser, fastsat i henhold til artikel 41

Artikel 44

Bestemmelse af, hvilken institution det påhviler at udrede ydelser ved invaliditet, såfremt udbetaling af sådanne ydelser genoptages

1. Såfremt udbetalingen af ydelser, der har været stillet i bero, genoptages, skal ydelserne udredes af den eller de institutioner, som det påhviler at udrede dem på det tidspunkt, da de blev stillet i bero, jf. dog artikel 45.
2. Såfremt den pågældendes tilstand på ny begrundes ret til ydelser, efter at disse har været stillet i bero, skal ydelserne udredes i overensstemmelse med artikel 39, stk. 1, eller artikel 42, stk. 1 eller 2, alt efter omstændighederne.

Artikel 45

Overgang fra ydelser ved invaliditet til ydelser ved alderdom - Fornyet beregning af ydelser, fastsat i henhold til artikel 41

1. Ydelser ved alderdom skal i givet fald træde i stedet for ydelser ved invaliditet på de betingelser, der er fastsat i den eller de lovgivninger, hvorefter de pågældende ydelser er tilkendt, og i overensstemmelse med kapitel 3.
2. Enhver institution, som det påhviler at udrede ydelser ved invaliditet efter en medlemsstats lovgivning, skal fortsat i overensstemmelse med artikel 54 yde en person, der modtager sådanne ydelser, og som kan gøre krav på ydelser ved alderdom efter lovgivningen i en eller flere af de øvrige medlemsstater, de ydelser ved invaliditet, han har ret til efter den for den pågældende institution gældende lovgivning, indtil det tidspunkt, da bestemmelserne i stk. 1 kommer til anvendelse for denne institutions vedkommende, eller så længe, den pågældende opfylder de foreskrevne betingelser for at opnå disse ydelser.
3. Når ydelser ved alderdom træder i stedet for de ydelser ved invaliditet, der er fastsat i overensstemmelse med artikel 41 i henhold til en medlemsstats lovgivning, og den pågældende endnu ikke opfylder de foreskrevne betingelser efter lovgivningen eller lovgivningerne i en eller flere af de øvrige medlemsstater for at opnå disse ydelser, får den pågældende, med virkning fra den dag, overgangen finder sted, af denne eller disse medlemsstater udredt ydelser ved invaliditet, fastsat i overensstemmelse med kapitel 3, som om dette kapitel fandt anvendelse på det tidspunkt, da uarbejdsdygtigheden med efterfølgende invaliditet indtrådte, indtil han opfylder de foreskrevne betingelser efter lovgivningen i den eller de andre berørte medlemsstater for at opnå ret til ydelser ved alderdom, eller, såfremt der ikke er fastsat bestemmelser om en sådan overgang, så længe han har ret til ydelser ved invaliditet efter den eller de berørte lovgivninger.
4. De ydelser ved invaliditet, der er fastsat i overensstemmelse med artikel 39, fastsættes på ny i henhold til bestemmelserne i kapitel 3, når ydelsesmodtageren opfylder de foreskrevne betingelser for erhvervelse af ret til ydelser ved invaliditet i

henhold til en lovgivning, der ikke er anført i bilag V, afsnit A, eller når han får tilkendt ydelser ved alderdom efter lovgivningen i en anden medlemsstat.

KAPITEL 3

ALDERDOM OG DØDSFALD (PENSIONER)

Artikel 46

Almindelige bestemmelser om fastsættelse af ydelser, når arbejdstageren har været omfattet af lovgivningen i to eller flere medlemsstater

1. Når en arbejdstager har været omfattet af lovgivningen i to eller flere medlemsstater, fastsættes hans eller hans efterlades ret til ydelser efter bestemmelserne i dette kapitel.
2. Når arbejdstageren har indgivet begæring om fastsættelse af ydelser, skal disse, jf. dog artikel 54, fastsættes efter samtlige de lovgivninger, den pågældende har været omfattet af. Dette gælder dog ikke, hvis den pågældende udtrykkeligt anmoder om, at fastsættelsen af de ydelser ved alderdom, han måtte have erhvervet ret til i medfør af lovgivningen i én eller flere medlemsstater, stilles i bero.
3. Dette kapitel finder hverken anvendelse på børnetillæg eller på pensioner til børn, der har mistet deres forældre eller én af dem; disse ydes i overensstemmelse med kapitel 7.

Artikel 47

Medregning af forsikrings- eller bopælsperioder, tilbagelagt efter lovgivninger, som arbejdstageren har været omfattet af, med henblik på erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser

1. Såfremt erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser efter en ordning, som ikke er en særordning i den i stk. 2 eller 3 omhandlede forstand, i henhold til en medlemsstats lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikrings- eller bopælsperioder, skal den kompetente institution i denne medlemsstat i fornødent omfang medregne alle forsikrings- eller bopælsperioder tilbagelagt efter enhver anden medlemsstats lovgivning, uden hensyn til om de er tilbagelagt efter en almindelig ordning eller en særordning. Med henblik herpå medregnes disse perioder, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning.
2. Såfremt tilkendelse af visse ydelser efter lovgivningen i en medlemsstat er betinget af, at forsikringsperioderne udelukkende er tilbagelagt inden for et fag, for hvilket der gælder en særordning for arbejdstagere, eller i givet fald inden for en bestemt beskæftigelse, skal perioder, der er tilbagelagt efter andre medlemsstaters lovgivning, kun medregnes ved tilkendelse af disse ydelser, såfremt perioderne er tilbagelagt inden for en tilsvarende ordning eller, hvis en sådan ikke findes, inden for det samme fag eller i givet fald inden for samme beskæftigelse. Såfremt den pågældende ikke ved medregning af de således tilbagelagte perioder opfylder de foreskrevne betingelser for ret til de nævnte ydelser, medregnes disse perioder ved tilkendelse af ydelser efter den almindelige ordning eller, hvis en sådan ikke findes, efter den for arbejdere eller funktionærer gældende ordning, alt efter omstændighederne, forudsat at den pågældende har været omfattet af en af disse ordninger.

3. Forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter en særordning i en medlemsstat, medregnes efter den almindelige ordning eller, hvis en sådan ikke findes, efter den for arbejdere eller funktionærer gældende ordning i en anden medlemsstat, alt efter omstændighederne, med henblik på erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser, forudsat at den pågældende har været omfattet af en af disse ordninger, selv om disse perioder allerede i sidstnævnte medlemsstat er blevet medregnet efter en i stk. 2 eller stk. 3, første punktum, omhandlet særordning.
4. Såfremt erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser efter en medlemsstats lovgivning er betinget af, at den pågældende er forsikret på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden, anses denne betingelse for opfyldt, såfremt den pågældende er forsikret efter lovgivningen i en anden medlemsstat, ifølge de i bilag VI for hver enkelt medlemsstat fastsatte regler.

Artikel 48

Ydelsernes fastsættelse

1. Såfremt de foreskrevne betingelser i en medlemsstats lovgivning for erhvervelse af ret til ydelser er opfyldt, uden at hverken artikel 47 eller artikel 42, stk. 3, behøver at bringes i anvendelse, gælder følgende regler:
  - a) Den kompetente institution beregner det ydelsesbeløb, der skal udredes:
    - i) dels i henhold til den for institutionen gældende lovgivning alene;
    - ii) dels i henhold til stk. 2.
  - b) Den kompetente institution kan imidlertid undlade at foretage beregningen i henhold til litra a), nr. ii), såfremt det beløb, der fremkommer, svarer til eller er lavere end det beløb, der fremkommer ved beregningen i henhold til litra a), nr. i), idet der ses bort fra forskelle med hensyn til afrunding, for så vidt denne institution ikke anvender en lovgivning, hvori der er fastsat bestemmelser om forbud mod dobbeltydelser som de i artikel 50 og 51 omhandlede, eller, såfremt lovgivningen indeholder bestemmelser herom i det i artikel 51 omhandlede tilfælde, forudsat, at den kun indeholder bestemmelser om medregning af andre ydelser svarende til forholdet mellem de forsikrings- og bopælsperioder, der er tilbagelagt efter denne lovgivning alene, og de forsikrings- og bopælsperioder, der efter denne lovgivning kræves for at opnå en fuldstændig ydelse.

I bilag V, afsnit B, er for hver medlemsstat anført de tilfælde, hvor begge beregninger giver et sådant resultat.
2. Såfremt de foreskrevne betingelser i en medlemsstats lovgivning for erhvervelse af ret til ydelser kun opfyldes ved anvendelse af artikel 47 og/eller artikel 42, stk. 3, gælder følgende regler:
  - a) Den kompetente institution beregner det teoretiske beløb for den ydelse, som den pågældende ville kunne gøre krav på, hvis samtlige forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er tilbagelagt i de medlemsstater, hvis lovgivning arbejdstageren eller den selvstændige erhvervsdrivende har været omfattet af, havde været tilbagelagt i den omhandlede medlemsstat og efter den lovgivning,

der gælder for den pågældende institution på det tidspunkt, da ydelsen skal fastsættes. Såfremt ydelsesbeløbet efter nævnte lovgivning er uafhængigt af længden af de tilbagelagte perioder, anses dette beløb for at være det i nærværende litra omhandlede teoretiske beløb.

- b) Den kompetente institution fastsætter derefter det faktiske beløb for ydelsen på grundlag af det i litra a) nævnte teoretiske beløb efter forholdet mellem længden af de forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning forud for forsikringsbegivenhedens indtræden, og den samlede længde af de forsikrings- og bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i alle de berørte medlemsstater forud for forsikringsbegivenhedens indtræden.
3. Den pågældende har fra den kompetente institution i hver af de berørte medlemsstater ret til det højeste ydelsesbeløb beregnet i henhold til stk. 1 og 2, medmindre andet eventuelt følger af anvendelsen af bestemmelserne om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser, som er fastsat i den lovgivning, hvorefter denne ydelse skal udbetales.

Hvis dette er tilfældet, foretages sammenligningen mellem de ydelsesbeløb, der fremkommer efter anvendelse af de nævnte bestemmelser.

Artikel 49

Almindelige bestemmelser om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser ved invaliditet, alderdom eller til efterladte i henhold til medlemsstaternes lovgivning

1. Ved sammenfald af ydelser af samme art forstås i dette kapitel: Sammenfald af ydelser ved invaliditet, alderdom og til efterladte, som beregnes eller udregnes på grundlag af forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er tilbagelagt af en og samme person.
2. Ved sammenfald af ydelser af forskellig art forstås i dette kapitel: Sammenfald af ydelser, der ikke kan betragtes som ydelser af samme art i den i stk. 1 nævnte forstand.
3. Ved anvendelse af bestemmelser i en medlemsstats lovgivning om, at en ydelse skal nedsættes, stilles i bero eller bortfalde, når der samtidig består ret til en ydelse ved invaliditet, alderdom eller til efterladte og en ydelse af samme art eller en anden ydelse eller andre indtægter, gælder følgende regler:
  - a) der tages kun hensyn til ydelser, der er erhvervet ret til efter lovgivningen i en anden medlemsstat, eller andre indtægter, der er opnået i en anden medlemsstat, såfremt lovgivningen i førstnævnte medlemsstat indeholder bestemmelser om medregning af ydelser eller indtægter, der er opnået i udlandet
  - b) der tages hensyn til det ydelsesbeløb, der skal udbetales af en anden medlemsstat inden fradrag af skat, sociale sikringsbidrag og andre individuelle indeholdelser

- c) der tages ikke hensyn til det ydelsesbeløb, som der er erhvervet ret til efter lovgivningen i en anden medlemsstat, og som udredes på grundlag af en frivillig eller en frivillig fortsat forsikring
- d) såfremt der anvendes bestemmelser om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald i henhold til en enkelt medlemsstats lovgivning, fordi den pågældende modtager ydelser af samme eller af anden art i henhold til andre medlemsstaters lovgivning eller andre indtægter, der er erhvervet på andre medlemsstaters område, kan ydelsen efter førstnævnte medlemsstats lovgivning højst nedsættes med et beløb, der svarer til beløbet for de ydelser, der skal udredes efter de andre medlemsstaters lovgivning, eller for de indtægter, der er erhvervet på disses område.

Artikel 50

Særlige bestemmelser om sammenfald af ydelser af samme art, der udbetales i henhold til lovgivningen i to eller flere medlemsstater

1. Bestemmelserne i en medlemsstats lovgivning om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser finder ikke anvendelse på en ydelse, der beregnes i henhold til artikel 48, stk. 2.
2. Bestemmelserne i en medlemsstats lovgivning om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser finder kun anvendelse på en ydelse, der beregnes i henhold til artikel 47, stk. 1, litra a), nr. i), såfremt det drejer sig om:
  - a) en ydelse, hvis størrelse er uafhængig af længden af de tilbagelagte forsikrings- eller bopælsperioder, og som er anført i bilag V, afsnit C, eller
  - b) en ydelse, hvis størrelse fastsættes på grundlag af en fiktiv periode, der anses for at være tilbagelagt mellem tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden og et senere tidspunkt. I sidstnævnte tilfælde finder de nævnte bestemmelser kun anvendelse, såfremt der samtidig består ret til en sådan ydelse og:
    - i) enten en ydelse af samme art, medmindre to eller flere medlemsstater har indgået aftale om ikke at medregne samme fiktive periode to eller flere gange
    - ii) eller en ydelse af den i litra a) omhandlede art.

De i litra a) og b) omhandlede ydelser og aftaler er anført i bilag V, afsnit C.

Artikel 51

Særlige bestemmelser om samtidig ret til en eller flere af de i artikel 49, stk. 1, omhandlede ydelser og en eller flere andre ydelser eller indtægter, når to eller flere medlemsstater er berørt

1. Såfremt oppebørsel af andre ydelser eller indtægter medfører, at to eller flere af de i artikel 48, stk. 1, litra a), nr. i), omhandlede ydelser samtidig skal nedsættes, stilles i bero eller bortfalde, divideres de beløb, som ikke udbetales ved en streng anvendelse af de i de berørte medlemsstaters lovgivning fastsatte bestemmelser om nedsættelse,

midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser, med det antal ydelser, som skal nedsættes, stilles i bero eller bortfalde.

2. Såfremt det drejer sig om en ydelse, der beregnes i henhold til artikel 48, stk. 2, medregnes den anden eller de andre ydelser fra de øvrige medlemsstater eller andre indtægter samt alle andre bestanddele, der er fastsat i medlemsstatens lovgivning med henblik på anvendelsen af bestemmelserne om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser, forholdsmæssigt svarende til de i artikel 48, stk. 2, litra b), omhandlede forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er taget i betragtning ved beregningen af den nævnte ydelse.
3. Såfremt oppebørsel af andre ydelser eller andre indtægter medfører, at både en eller flere af de i artikel 48, stk. 1, litra a), nr. i), omhandlede ydelser og en eller flere af de i artikel 48, stk. 2, omhandlede ydelser skal nedsættes, stilles i bero eller bortfalde, gælder følgende regler:
  - a) såfremt det drejer sig om den eller de i artikel 48, stk. 1, litra a), nr. i), omhandlede ydelser, divideres de beløb, som ikke udbetales ved en streng anvendelse af de i de berørte medlemsstaters lovgivning fastsatte bestemmelser om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser, med det antal ydelser, som skal nedsættes, stilles i bero eller bortfalde;
  - b) såfremt det drejer sig om den eller de ydelser, der beregnes i henhold til artikel 48, stk. 2, nedsættes, inddrages eller bortfalder ydelsen eller ydelserne i overensstemmelse med stk. 2.
4. Såfremt en medlemsstats lovgivning i de i stk. 1 og stk. 3, litra a), omhandlede tilfælde indeholder bestemmelser om, at andre ydelser og/eller andre indtægter samt alle andre bestanddele, ved anvendelse af bestemmelserne om bortfald, midlertidig inddragelse eller nedsættelse af ydelser, skal medregnes på grundlag af forholdet mellem de i artikel 48, stk. 2, litra b), omhandlede forsikringsperioder, finder den i ovennævnte stykker fastsatte division ikke anvendelse for denne medlemsstats vedkommende.
5. Samtlige ovennævnte bestemmelser finder tilsvarende anvendelse, såfremt lovgivningen i en eller flere medlemsstater indeholder bestemmelser om, at der ikke kan erhverves ret til en ydelse, når der samtidig oppebæres en anden ydelse, som skal udbetales i henhold til en anden medlemsstats lovgivning eller andre indtægter.

Artikel 52

Supplerende bestemmelser om beregning af ydelser

1. For beregningen af det i artikel 48, stk. 2, omhandlede teoretiske beløb og proratabeløb gælder følgende regler:
  - a) såfremt den samlede længde af de forsikrings- og bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i samtlige berørte medlemsstater forud for forsikringsbegivenhedens indtræden, overstiger den længste forsikringstid, der efter en af de pågældende staters lovgivning kræves tilbagelagt for opnåelse af en fuld ydelse, skal den kompetente institution i nævnte stat tage denne længste forsikringstid i betragtning i stedet for den samlede længde af de nævnte perioder. Denne beregningsmetode kan ikke medføre pligt for den pågældende

institution til at udrede en højere ydelse end den fulde ydelse, der er hjemlet i den for denne institution gældende lovgivning. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på ydelser, hvis størrelse ikke afhænger af forsikringsperiodernes længde;

- b) de nærmere regler for medregning af sammenfaldende perioder fastsættes i den i artikel 91 omhandlede gennemførelsesafgørelse;
- c) den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ydelserne beregnes på grundlag af en gennemsnitlig indtjening, et gennemsnitligt bidrag eller et gennemsnitligt tillæg eller efter det i forsikringsperioderne bestående forhold mellem den pågældendes bruttoindtjening og den gennemsnitlige bruttoindtjening for samtlige forsikrede med undtagelse af lærlinge, skal fastsætte disse gennemsnits- eller forholdstal udelukkende på grundlag af de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den nævnte stats lovgivning, eller af den bruttoindtjening, den pågældende har haft i disse perioder;
- d) den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ydelserne beregnes på grundlag af størrelsen af indtjening, bidrag eller tillæg, skal fastsætte de indtjeningsbeløb, bidrag eller tillæg, der skal lægges til grund, for så vidt angår forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i andre medlemsstater, på grundlag af gennemsnittet af de indtjeningsbeløb, bidrag eller tillæg, der er konstateret for de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning;
- e) den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ydelserne beregnes på grundlag af en fikseret indtjening eller et fikseret beløb, skal anse den indtjening eller det beløb, der skal lægges til grund, for så vidt angår de efter lovgivningen i andre medlemsstater tilbagelagte forsikrings- eller bopælsperioder, for at være lig med den fikserede indtjening eller det fikserede beløb eller i givet fald med gennemsnittet af de fikserede indtjeningsstørrelser eller de fikserede beløb, som svarer til de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning;
- f) den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ydelserne for visse perioders vedkommende beregnes på grundlag af indtjeningens størrelse og for andre perioders vedkommende på grundlag af en fikseret indtjening eller et fikseret beløb, skal lægge de efter reglerne i litra d) eller e) fastsatte indtjeningsstørrelser eller beløb, henholdsvis gennemsnittet af disse, til grund, for så vidt angår forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter andre medlemsstaters lovgivning; såfremt ydelserne, for så vidt angår samtlige perioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning, beregnes på grundlag af en fikseret indtjening eller et fikseret beløb, skal institutionen anse den indtjening, der skal lægges til grund, for så vidt angår de efter lovgivningen i andre medlemsstater tilbagelagte forsikrings- eller bopælsperioder, for at være lig med en fiktiv indtjening, svarende til nævnte fikserede indtjening eller fikserede beløb;
- g) den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ydelserne beregnes på grundlag af en gennemsnitlig bidragsbasis, fastsætter denne

gennemsnitsbasis udelukkende på grundlag af de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i den pågældende stat.

2. En medlemsstats lovregler om regulering af bestanddele af en ydelse, der er indgået i beregningen af ydelsen, finder i givet fald anvendelse på de bestanddele, der er taget i betragtning af den kompetente institution i denne stat efter stk. 1, for så vidt angår de efter lovgivningen i andre medlemsstater tilbagelagte forsikrings- eller bopælsperioder.
3. Såfremt en medlemsstats lovgivning foreskriver, at der ved fastsættelsen af ydelsernes størrelse skal tages hensyn til også andre familiemedlemmer end børn, skal den kompetente institution i denne stat ligeledes tage hensyn til de af den pågældendes familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, som om de var bosat på den kompetente stats område.

Artikel 53

Forsikrings- eller bopælsperioder på under ét år

1. Uanset artikel 48, stk. 2, er en medlemsstats institution ikke forpligtet til at tilkende ydelser på grundlag af perioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning, og som skal tages i betragtning ved forsikringsbegivenhedens indtræden, såfremt
  - de nævnte perioder sammenlagt er på under ét år, og
  - der ikke alene på grundlag af disse perioder består ret til ydelser i medfør af bestemmelserne i denne lovgivning.
2. Den kompetente institution i hver af de øvrige berørte medlemsstater skal medregne de i stk. 1 nævnte perioder ved anvendelsen af artikel 47, stk. 2, med undtagelse af litra b).
3. Såfremt anvendelsen af stk. 1 ville medføre, at samtlige institutioner i de pågældende stater blev fritaget for pligten til at udrede ydelser, skal ydelserne udredes alene efter lovgivningen i den stat, hvis betingelser den pågældende senest har opfyldt, som om samtlige forsikrings- og bopælsperioder, der er tilbagelagt og medregnet efter artikel 47, stk. 1 til 4, havde været tilbagelagt efter den pågældende stats lovgivning.

Artikel 54

Beregning af ydelser, når den pågældende ikke samtidig opfylder de foreskrevne lovmæssige betingelser i alle de medlemsstater, efter hvis lovgivning der er tilbagelagt forsikrings- eller bopælsperioder, eller når den pågældende udtrykkeligt har anmodet om, at fastsættelsen af ydelser ved alderdom stilles i bero

1. Såfremt den pågældende på et bestemt tidspunkt ikke opfylder de foreskrevne betingelser for at kunne få tilkendt ydelser efter samtlige de medlemsstaters lovgivning, som han har været omfattet af, i givet fald under iagttagelse af artikel 47 og/eller artikel 42, stk. 3, men alene opfylder de omhandlede betingelser i en eller flere af disse lovgivninger, gælder følgende regler:
  - a) hver af de kompetente institutioner, der anvender en lovgivning, hvis betingelser er opfyldt, beregner ydelsens størrelse efter artikel 48;

- b) dog således, at:
- i) hvis den pågældende opfylder betingelserne i mindst to medlemsstaters lovgivning, uden at det er nødvendigt at medregne forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter en lovgivning, hvis betingelser ikke er opfyldt, tages disse perioder ikke i betragtning ved anvendelse af artikel 48, stk. 2, medmindre medregning af disse perioder gør det muligt at fastsætte en større ydelse
  - ii) hvis den pågældende alene opfylder betingelserne i én medlemsstats lovgivning, uden at det er nødvendigt at medregne forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivninger, hvis betingelser ikke er opfyldt, beregnes ydelsens størrelse, jf. artikel 48, stk. 1, litra a), nr. i), alene efter bestemmelserne i den lovgivning, hvis betingelser er opfyldt, og alene under hensyntagen til de perioder, der er tilbagelagt efter denne lovgivning, medmindre medregning af de perioder, der er tilbagelagt efter de lovgivninger, hvis betingelser ikke er opfyldt, gør det muligt at fastsætte en større ydelse efter artikel 48, stk. 1, litra a), nr. ii).

Bestemmelserne i dette stykke finder tilsvarende anvendelse, når den pågældende udtrykkeligt har anmodet om, at fastsættelsen af ydelserne ved alderdom stilles i bero i overensstemmelse med artikel 46, stk. 2, andet punktum.

2. Den eller de ydelser, der i det i stk. 1 omhandlede tilfælde er tilkendt efter lovgivningen i en eller flere af de berørte medlemsstater, skal i givet fald under iagttagelse af artikel 47 og på ny i givet fald stk. 1, automatisk omberegnes efter artikel 48, efterhånden som de foreskrevne betingelser i en eller flere af de øvrige medlemsstaters lovgivning, som den pågældende har været omfattet af, opfyldes. Dette stykke finder tilsvarende anvendelse, når en person anmoder om fastsættelse af ydelser ved alderdom, som der er erhvervet ret til i medfør af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, når denne fastsættelse har været stillet i bero i overensstemmelse med artikel 46, stk. 2, andet punktum.
3. Når de i lovgivningen i en eller flere af de pågældende medlemsstater foreskrevne betingelser ikke længere er opfyldt, skal der, medmindre andet følger af artikel 42, stk. 2, automatisk foretages en omberegning efter stk. 1.

Artikel 55

Ydelse af tillæg, når summen af de ydelser, der skal udbetales efter lovgivningen i de enkelte medlemsstater, er lavere end det minimumsbeløb, der er fastsat i lovgivningen i den af disse stater, hvor modtageren er bosat

Der kan ikke i den stat, hvor en person, der modtager ydelser i medfør af dette kapitel, er bosat, og efter hvis lovgivning der tilkommer ham en ydelse, ydes ham et beløb, der er lavere end den minimumsydelse, der i den nævnte lovgivning er fastsat for en forsikrings- eller bopælsperiode, der svarer til samtlige perioder, der efter bestemmelserne i de foregående artikler er taget i betragtning ved ydelsens fastsættelse. Den kompetente institution i den pågældende stat skal i givet fald gennem hele det tidsrum, hvor han er bosat i denne stat, yde ham et tillæg, der svarer til forskellen mellem summen af de ydelser, der tilkommer ham i medfør af dette kapitel, og størrelsen af minimumsydelsen.

Artikel 56

Regulering og fornyet beregning af ydelser

1. Såfremt ydelserne i de pågældende medlemsstater ændres med en bestemt procentdel eller et bestemt beløb som følge af stigningen i leveomkostningerne, ændringer i lønniveauet eller andre forhold, som giver anledning til regulering, finder en sådan ændring direkte anvendelse på de ydelser, der er fastsat efter artikel 48, uden at der skal foretages fornyet beregning i henhold til nævnte artikel.
2. Derimod skal der, i tilfælde af ændring af reglerne for fastsættelse eller beregning af ydelser, foretages fornyet beregning efter artikel 48.

KAPITEL 4

ARBEJDSULYKKER OG ERHVERVSSYGDOMME

Afdeling 1

Ret til ydelser

Artikel 57

Bopæl i en anden medlemsstat end den kompetente stat - Almindelige regler

En arbejdstager, der er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat, og som rammes af en arbejdsulykke eller pådrager sig en erhvervssygdom, har i den stat, hvor han er bosat, ret til følgende ydelser:

- a) naturalydelser, der for den kompetente institutions regning ydes af bopælsstedets institution efter den for denne institution gældende lovgivning, som om den pågældende var forsikret dér
- b) kontantydelse, der udbetales af den kompetente institution i henhold til den for denne institution gældende lovgivning. Efter aftale mellem den kompetente institution og bopælsstedets institution kan disse ydelser dog udbetales af den sidstnævnte institution for den førstnævnte institutions regning efter reglerne i den kompetente stats lovgivning.

Artikel 58

Grænsearbejdere - Særregler

Grænsearbejdere kan også opnå ydelserne på den kompetente stats område. Disse ydelser udredes af den kompetente institution i henhold til lovgivningen i denne stat, som om den pågældende var bosat dér.

Artikel 59

Ophold i eller flytning til den kompetente stat

1. De i artikel 57 omhandlede arbejdstagere, der opholder sig på den kompetente stats område, har ret til ydelser efter denne stats lovgivning, uanset om de allerede har modtaget ydelser forud for dette ophold. Denne bestemmelse gælder dog ikke for grænsearbejdere.

2. De i artikel 57 omhandlede arbejdstagere, der flytter til den kompetente stats område, har ret til ydelser efter denne stats lovgivning, uanset om de allerede har modtaget ydelser før flytningen.

Artikel 60

Ophold uden for den kompetente stat - Tilbagevenden eller flytning til en anden medlemsstat efter ulykkestilfældets eller erhvervssygdommens indtræden - Nødvendigheden af at rejse til en anden medlemsstat for at få den fornødne behandling

1. En arbejdstager, der er ramt af en arbejdsulykke eller har pådraget sig en erhvervssygdom, og:
  - a) som opholder sig i en anden medlemsstat end den kompetente stat, eller
  - b) som efter at have opnået ret til ydelser fra den kompetente institution får tilladelse af denne institution til at vende tilbage til den medlemsstat, hvor han er bosat, eller til at flytte til en anden medlemsstats område, eller
  - c) som af den kompetente institution får tilladelse til at rejse til en anden medlemsstat for dér at få den behandling, som hans tilstand kræver

har ret til:

- i) naturalydelser, der for den kompetente institutions regning ydes af opholds- eller bopælsstedets institution efter den lovgivning, der gælder for denne institution, som om han var forsikret dér, dog således at det tidsrum, for hvilket disse ydelser kan udredes, afhænger af den kompetente stats lovgivning
  - ii) kontantydelse, der udbetales af den kompetente institution efter den for denne institution gældende lovgivning; efter aftale mellem den kompetente institution og opholds- eller bopælsstedets institution kan disse ydelser dog udbetales af den sidstnævnte institution for den førstnævnte institutions regning efter reglerne i den kompetente stats lovgivning.
2. Den ifølge stk. 1, litra b), krævede tilladelse kan kun nægtes, såfremt det dokumenteres, at den pågældendes flytning må antages at kunne bringe hans helbredstilstand i fare eller vanskeliggøre en gennemførelse af lægebehandlingen.

Den ifølge stk. 1, litra c), krævede tilladelse kan ikke nægtes, når den fornødne behandling ikke kan ydes den pågældende på den medlemsstats område, hvor han er bosat.

Artikel 61

Ulykkestilfælde på vej til eller fra arbejdet

Et ulykkestilfælde indtruffet på vej til eller fra arbejdet i en anden medlemsstat end den kompetente stat anses for indtruffet på den kompetente stats område.

Artikel 62

Ydelser i anledning af en erhvervssygdom, når den pågældende har været udsat for samme risiko i flere medlemsstater

1. Når en person, der har pådraget sig en erhvervssygdom, har været beskæftiget ved et arbejde, der i kraft af sin art må antages at kunne forårsage den pågældende sygdom, under lovgivningen i to eller flere medlemsstater, skal de ydelser, som den pågældende eller hans efterladte kan gøre krav på, alene tilkendes efter den stats lovgivning, hvis betingelser den pågældende senest har opfyldt, i givet fald under iagttagelse af bestemmelserne i stk. 2 til 5.
2. Er tilkendelse af ydelser i anledning af en erhvervssygdom efter en medlemsstats lovgivning betinget af, at den pågældende sygdom første gang er lægeligt konstateret på dens område, anses denne betingelse for opfyldt, når sygdommen første gang er konstateret på en anden medlemsstats område.
3. Er tilkendelse af ydelser for en erhvervssygdom efter en medlemsstats lovgivning betinget af, at den pågældende sygdom er konstateret inden for et bestemt tidsrum efter ophøret af den seneste beskæftigelse, som antages at kunne forårsage en sådan sygdom, skal den kompetente institution i den pågældende stat ved undersøgelsen af, hvornår denne seneste beskæftigelse har fundet sted, i fornødent omfang tage hensyn til en under lovgivningen i enhver anden medlemsstat udøvet beskæftigelse af samme art, som om den havde været udøvet under den førstnævnte stats lovgivning.
4. Er tilkendelse af ydelser for en erhvervssygdom efter en medlemsstats lovgivning betinget af, at en beskæftigelse, der må antages at kunne forårsage den pågældende sygdom, har været udøvet i et tidsrum af en vis varighed, skal den kompetente institution i den pågældende medlemsstat i fornødent omfang medregne perioder, i hvilke en sådan beskæftigelse har været udøvet under lovgivningen i enhver anden medlemsstat, som om den havde været udøvet under den førstnævnte stats lovgivning.
5. I tilfælde af sclerogen pneumoconiose fordeles udgifterne ved kontantydelse, herunder renter, på de kompetente institutioner i de medlemsstater, hvor den pågældende har været beskæftiget ved et arbejde, der må antages at kunne forårsage den pågældende sygdom. Denne fordeling sker efter forholdet mellem længden af de aldersforsikringsperioder eller de i artikel 47, stk. 1, omhandlede bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i hver af disse stater, og den samlede længde af de forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i samtlige disse stater på tidspunktet for den første udbetaling af ydelser.
6. Associeringsrådet træffer med enstemmighed afgørelse om, hvilke andre erhvervssygdomme bestemmelserne i stk. 5 skal udvides til at omfatte.

Artikel 63

Beregning af kontantydelse

1. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af en gennemsnitsindtjening, fastsætter denne

gennemsnitsindtjening alene på grundlag af de konstaterede indtjeningsbeløb i de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.

2. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af en fikseret indtjening, skal alene basere beregningen på den fikserede indtjening, eller i givet fald på gennemsnittet af de fikserede indtjeningsbeløb, der svarer til de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.
3. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning størrelsen af kontantydelse afhænger af antallet af familiemedlemmer, skal ligeledes tage familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, i betragtning, som om de pågældende var bosat på den kompetente stats område.

Artikel 64

Udgifter ved transport af skadelidte

1. Den kompetente institution i en medlemsstat, hvis lovgivning indeholder bestemmelser om overtagelse af udgifterne ved den tilskadedkomnes transport, enten til hans bopæl eller til et hospital, afholder sådanne transportudgifter til det tilsvarende sted i en anden medlemsstat, på hvis område den tilskadedkomne er bosat, forudsat at institutionen i forvejen har givet sit samtykke til sådan transport under behørig hensyntagen til de grunde, der taler herfor. Et sådant samtykke er ikke påkrævet, hvor det drejer sig om grænsearbejdere.
2. Den kompetente institution i en medlemsstat, hvis lovgivning indeholder bestemmelser om overtagelse af udgifterne ved transport til begravelsessted i tilfælde af den tilskadedkomnes død, afholder sådanne transportudgifter til det tilsvarende sted i en anden medlemsstat, på hvis område den tilskadedkomne var bosat, da ulykkestilfældet indtraf, efter den for denne institution gældende lovgivning.

Afdeling 2

Forværring af en erhvervssygdom, for hvilken der er ydet erstatning

Artikel 65

1. I tilfælde af forværring af en erhvervssygdom, for hvilken en arbejdstager har modtaget eller modtager erstatning efter en medlemsstats lovgivning, gælder følgende regler:
  - a) såfremt den pågældende ikke efter den første udbetaling af ydelsen har haft sådan erhvervsmæssig beskæftigelse i en anden medlemsstat, der må antages at kunne forårsage eller forværre den pågældende sygdom, påhviler det den kompetente institution i den førstnævnte stat at afholde de med ydelserne forbundne udgifter, under hensyntagen til den indtrådte forværring, efter den for denne institution gældende lovgivning
  - b) såfremt den pågældende efter den første udbetaling af ydelsen har haft en sådan beskæftigelse i en anden medlemsstat, påhviler det den kompetente institution i den førstnævnte medlemsstat at afholde de med ydelserne forbundne udgifter uden hensyntagen til den indtrådte forværring, efter den for denne institution

gældende lovgivning; den kompetente institution i den sidstnævnte medlemsstat yder den pågældende et tillæg, hvis størrelse svarer til forskellen mellem de ydelser, der efter den for denne institution gældende lovgivning tilkommer den pågældende efter den indtrådte forværring, og de ydelser, som ville have tilkommet ham, før forværringen indtrådte, hvis han havde pådraget sig den pågældende sygdom på et tidspunkt, hvor han var omfattet af denne medlemsstats lovgivning

- c) såfremt en arbejdstager, der har pådraget sig sclerogen pneumoconiose eller en sygdom, der er omfattet af en i medfør af artikel 62, stk. 6, truffet afgørelse, i det i litra b) omhandlede tilfælde ikke har ret til ydelser efter den sidstnævnte medlemsstats lovgivning, påhviler det den kompetente institution i den førstnævnte medlemsstat at udbetale ydelserne under hensyntagen til den indtrådte forværring efter den for denne institution gældende lovgivning. Den kompetente institution i den sidstnævnte medlemsstat skal dog afholde forskellen mellem de kontantydelse, herunder renter, der skal udbetales af den kompetente institution i den førstnævnte medlemsstat under hensyntagen til den indtrådte forværring, og de tilsvarende ydelser, der tilkom den pågældende, før forværring indtrådte
- d) en medlemsstats lovbestemmelser om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser, finder ikke anvendelse på en modtager af ydelser, der er fastsat af institutionerne i to medlemsstater i henhold til litra b).

2. I tilfælde af forværring af en erhvervssygdom, hvorpå artikel 62, stk. 5, har fundet anvendelse, gælder følgende regler:

- a) det påhviler den kompetente institution, der har tilkendt ydelserne efter bestemmelserne i artikel 62, stk. 1, at udbetale ydelserne under hensyntagen til den indtrådte forværring, efter den for denne institution gældende lovgivning
- b) udgifterne ved kontantydelse, herunder renter, skal fortsat fordeles på de institutioner, som har deltaget i udgifterne ved de tidligere udbetalte ydelser, efter bestemmelserne i artikel 62, stk. 5; såfremt den pågældende på ny har været beskæftiget ved et arbejde, der må antages at kunne forårsage eller forværre den pågældende erhvervssygdom, enten under lovgivningen i en af de medlemsstater, hvor han allerede havde været beskæftiget ved et arbejde af samme art, eller under en anden medlemsstats lovgivning, skal institutionen i denne stat dog afholde forskellen mellem de ydelser, der tilkommer den pågældende under hensyn til den indtrådte forværring, og de ydelser, der tilkom ham, før forværringen indtrådte.

Afdeling 3

Forskellige bestemmelser

Artikel 66

Regler for anvendelsen af særbestemmelser i visse lovgivninger

- 1. Såfremt der i den medlemsstat, på hvis område den pågældende befinder sig, ikke findes nogen forsikring mod arbejdsulykker eller erhvervssygdomme, eller såfremt der ikke under en bestående forsikringsordning er oprettet nogen institution, der

udreder naturalydelse, skal disse ydelser udredes af den institution på opholds- eller bopælsstedet, som det påhviler at udrede naturalydelse i sygdomstilfælde.

2. Såfremt helt gratis naturalydelse efter den kompetente stats lovgivning er betinget af, at modtageren gør brug af en af arbejdsgiveren etableret lægetjeneste, skal de naturalydelse, der udredes i de i artikel 57 og artikel 60, stk. 1, omhandlede tilfælde, anses for udredt gennem en sådan lægetjeneste.
3. Såfremt den kompetente stats lovgivning omfatter en ordning vedrørende arbejdsgiverens forpligtelse, skal de naturalydelse, der udredes i de i artikel 57 og artikel 60, stk. 1, omhandlede tilfælde, anses for udredt på den kompetente institutions begæring.
4. Såfremt den kompetente stats ordning vedrørende erstatning for arbejdsulykker ikke har karakter af en tvungen forsikring, udredes naturalydelse direkte af arbejdsgiveren eller af det forsikringsorgan, der træder i hans sted.
5. Såfremt tidligere indtrådte eller konstaterede arbejdsulykker eller erhvervssygdomme efter en medlemsstats lovgivning udtrykkeligt eller stiltiende skal tages i betragtning ved fastsættelse af invaliditetsgraden, af retten til ydelse eller af disses størrelse, skal den kompetente institution i den pågældende stat ligeledes tage arbejdsulykker eller erhvervssygdomme, der tidligere er indtruffet eller konstateret under lovgivningen i en anden medlemsstat, i betragtning, som om de var indtruffet eller konstateret under den for denne institution gældende lovgivning.
6. Såfremt senere indtrådte eller konstaterede arbejdsulykker eller erhvervssygdomme efter en medlemsstats lovgivning udtrykkeligt eller stiltiende skal tages i betragtning ved fastsættelse af invaliditetsgraden, af retten til ydelse eller af disses størrelse, skal den kompetente institution i den pågældende stat ligeledes tage arbejdsulykker eller erhvervssygdomme, der senere er indtruffet eller konstateret under lovgivningen i en anden medlemsstat, i betragtning, som om de var indtruffet eller konstateret under den for denne institution gældende lovgivning, på betingelse af:
  - 1) at der ikke for den tidligere indtrådte eller konstaterede arbejdsulykker eller erhvervssygdom er tilkendt erstatning i henhold til den for institutionen gældende lovgivning, og
  - 2) at der for den senere indtrådte eller konstaterede arbejdsulykke eller erhvervssygdom, uanset bestemmelserne i stk. 5, ikke tilkendes erstatning i henhold til den i den anden medlemsstat gældende lovgivning, under hvis bestemmelser ulykken eller sygdommen er indtrådt eller konstateret.

Artikel 67

Bestemmelserne om, hvilken ordning der skal finde anvendelse i tilfælde, hvor der er flere ordninger i bopæls- eller opholdslandet - Tidsbegrænsning af ydelser

1. Såfremt lovgivningen i opholds- eller bopælslandet omfatter flere forsikringsordninger, er det ordningen for arbejdere i stålindustrien, der skal finde anvendelse på de i artikel 57 eller artikel 60, stk. 1, omhandlede arbejdstagere. Såfremt den nævnte lovgivning omfatter en særordning for personer beskæftiget i miner eller dermed ligestillede virksomheder, finder denne ordning dog anvendelse på nævnte kategori af beskæftigede, når den institution på opholds- eller

bopælsstedet, som de pågældende retter henvendelse til, er kompetent med hensyn til administrationen af denne ordning.

2. Såfremt retten til at modtage ydelser efter en medlemsstats lovgivning er tidsbegrænset, kan den institution, for hvilken denne lovgivning gælder, medregne det tidsrum, i hvilket institutionen i en anden medlemsstat allerede har udredt ydelserne.

Afdeling 4

Refusion mellem institutionerne

Artikel 68

1. Det påhviler den kompetente institution at refundere udgifterne ved naturalydelse, der er ydet for dens regning i medfør af artikel 57 og artikel 60, stk. 1.
2. De i stk. 1 omhandlede refusioner fastsættes og gennemføres efter de regler, der er fastsat i den i artikel 91 omhandlede gennemførelsesafgørelse, mod dokumentation for de faktiske udgifter.
3. To eller flere medlemsstater eller deres kompetente myndigheder kan aftale andre refusionsregler eller give afkald på enhver refusion mellem de under disse hørende institutioner.

KAPITEL 5

YDELSER VED DØDSFALD

Artikel 69

Sammenlægning af forsikrings- eller bopælsperioder

Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser ved dødsfald er betinget af, at der er tilbagelagt forsikrings- eller bopælsperioder, skal i fornødent omfang medregne forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter enhver anden medlemsstats lovgivning, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning.

Artikel 70

Ret til ydelser, når dødsfaldet indtræffer - eller modtageren er bosat - i en anden medlemsstat end den kompetente stat

1. Når en arbejdstager, en pensionist eller rentemodtager, en pensions- eller renteansøger eller et af hans familiemedlemmer afgår ved døden i en anden medlemsstat end den kompetente stat, anses dødsfaldet for indtruffet på sidstnævnte stats område.
2. Det påhviler den kompetente institution at tilkende ydelser ved dødsfald efter den for denne institution gældende lovgivning, selv om modtageren er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat.

3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder ligeledes anvendelse i tilfælde, hvor dødsfaldet skyldes en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom.

Artikel 71

Udbetaling af ydelser i tilfælde, hvor en afdød pensionist eller rentemodtager havde været bosat i en anden medlemsstat end den, hvor den institution, som det påhvilede at afholde udgifterne til naturalydelser, er beliggende

I tilfælde, hvor en person, der modtager pension eller rente efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, afgår ved døden på et tidspunkt, da han er bosat i en anden medlemsstat end den, hvor den institution, som det i medfør af artikel 30 påhvilede at afholde udgifterne til naturalydelser til den pågældende, er beliggende, skal de ydelser ved dødsfald, hvortil der er erhvervet ret efter den for denne institution gældende lovgivning, udbetales af den nævnte institution og for dennes regning, som om pensionisten (rentemodtageren) på det tidspunkt, da han afgik ved døden, var bosat på den medlemsstats område, hvor nævnte institution er beliggende.

Bestemmelserne i det foregående afsnit finder tilsvarende anvendelse på en pensionists eller rentemodtagers familiemedlemmer.

KAPITEL 6

FAMILIEYDELSER

Artikel 72

Sammenlægning af forsikrings- eller beskæftigelsesperioder

Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning erhvervelse af ret til ydelser er betinget af, at der er tilbagelagt forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, medregner i fornødent omfang forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt i enhver anden medlemsstat, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning.

Artikel 73

Arbejdstagere, hvis familiemedlemmer er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat

En arbejdstager, der er omfattet af en medlemsstats lovgivning, har for de af sine familiemedlemmer, der er bosiddende på en anden medlemsstats område, ret til familieydelser efter lovgivningen i førstnævnte stat, som om de pågældende var bosiddende på dennes område, jf. dog bestemmelserne i bilag VI.

Artikel 74

Arbejdsløse, hvis familiemedlemmer er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat

En arbejdsløs arbejdstager, der modtager ydelser ved arbejdsløshed efter lovgivningen i en medlemsstat, har for de af sine familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, ret til familieydelser efter lovgivningen i den førstnævnte stat, som om de pågældende var bosiddende på dennes område, jf. dog bestemmelserne i bilag VI.

Artikel 75

Udbetaling af ydelser

1. I de i artikel 73 omhandlede tilfælde udbetales familiedydelserne af den kompetente institution i den stat, af hvis lovgivning arbejdstageren er omfattet, og i de i artikel 74 omhandlede tilfælde af den kompetente institution i den stat, efter hvis lovgivning den arbejdsløse modtager ydelser ved arbejdsløshed. Ydelserne udbetales efter de bestemmelser, der gælder for disse institutioner, hvad enten den fysiske eller juridiske person, til hvem ydelserne skal udbetales, er bosiddende, opholder sig eller har sit hjemsted på den kompetente stats område eller på en anden medlemsstats område.
2. Såfremt den person, til hvem familiedydelserne skal udbetales, ikke anvender dem til familiemedlemmernes underhold, skal den kompetente institution dog efter anmodning og gennem institutionen på familiemedlemmernes bopælssted eller den institution eller det organ, der er udpeget hertil af den kompetente myndighed i familiemedlemmernes bopælsstat, udbetale disse ydelser med frigørende virkning til den fysiske eller juridiske person, som faktisk forsørger familiemedlemmerne.
3. To eller flere medlemsstater kan aftale, at den kompetente institution, enten direkte eller gennem institutionen på familiemedlemmernes bopælssted, skal udbetale de familiedydelser, der er ret til efter lovgivningen i disse stater eller i en af disse stater, til den fysiske eller juridiske person, som faktisk forsørger familiemedlemmerne.

Artikel 76

Prioritetsregler i tilfælde af samtidig ret til familiedydelser i medfør af lovgivningen i den kompetente stat og i medfør af lovgivningen i den medlemsstat, hvor familiemedlemmerne er bosat

1. Når der i medfør af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område familiemedlemmerne er bosat, kan udbetales familiedydelser, stilles retten til familiedydelser, der i medfør af lovgivningen i en anden medlemsstat i samme periode kan udbetales til det samme familiemedlem som følge af udøvelse af erhvervsvirksomhed, i påkommende tilfælde i overensstemmelse med artikel 73 eller 74, i bero i et omfang svarende til det beløb, der er fastsat i lovgivningen i førstnævnte medlemsstat.
2. Når der ikke er indgivet ansøgning om ydelser i den medlemsstat, på hvis område familiemedlemmerne er bosat, kan den kompetente institution i den anden medlemsstat anvende bestemmelserne i stk. 1, som om der var blevet tilkendt ydelser i førstnævnte medlemsstat.

KAPITEL 7

YDELSER TIL BØRN AF PENSIONS- ELLER RENTEMODTAGERE OG TIL BØRN, DER HAR MISTET BEGGE FORÆLDRE ELLER EN AF DEM

Artikel 77

Børn, der forsørges af pensionister eller rentemodtagere

1. Ved udtrykket "ydelse" forstås i denne artikel børnetilskud til personer, der modtager pension eller rente i anledning af alderdom, invaliditet, arbejdsulykke eller erhvervssygdom, samt de til sådanne pensioner eller renter ydede børnetillæg, med undtagelse af tillæg, der ydes i henhold til forsikringen mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme.
2. Ydelserne skal udredes efter følgende regler, uanset i hvilken medlemsstat pensionisten (rentemodtageren) eller børnene er bosat:
  - a) en person, der kun har ret til pension eller rente efter lovgivningen i én medlemsstat, modtager ydelserne efter lovgivningen i den medlemsstat, som er kompetent med hensyn til pensionen eller renten;
  - b) en person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i flere medlemsstater, modtager ydelserne:
    - i) efter lovgivningen i den af disse stater, på hvis område han er bosat, såfremt han dér har opnået ret til en af de i stk. 1 nævnte ydelser i medfør af denne stats lovgivning, i givet fald under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 79, stk. 1, litra a), eller
    - ii) i andre tilfælde efter den af disse medlemsstaters lovgivning, hvoraf den pågældende har været omfattet længst, såfremt han har erhvervet ret til en af de i stk. 1 nævnte ydelser efter den nævnte lovgivning, i givet fald under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 79, stk. 1, litra a); såfremt den pågældende ikke har erhvervet nogen ret efter denne lovgivning, undersøges det, om betingelserne for erhvervelse af ret efter lovgivningen i de øvrige berørte medlemsstater er til stede, idet de forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter disse medlemsstaters lovgivning, lægges til grund i rækkefølge efter aftagende længde.

Artikel 78

Børn, der har mistet begge forældre eller en af dem

1. Ved udtrykket "ydelse" forstås i denne artikel børnetilskud og i givet fald supplerende eller særlige tilskud til børn, der har mistet begge forældre eller en af dem, samt pensioner eller renter til sådanne børn, med undtagelse af renter, der ydes de nævnte børn i henhold til forsikringen mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme.
2. Ydelser til sådanne børn skal udredes efter følgende regler, uanset i hvilken medlemsstat barnet eller den fysiske eller juridiske person, som faktisk forsørger det, er bosat:
  - a) for så vidt angår et barn af en afdød arbejdstager, som kun har været omfattet af lovgivningen i én medlemsstat, efter denne stats lovgivning

- b) for så vidt angår et barn af en afdød arbejdstager, som har været omfattet af lovgivningen i flere medlemsstater:
- i) efter lovgivningen i den af disse stater, på hvis område barnet er bosat, såfremt der dér er erhvervet ret til en af de i stk. 1 nævnte ydelser i medfør af denne stats lovgivning, i givet fald under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 79, stk. 1, litra a), eller
  - ii) i andre tilfælde efter den af disse medlemsstaters lovgivning, hvoraf den afdøde har været omfattet længst, såfremt der er erhvervet ret til en af de i stk. 1 nævnte ydelser i medfør af den nævnte lovgivning, i givet fald under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 79, stk. 1, litra a); såfremt der ikke er erhvervet nogen ret efter denne lovgivning, undersøges det, om betingelserne for erhvervelse af ret efter lovgivningen i de øvrige berørte medlemsstater er til stede, idet de forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter disse medlemsstaters lovgivning, lægges til grund i rækkefølge efter aftagende længde.

Den medlemsstats lovgivning, hvorefter de i artikel 77 omhandlede ydelser til børn af en pensionist eller en rentemodtager skal udredes, finder dog fortsat anvendelse efter den pågældende pensionists eller rentemodtagers død, for så vidt angår udredelse af ydelser til hans efterladte børn.

Artikel 79

Fælles bestemmelser om ydelser til børn, der forsørges af pensionister eller rentemodtagere, samt til børn, der har mistet begge forældre eller en af dem

1. Ydelserne efter artikel 77 og 78 skal udredes efter den på grundlag af reglerne i de nævnte artikler bestemte lovgivning af den institution, som det påhviler at anvende nævnte lovgivning, og for denne institutions regning, som om pensionisten (rentemodtageren) eller den afdøde kun havde været omfattet af lovgivningen i den kompetente stat.

Herved skal dog følgende iagttages:

- a) såfremt erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser efter denne lovgivning er afhængig af længden af forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioderne, fastsættes denne længde i givet fald under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 47 eller 72, alt efter omstændighederne
  - b) såfremt ydelsernes størrelse efter denne lovgivning beregnes på grundlag af pensionens størrelse eller beror på forsikringsperiodernes længde, skal de teoretiske beløb, der er fastsat efter bestemmelserne i artikel 48, stk. 2, lægges til grund ved beregningen af de omhandlede ydelsers størrelse.
2. Hvor anvendelsen af den i artikel 77, stk. 2, litra b), nr. ii), og artikel 78, stk. 2, litra b), nr. ii), fastsatte regel ville bevirke, at flere medlemsstater bliver kompetente som følge af, at perioderne er af samme længde, udredes ydelserne efter artikel 77, respektive artikel 78, efter den af disse medlemsstaters lovgivning, hvoraf pensionisten, rentemodtageren eller afdøde senest har været omfattet.

3. Ret til ydelser i medfør af enten national lovgivning alene eller bestemmelserne i stk. 2 og i artikel 77 og 78 stilles i bero, såfremt der i kraft af erhvervsudøvelse kan kræves udbetalt familieydelse eller børnetilskud for de pågældende børn efter en medlemsstats lovgivning. I så fald betragtes de pågældende som en arbejdstagers familiemedlemmer.

DEL III - FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Artikel 80

Samarbejde mellem de kompetente myndigheder

1. De kompetente myndigheder i medlemsstaterne og Tunesien skal underrette hinanden om:
  - a) de foranstaltninger, de har truffet med henblik på anvendelsen af denne afgørelse;
  - b) sådanne ændringer i deres lovgivning, som må antages at berøre anvendelsen af denne afgørelse.
2. Medlemsstaternes og Tunesiens myndigheder og institutioner skal med henblik på anvendelsen af denne afgørelse yde hinanden bistand, som om det drejede sig om anvendelsen af deres egen lovgivning. Den gensidige administrative bistand ydes i princippet vederlagsfrit af de nævnte myndigheder og institutioner. De kompetente myndigheder i medlemsstaterne og Tunesien kan dog aftale, at visse udgifter skal være genstand for refusion.
3. Medlemsstaternes og Tunesiens myndigheder og institutioner kan med henblik på anvendelsen af denne afgørelse forhandle direkte med hinanden samt med de pågældende personer eller deres repræsentanter.
4. En medlemsstat eller Tunesiens myndigheder, institutioner og domstole kan ikke afvise begæringer eller andre dokumenter, der forelægges dem, med den begrundelse, at de er affattet på en anden medlemsstats eller Tunesiens officielle sprog.
5.
  - a) Når myndighederne eller institutionerne i en medlemsstat eller Tunesien i henhold til denne afgørelse eller den i artikel 91 omhandlede gennemførelsesafgørelse meddeler personlige data til myndighederne eller institutionerne i en anden medlemsstat eller Tunesien, er denne meddelelse omfattet af lovbestemmelserne om databeskyttelse i den stat, som fremsender dem.

Enhver senere meddelelse samt dataenes lagring, ændring og sletning er omfattet af bestemmelserne i lovgivningen om databeskyttelse i den stat, som modtager dem.
  - b) Anvendelsen af personlige data til andre formål end social sikring kan kun ske med den pågældende persons samtykke eller i overensstemmelse med de andre garantier, der er fastsat i den nationale lovgivning.

Artikel 81

Fritagelse for eller nedsættelse af afgifter eller gebyrer - Fritagelse for legalisering

1. Enhver i en medlemsstats eller Tunesiens lovgivning fastsat fritagelse for eller nedsættelse af afgifter, stempel-, rets- eller registreringsgebyrer for akter eller dokumenter, der kan kræves fremlagt i henhold til den pågældende stats lovgivning, skal udstrækkes til også at omfatte tilsvarende akter og dokumenter, der kan kræves fremlagt i henhold til henholdsvis en anden medlemsstats eller Tunesiens lovgivning eller i henhold til denne afgørelse.
2. Attester, dokumenter og akter af enhver art, der kan kræves fremlagt i forbindelse med anvendelsen af denne afgørelse, er fritaget for legalisering af diplomatiske eller konsulære myndigheder.

Artikel 82

Begæringer, erklæringer, klage eller appel indgivet til en myndighed, institution eller domstol i en anden medlemsstat end den kompetente stat eller til en myndighed, institution eller domstol i Tunesien

1. Begæringer, erklæringer, klager eller appel, der i medfør af en medlemsstats lovgivning skal være indgivet til en myndighed, en institution eller en domstol i den pågældende stat inden en bestemt frist, skal anses for rettidigt indgivet, såfremt de inden for samme frist er indgivet til en tilsvarende myndighed, institution eller domstol i en anden stat eller Tunesien. I så fald skal den myndighed, institution eller domstol, der har modtaget nævnte begæringer, erklæringer, klage eller appel, straks oversende dem, enten direkte eller gennem de kompetente myndigheder, til den kompetente myndighed, institution eller domstol i den førstnævnte stat. Datoen for indgivelse af disse begæringer, erklæringer, klage eller appel til en myndighed, institution eller domstol i den sidstnævnte stat skal anses for at være datoen for deres indgivelse til den kompetente myndighed, institution eller domstol, der skal behandle den.
2. Begæringer, erklæringer, klager eller appel, der i medfør af Tunesiens lovgivning skal være indgivet til en myndighed, en institution eller en domstol i den pågældende stat inden en bestemt frist, skal anses for rettidigt indgivet, såfremt de inden for samme frist er indgivet til en tilsvarende myndighed, institution eller domstol i en medlemsstat. I så fald skal den myndighed, institution eller domstol, der har modtaget nævnte begæringer, erklæringer, klage eller appel, straks oversende dem, enten direkte eller gennem de kompetente myndigheder, til den kompetente myndighed, institution eller domstol i Tunesien. Datoen for indgivelse af disse begæringer, erklæringer, klage eller appel til en myndighed, institution eller domstol i medlemsstaten skal anses for at være datoen for deres indgivelse til den kompetente myndighed, institution eller domstol, der skal behandle den.
3. Medlemsstaternes og Tunesiens kompetente myndigheder udpeger de myndigheder, institutioner og domstole, der har bemyndigelse til at modtage begæringer, erklæringer, klage eller appel.

Artikel 83

Lægeundersøgelser

1. De i en medlemsstats lovgivning foreskrevne lægeundersøgelser kan på den kompetente institutions begæring foretages på en anden medlemsstats eller Tunesiens område af institutionen på det sted, hvor modtageren af ydelsen har ophold eller

bopæl, på de vilkår, der er fastsat i den i artikel 91 omhandlede gennemførelsesafgørelse, eller, såfremt denne ikke indeholder forskrifter herom, på de vilkår, der er aftalt mellem de kompetente myndigheder i de pågældende stater.

2. Lægeundersøgelser, der foretages på de i stk. 1 fastsatte betingelser, anses for foretaget på den kompetente stats område.

Artikel 84

Overførsler fra en medlemsstat til en anden af skyldige beløb i henhold til denne afgørelse skyldige beløb

Pengeoverførsler, der foretages i henhold til denne afgørelse, skal i givet fald ske i overensstemmelse med de aftaler herom, der på tidspunktet for overførslen er gældende mellem de pågældende stater. Hvor der ikke består sådanne aftaler mellem to stater, skal de kompetente myndigheder i disse stater eller de myndigheder, hvorunder internationale betalinger henhører, aftale de fornødne foranstaltninger til gennemførelse af sådanne overførsler.

Artikel 85

Særregler for anvendelsen af visse medlemsstaters lovgivning

Særregler for anvendelsen af visse medlemsstaters eller Tunesiens lovgivning er anført i bilag VI.

Artikel 86

Inddrivelse af bidrag

1. Skyldige bidrag til en medlemsstats institution kan inddrives på en anden medlemsstats område efter den administrative procedure og med de garantier og fortrinsrettigheder, som gælder for inddrivelse af skyldige bidrag til en tilsvarende institution i den sidstnævnte stat.
2. Nærmere regler for anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1 skal om fornødent fastlægges i den i artikel 91 omhandlede gennemførelsesafgørelse eller ved aftaler mellem medlemsstaterne. Sådanne regler vil ligeledes kunne omfatte fremgangsmåden ved tvangsmæssig inddrivelse.

Artikel 87

Forpligtede institutioners krav over for en erstatningspligtig tredjemand

1. Såfremt en person modtager ydelser efter en medlemsstats lovgivning for en skade, der skyldes en begivenhed indtruffet på en anden medlemsstats område, gælder følgende regler for den forpligtede institutions eventuelle krav over for en erstatningspligtig tredjemand:
  - a) når den forpligtede institution efter den for denne gældende lovgivning er indtrådt i de krav, som modtageren har over for tredjemand, skal enhver medlemsstat anerkende denne indtræden

- b) når den forpligtede institution har et selvstændigt krav over for tredjemand, skal enhver medlemsstat anerkende dette krav.
2. Såfremt en person modtager ydelser i medfør af en medlemsstats lovgivning for en skade, der skyldes en begivenhed indtruffet på en anden medlemsstats område, gælder de regler i den nævnte lovgivning, som bestemmer, i hvilke tilfælde arbejdsgivere eller de af dem beskæftigede arbejdstagere er fritaget for civilretligt ansvar, i forhold til den pågældende person eller til den kompetente institution.

Bestemmelserne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på den forpligtede institutions eventuelle krav over for en arbejdsgiver eller de af denne beskæftigede arbejdstagere, i tilfælde hvor det ikke kan udelukkes, at de pågældende er erstatningspligtige.

DEL IV - OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 88

Overgangsbestemmelser

1. Denne afgørelse begrundes ikke ret til ydelser for noget tidsrum, der ligger forud for datoen for dens ikrafttrædelse.
2. Enhver forsikringsperiode samt i givet fald enhver beskæftigelses- eller bopælsperiode, der er tilbagelagt efter en medlemsstats eller Tunesiens lovgivning forud for datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, tages i betragtning ved afgørelsen af ret til ydelser efter bestemmelserne i denne afgørelse.
3. Rettigheder kan erhverves i medfør af denne afgørelse, selv om de vedrører en begivenhed, der er indtruffet forud for datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, jf. dog bestemmelsen i stk. 1.
4. Enhver ydelse, som på grund af den pågældendes nationalitet eller bopæl, ikke har været fastsat, skal efter den pågældendes anmodning fastsættes eller udbetales på ny fra datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, medmindre tidligere anerkendte rettigheder har givet anledning til udbetaling af en kapitalydelse.
5. De rettigheder, der tilkommer personer, som før datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse har fået tilkendt en pension eller rente, kan efter den pågældendes anmodning tages op til revision under hensyntagen til bestemmelserne i denne afgørelse.
6. Såfremt den i stk. 4 eller stk. 5 omhandlede anmodning fremsættes inden udløbet af to år efter datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, erhverves rettigheder i medfør af denne afgørelse med virkning fra dette tidspunkt uden at nogen medlemsstats lovbestemmelser eller lovbestemmelser i Tunesien om bortfald eller forældelse af rettigheder kan gøres gældende over for den pågældende.
7. Såfremt den i stk. 4 eller stk. 5 omhandlede anmodning fremsættes efter udløbet af to år efter datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, erhverves rettigheder, som ikke er bortfaldet eller forældet fra tidspunktet for anmodningens fremsættelse, medmindre der efter en medlemsstats lovgivning eller efter lovgivningen i Tunesien gælder gunstigere regler.

Artikel 89

Bilag til denne afgørelse

1. Bilagene til denne afgørelse udgør en integrerende del heraf.
2. Efter anmodning fra den eller de berørte medlemsstater eller Tunesien kan bilagene ændres ved en afgørelse, der træffes af Associeringsrådet.

Artikel 90

Meddelelser om visse bestemmelser

1. De i artikel 5 omhandlede meddelelser stiles til formanden for Associeringsrådet. I disse meddelelser skal anføres datoen for de pågældende loves og ordningers ikrafttræden.
2. De i henhold til bestemmelserne i stk. 1 modtagne meddelelser skal offentliggøres i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Artikel 91

Nærmere regler for gennemførelsen af denne afgørelse

De nærmere regler for gennemførelsen af denne afgørelse fastsættes i en senere afgørelse.

Artikel 92

Aftaler, der supplerer de nærmere regler for gennemførelsen af denne afgørelse

To eller flere medlemsstater eller Tunesien og en eller flere medlemsstater kan, om fornødent, træffe aftaler, der tager sigte på at supplere de administrative regler om afgørelsens gennemførelse.

Artikel 93

De kontraherende parter træffer hver især de foranstaltninger, som gennemførelsen af denne afgørelse indebærer.

Udfærdiget i .....

BILAG I

PERSONKREDS

I. Arbejdstagere (afgørelsens artikel 1, litra a), nr. ii) og iii))

A. BELGIEN

Intet.

B. DANMARK

1. Som arbejdstager anses i henhold til afgørelsens artikel 1, litra a), nr. ii), enhver person, der, som beskæftiget i en arbejdsgivers tjeneste,
  - a) for tiden før den 1. september 1977 er omfattet af lovgivningen om arbejdsulykker og erhvervs sygdomme
  - b) for tiden efter den 1. september 1977 er omfattet af lovgivningen om arbejdsmarkedets tillægspension (ATP).

C. TYSKLAND

Såfremt en tysk institution er kompetent institution for tilkendelse af familieydelse i overensstemmelse med afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 6, anses i henhold til afgørelsens artikel 1, litra a), nr. ii), som arbejdstager, enhver person, der er tvungent forsikret mod arbejdsløshed, eller som i forbindelse med denne forsikring modtager kontantydelse fra sygeforsikringen eller dertil svarende ydelser.

D. SPANIEN

Intet.

E. FRANKRIG

Hvis den kompetente institution, der skal udbetale familieydelse i overensstemmelse med afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 6, er en fransk institution, betragtes som arbejdstager i henhold til artikel 1, litra a), nr. ii), i afgørelsen, enhver person, der obligatorisk er tilsluttet den sociale sikringsordning i overensstemmelse med artikel L 311-2 i Code de la Sécurité Sociale (lov om social sikring), og som opfylder de minimumsbetingelser for erhvervsudøvelse og aflønning, der er fastsat i artikel L 313-1 i Code de la Sécurité Sociale for at kunne få udbetalt kontantydelse fra syge- og moderskabs- og invalideforsikringen, eller den person, der modtager de omhandlede kontantydelse.

F. GRÆKENLAND

1. Som arbejdstagere anses i henhold til artikel 1, litra a), nr. iii), i afgørelsen, personer forsikret inden for rammerne af OGA-ordningen, der udelukkende udfører lønarbejde, eller som er eller har været omfattet af en anden medlemsstats lovgivning, og som derfor er eller har været arbejdstager i henhold til artikel 1, litra a), i afgørelsen.
2. Med henblik på ydelse af børnetilskud efter den nationale ordning betragtes som arbejdstagere i henhold til afgørelsens artikel 1, litra a), nr. ii), de personer, der er omhandlet i artikel 1, litra a), nr. i) og iii), i afgørelsen.

G. IRLAND

Som arbejdstager anses i henhold til afgørelsens artikel 1, litra a), nr. ii), enhver person, der er forsikret i medfør af en tvungen eller frivillig ordning i overensstemmelse med bestemmelserne i afdeling 5 og 37 i kodificeret lov af 1981 om social tryghed og sociale ydelser (Social Welfare (Consolidation) Act 1981).

H. ITALIEN

Intet.

I. LUXEMBOURG

Intet.

J. NEDERLANDENE

Intet.

K. ØSTRIG

Intet.

L. PORTUGAL

Intet.

M. FINLAND

Enhver person, der er arbejdstager i henhold til lovgivningen om erhvervspensionsordninger, betragtes som henholdsvis arbejdstager som omhandlet i afgørelsens artikel 1, litra a), nr. ii).

N. SVERIGE

Enhver person, der er arbejdstager i henhold til lovgivningen om arbejdsskadeforsikring, betragtes som henholdsvis arbejdstager som omhandlet i afgørelsens artikel 1, litra a), nr. ii).

O. DET FORENEDE KONGERIGE

Som arbejdstager anses i henhold til afgørelsens artikel 1, litra a), nr. ii), enhver person, der betragtes som arbejder (employed earner) i medfør af lovgivningen i Storbritannien eller Nordirland, samt enhver person, for hvem der svares bidrag i dennes egenskab af arbejdstager (employed earner) i medfør af lovgivningen i Gibraltar.

II. Familiemedlemmer (Afgørelsens artikel 1, litra d), andet punktum)

A. BELGIEN

Intet.

B. DANMARK

Ved afgørelse af, om der er ret til naturalydelse ved sygdom eller moderskab i henhold til afgørelsens artikel 23, stk. 1, litra a), og artikel 34, betyder udtrykket "familiemedlem":

- 1) en ægtefælle til en arbejdstager eller en anden person, som er berettiget til ydelser ifølge afgørelsen, forudsat at ægtefællen ikke er selvstændigt berettiget til ydelser efter afgørelsen, eller
- 2) et barn under 18 år, som står under forældremyndighed af en person, der er berettiget til ydelser efter afgørelsen.

C. TYSKLAND

Intet.

D. SPANIEN

Intet.

E. FRANKRIG

Udtrykket "familiemedlem" betegner enhver person, der er nævnt i artikel L 512-3 i Code de la Sécurité Sociale.

F. GRÆKENLAND

Intet.

G. IRLAND

Ved afgørelse af, om der er ret til naturalydelse ved sygdom og moderskab i henhold til afgørelsen, betyder udtrykket "familiemedlem" enhver person, over for hvem arbejdstageren anses for at have forsørgerpligt i medfør af lovene om sundhedsvæsen af 1947-1970 (Health Acts 1947-1970).

H. ITALIEN

Intet.

I. LUXEMBOURG

et.

J. NEDERLANDENE

Intet.

K. ØSTRIG

Intet.

L. PORTUGAL

Intet.

M. FINLAND

Med henblik på fastlæggelse af retten til naturalydelse i medfør af bestemmelserne i afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 1, betyder udtrykket "familiemedlem" en ægtefælle eller et barn som defineret i loven om sygeforsikring.

N. SVERIGE

Med henblik på fastlæggelse af retten til naturalydelse i medfør af bestemmelserne i afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 1, betyder udtrykket "familiemedlem" en ægtefælle eller et barn på under 18 år.

O. DET FORENEDE KONGERIGE

Ved afgørelse af, om der er ret til naturalydelse, betyder udtrykket "familiemedlem":

1. I forbindelse med lovgivningen i Storbritannien og Nordirland:

1) en ægtefælle, forudsat at

- a) denne person, hvad enten det drejer sig om en arbejdstager eller en anden person, som har ret til ydelser i henhold til afgørelsen
  - i) bor sammen med ægtefællen, eller
  - ii) bidrager til dennes underhold

og at

b) ægtefællen ikke

- i) har nogen indtægt som arbejdstager eller ydelsesberettiget i henhold til afgørelsen, eller
- ii) oppebærer en social sikringsydelse eller en pension på grundlag af den pågældendes egen forsikring

2) en person, der har forsørgerpligt over for et barn, forudsat at

- a) arbejdstageren eller en anden person, som har ret til ydelser i henhold til afgørelsen
  - i) bor sammen med den pågældende som mand og kone, eller
  - ii) bidrager til den pågældendes underhold

og at

b) den pågældende ikke

- i) har nogen indtægt som arbejdstager eller ydelsesberettiget i henhold til afgørelsen, eller
- ii) oppebærer en social sikringsydelse eller en pension på grundlag af den pågældendes egen forsikring

3) et barn, for hvem personen, arbejdstageren eller en anden person, som har ret til ydelser i henhold til afgørelsen, får eller kunne få udbetalt børnetilskud.

2. I forbindelse med lovgivningen i Gibraltar:

enhver person, over for hvem der består forsørgerpligt i medfør af anordning af 1973 (Group Practice Scheme Ordinance, 1973).

BILAG II

Sagligt anvendelsesområde

I. Særlige ydelser i anledning af fødsel eller adoption, der i henhold til artikel 1, litra s), nr. i, ikke er omfattet af afgørelsens anvendelsesområde

A. BELGIEN

- a) Fødselstilskud.
- b) Adoptionsydelse (prime d'adoption).

B. DANMARK

Ingen.

C. TYSKLAND

Ingen.

D. SPANIEN

Ingen.

E. FRANKRIG

- a) Småbørnsydelse, der udbetales, indtil barnet er tre måneder gammelt.
- b) Adoptionsydelse (allocation d'adoption).

F. GRÆKENLAND

Ingen.

G. IRLAND

Ingen.

H. ITALIEN

Ingen.

I. LUXEMBOURG

- a) Svangerskabsydelse.
- b) Moderskabsydelse.

J. NEDERLANDENE

Ingen.

K. ØSTRIG

Den almindelige del af ydelsen i forbindelse med fødsel.

L. PORTUGAL

Ingen.

M. FINLAND

Moderskabspakken eller moderskabsydelse i form af et engangsbeløb i medfør af lov om moderskabsydelse.

N. SVERIGE

Ingen.

O. DET FORENEDE KONGERIGE

Ingen.

II. Særlige ikke-bidragspligtige ydelser, der i henhold til artikel 4, stk. 4, ikke henhører under afgørelsens anvendelsesområde

A. BELGIEN

Ingen.

B. DANMARK

Ingen.

C. TYSKLAND

a) Ydelser, der med hjemmel i delstaternes lovgivning tilkendes handicappede, herunder navnlig blinde.

b) Den sociale tillægsydelse i henhold til lov af 28. juni 1990 om nivellering af pensioner.

D. SPANIEN

Ingen.

E. FRANKRIG

Ingen.

F. GRÆKENLAND

Ingen.

G. IRLAND

Ingen.

H. ITALIEN

Ingen.

I. LUXEMBOURG

Ingen.

J. NEDERLANDENE

Ingen.

K. ØSTRIG

Ydelser, der med hjemmel i delstaternes lovgivning tilkendes handicappede og andre personer med plejebenhov.

L. PORTUGAL

Ingen.

M. FINLAND

Ingen.

N. SVERIGE

Ingen.

O. DET FORENEDE KONGERIGE

Ingen.

BILAG III

BESTEMMELSER I OVERENSKOMSTER OM SOCIAL SIKRING, DER FINDER ANVENDELSE PÅ ALLE PERSONER, DER ER OMFATTET AF AFGØRELSEN

[Afgørelsens artikel 6]

1. BELGIEN-DANMARK

Ingen.

2. BELGIEN-TYSKLAND

a) Artikel 3 og 4 i slutprotokollen af 7. december 1957 til den almindelige overenskomst af samme dato i den udformning, hvor den findes i tillægsprotokollen af 10. november 1960.

b) Tillægsprotokol nr. 3 af 7. december 1957 til den almindelige overenskomst af samme dato i den udformning, hvori den findes i tillægsprotokollen af 10. november 1960 (udbetaling af pensioner og renter for tiden forud for overenskomstens ikrafttræden).

3. BELGIEN-SPANIEN

Ingen.

4. BELGIEN-FRANKRIG

a) Artikel 13, 16 og 23 i tillægsoverenskomst af 17. januar 1948 til den almindelige overenskomst af samme dato (arbejdere i miner og lignende virksomheder).

b) Brevveksling af 27. februar 1953 (anvendelse af artikel 4, stk. 2, i den almindelige overenskomst af 17. januar 1948).

c) Brevveksling af 29. juli 1953 vedrørende tilskud til ældre arbejdstagere.

5. BELGIEN-GRÆKENLAND

Artikel 15, stk. 2, artikel 35, stk. 2, og artikel 37 i den almindelige overenskomst af 1. april 1958.

6. BELGIEN-IRLAND

Ingen.

7. BELGIEN-ITALIEN

Artikel 29 i overenskomst af 30. april 1948.

8. BELGIEN-LUXEMBOURG

Artikel 2 og 4 i aftalen af 27. oktober 1971 (den oversøiske sociale sikringsordning).

9. BELGIEN-NEDERLANDENE

Artikel 2 og 4 i aftalen af 4. februar 1969 (oversøisk erhvervsmæssig beskæftigelse).

10. BELGIEN-ØSTRIG

a) Artikel 4 i overenskomst om social sikring af 4. april 1977 for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

b) Punkt III i slutprotokollen til den nævnte overenskomst for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

11. BELGIEN-PORTUGAL

Artikel 1 og 5 i overenskomsten af 13. januar 1965 (social sikring af ansatte i Belgisk Congo og Rwanda-Urundi) i den affattelse, der findes i den aftale, som blev indgået ved brevveksling af 18. juni 1982.

12. BELGIEN-FINLAND

Ingen.

13. BELGIEN-SVERIGE

Ingen.

14. BELGIEN-DET FORENEDE KONGERIGE

Ingen.

15. DANMARK-TYSKLAND

a) Punkt 15 i slutprotokollen til overenskomsten om social tryghed af 14. august 1953.

b) Tillægsoverenskomst af 14. august 1953 til ovennævnte overenskomst.

16. DANMARK-SPANIEN

Ingen.

17. DANMARK-FRANKRIG

Ingen.

18. DANMARK-GRÆKENLAND

Ingen.

19. DANMARK-IRLAND

Ingen.

20. DANMARK-ITALIEN

Ingen.

21. DANMARK-LUXEMBOURG

Ingen.

22. DANMARK-NEDERLANDENE

Ingen.

23. DANMARK-ØSTRIG

a) Artikel 4 i overenskomst om social sikring af 16.6.1987 for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

b) Punkt I i slutprotokollen til den nævnte overenskomst for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

24. DANMARK-PORTUGAL

Ingen.

25. DANMARK-FINLAND

Artikel 10 i den nordiske konvention om social sikring af 15. juni 1992.

26. DANMARK-SVERIGE

Artikel 10 i den nordiske konvention om social sikring af 15. juni 1992.

27. DANMARK-DET FORENEDE KONGERIGE

Ingen.

28. TYSKLAND-SPANIEN

Artikel 4, stk. 1 og artikel 45, stk. 2 i overenskomst om social sikring af 4. december 1973.

29. TYSKLAND-FRANKRIG

a) Artikel 11, stk. 1, artikel 16, andet afsnit, og artikel 19 i den almindelige overenskomst af 10. juli 1950.

b) Artikel 9 i tillægsoverenskomst nr. 1 af 10. juli 1950 til den almindelige overenskomst af samme dato (arbejdere i miner og lignende virksomheder).

c) Tillægsoverenskomst nr. 4 af 10. juli 1950 til den almindelige overenskomst af samme dato, i den udformning, hvori den findes i tillægsoverenskomst nr. 2 af 18. juni 1955.

d) Afsnit I og III tillægsoverenskomst nr. 2 af 18. juni 1955.

e) Punkt 6, 7 og 8 i den almindelige protokol af 10. juli 1950 til den almindelige overenskomst af samme dato.

f) Afsnit II, III og IV i aftalen af 20. december 1963 (socialsikring i Land Sår).

30. TYSKLAND-GRÆKENLAND

a) Artikel 5, stk. 2, i den almindelige overenskomst af 25. april 1961.

b) Artikel 8, stk. 1, artikel 8, stk. 2, litra b), artikel 8, stk. 3, og artikel 9 til 11, samt kapitel I og IV for så vidt de vedrører disse artikler, i overenskomsten om arbejdsløshedsforsikring af 31. maj 1961, samt protokolnote af 14. juni 1980.

c) Protokol af 7. oktober 1991 sammenholdt med overenskomsten mellem regeringen i Den Tyske Demokratiske Republik og Den Helleniske Republik om regulering af spørgsmål vedrørende pension eller rente af 6. juli 1984.

31. TYSKLAND-IRLAND

Ingen.

32. TYSKLAND-ITALIEN

- a) Artikel 3, stk. 2, artikel 23, stk. 2, artikel 26 og artikel 36, stk. 3, i overenskomst af 5. maj 1953 (social sikring).
- b) Tillægsoverenskomst af 12. maj 1953 til overenskomst af 5. maj 1953 (udbetaling af pensioner og renter for tiden forud for overenskomstens ikrafttræden).

33. TYSKLAND-LUXEMBOURG

Artikel 4, 5, 6 og 7 i traktaten af 11. juni 1959 (Ausgleichsvertrag) (bilæggelse af striden mellem Tyskland og Luxembourg).

34. TYSKLAND-NEDERLANDENE

- a) Artikel 3, stk. 2, i overenskomst af 29. marts 1951.
- b) Artikel 2 og 3 i tillægsoverenskomst nr. 4 af 21. december 1956 til overenskomst af 29. marts 1951 (afgørelse af spørgsmålet om rettigheder erhvervet af nederlandske arbejdstagere inden for den tyske ordning for social sikring mellem den 13. maj 1940 og den 1. september 1945).

35. TYSKLAND-ØSTRIG

- a) Artikel 41 i overenskomst om social sikring af 22. december 1966, som ændret ved tillægsoverenskomst nr. 1 af 10. april 1969, nr. 2 af 29. marts 1974 og nr. 3 af 29. august 1980.
- b) Punkt 3, litra c), punkt 3, litra d), punkt 17, punkt 20, litra a), og punkt 21 i slutprotokollen til den nævnte overenskomst.
- c) Artikel 3 i den nævnte overenskomst for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.
- d) Punkt 3, litra g), i slutprotokollen til den nævnte overenskomst for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.
- e) Artikel 4, stk. 1, i overenskomsten for så vidt angår den tyske lovgivning, hvorefter ulykker (og erhvervs sygdomme), som indtræffer uden for Forbundsrepublikkens område, og perioder tilbagelagt uden for dette område ikke giver anledning til udbetaling af ydelser eller kun giver anledning til udbetaling af ydelser på visse betingelser, når de, der er berettiget til disse ydelser, er bosat uden for Forbundsrepublikkens område, i tilfælde hvor:
  - i) ydelsen den 1. januar 1994 allerede er blevet tilkendt eller vil kunne tilkendes
  - ii) den pågældende person har bosat sig i Østrig før den 1. januar 1994, og udbetalingen af pensioner fra pensions- og ulykkesforsikring indledes senest den 31. december 1994dette gælder ligeledes perioder, hvor der er oppebåret en anden pension, herunder efterladtepension, som træder i stedet for den første pension, når udbetalingsperioderne er uden afbrydelser.
- f) Punkt 19, litra b), i slutprotokollen til den nævnte overenskomst. Ved anvendelsen af nr. 3, litra c), i den nævnte bestemmelse må det beløb, der tages i betragtning af den kompetente institution, ikke overstige det beløb, der skal udbetales i forbindelse med de tilsvarende perioder, for hvilke der skal udbetales et beløb af denne institution.
- g) Artikel 2 i tillægsoverenskomst nr. 1 af 10 april 1969 til den nævnte overenskomst.

h) Artikel 1, stk. 5, og artikel 8 i overenskomst om arbejdsløshedsforsikring af 19. juli 1978.

i) Punkt 10 i slutprotokollen til den nævnte overenskomst.

36. TYSKLAND-PORTUGAL

Artikel 5, stk. 2, i overenskomst af 6 november 1964.

37. TYSKLAND-FINLAND

a) Artikel 4 i overenskomst om social sikring af 23. april 1979.

b) Punkt 9 a, litra a), i slutprotokollen til den nævnte overenskomst.

38. TYSKLAND-SVERIGE

a) Artikel 4, stk. 2, i overenskomst om social sikring af 27. februar 1976.

b) Punkt 8 a, litra a), i slutprotokollen til den nævnte overenskomst.

39. TYSKLAND - DET FORENEDE KONGERIGE

a) Artikel 3, stk. 1 og 6, samt artikel 7, stk. 2 til 6, i overenskomst af 20. april 1960 om social sikring.

b) Artikel 2 til 7 i slutprotokollen til overenskomst af 20. april 1960 om social sikring.

c) Artikel 2, stk. 5, og artikel 5, stk. 2 til 6, i overenskomst af 20. april 1960 om arbejdsløshedsforsikring.

40. SPANIEN-FRANKRIG

Ingen.

41. SPANIEN-GRÆKENLAND

Ingen.

42. SPANIEN-IRLAND

Ingen.

43. SPANIEN-ITALIEN

Artikel 5, artikel 18, stk. 1 C, og artikel 23 i overenskomst af 30. oktober 1979 om social sikring.

44. SPANIEN-LUXEMBOURG

a) Artikel 5, stk. 2, i overenskomst af 8. maj 1969.

b) Artikel 1 i den administrative aftale af 27. juni 1975 om gennemførelse af konventionen af 8. maj 1969 for så vidt angår selvstændige erhvervsdrivende.

45. SPANIEN-NEDERLANDENE

Artikel 23, stk. 2, i overenskomst af 5. februar 1974 om social sikring.

46. SPANIEN-ØSTRIG

a) Artikel 4 i overenskomst om social sikring af 6. november 1981 for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

b) Punkt II i slutprotokollen til den nævnte overenskomst for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

47. SPANIEN-PORTUGAL

Artikel 4, stk. 2, artikel 16, stk. 2, og artikel 22 i den almindelige overenskomst af 11. juni 1969.

48. SPANIEN-FINLAND

Artikel 5, stk. 2, i overenskomst om social sikring af 19. december 1985.

49. SPANIEN-SVERIGE

Artikel 5, stk. 2, og artikel 16 i overenskomst om social sikring af 4. februar 1983.

50. SPANIEN-DET FORENEDE KONGERIGE

Ingen.

51. FRANKRIG-GRÆKENLAND

Artikel 16, stk. 4, og artikel 30 i den almindelige overenskomst af 19. april 1958.

52. FRANKRIG-IRLAND

Ingen.

53. FRANKRIG-ITALIEN

a) Artikel 20 og 24 i den almindelige overenskomst af 31. marts 1948.

b) Brevveksling af 3. marts 1956 (ydelse ved sygdom til sæsonarbejdere inden for landbrugserhvervet).

54. FRANKRIG-LUXEMBOURG

Artikel 11 og 14 i tillægsoverenskomst af 12. november 1949 til den almindelige overenskomst af samme dato (arbejdere i miner og lignende virksomheder).

55. FRANKRIG-NEDERLANDENE

Artikel 11 i tillægsoverenskomst af 1. juni 1954 til den almindelige overenskomst af 7. januar 1950 (arbejdere i miner og lignende virksomheder).

56. FRANKRIG-ØSTRIG

Ingen.

57. FRANKRIG-PORTUGAL

Ingen.

58. FRANKRIG-FINLAND

Ingen.

59. FRANKRIG-SVERIGE

Ingen.

60. FRANKRIG-DET FORENEDE KONGERIGE

Noteudveksling af 27. og 30. juli 1970 vedrørende forholdene med hensyn til social sikring af lærere fra Det Forenede Kongerige, der midlertidigt underviser i Frankrig inden for rammerne af kulturaftalen af 2. marts 1948.

61. GRÆKENLAND-IRLAND

Ingen.

62. GRÆKENLAND-ITALIEN

Ingen.

63. GRÆKENLAND-LUXEMBOURG

Ingen.

64. GRÆKENLAND-NEDERLANDENE

Artikel 4, stk. 2, i den almindelige overenskomst af 13. september 1966.

65. GRÆKENLAND-ØSTRIG

a) Artikel 4 i overenskomst om social sikring af 14. december 1979, som ændret ved tillægsoverenskomst af 21. maj 1986, for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

b) Punkt II i slutprotokollen til den nævnte overenskomst for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

66. GRÆKENLAND-PORTUGAL

Ingen.

67. GRÆKENLAND-FINLAND

Artikel 5, stk. 2, og artikel 21 i overenskomst om social sikring af 11.3.1988.

68. GRÆKENLAND-SVERIGE

Artikel 5, stk. 2, og artikel 23 i overenskomst om social sikring af 5. maj 1978, som ændret ved tillægsoverenskomst af 14. september 1984.

69. GRÆKENLAND-DET FORENEDE KONGERIGE

Ingen.

70. IRLAND-ITALIEN

Ingen.

71. IRLAND-LUXEMBOURG

Ingen.

72. IRLAND-NEDERLANDENE

Ingen.

73. IRLAND-ØSTRIG

Artikel 4 i overenskomst om social sikring af 30. september 1988 for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

74. IRLAND-PORTUGAL

Ingen.

75. IRLAND-FINLAND

Ingen.

76. IRLAND-SVERIGE

Ingen.

77. IRLAND-DET FORENEDE KONGERIGE

Artikel 8 i overenskomsten af 14. september 1971 om social sikring.

78. ITALIEN-LUXEMBOURG

Artikel 18, stk. 2, og artikel 24 i den almindelige overenskomst af 29. maj 1951.

79. ITALIEN-NEDERLANDENE

Artikel 21, stk. 2, i den almindelige overenskomst af 28. oktober 1952.

80. ITALIEN-ØSTRIG

a) Artikel 5, stk. 3, og artikel 9, stk. 2, i overenskomst om social sikring af 21. januar 1981.

b) Artikel 4 i den nævnte overenskomst og punkt 2 i slutprotokollen til den nævnte overenskomst for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

81. ITALIEN-PORTUGAL

Ingen.

82. ITALIEN-FINLAND

Ingen.

83. ITALIEN-SVERIGE

Artikel 20 i overenskomst om social sikring af 25. september 1979.

84. ITALIEN-DET FORENEDE KONGERIGE

Ingen.

85. LUXEMBOURG-NEDERLANDENE

Ingen.

86. LUXEMBOURG-ØSTRIG

a) Artikel 5, stk. 2, i overenskomst om social sikring af 21. december 1971, som ændret ved tillægsoverenskomst nr. 1 af 16. maj 1973 og nr. 2 af 9. oktober 1978.

b) Artikel 3, stk. 2, i den nævnte overenskomst for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

c) Punkt III i slutprotokollen til den nævnte overenskomst for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

87. LUXEMBOURG-PORTUGAL

Artikel 3, stk. 2, i overenskomst af 12. februar 1965.

88. LUXEMBOURG-FINLAND

Artikel 5, stk. 2, i overenskomst om social sikring af 15. september 1988.

89. LUXEMBOURG-SVERIGE

a) Artikel 4 og artikel 29, stk. 1, i overenskomst om social sikring af 21. februar 1985 for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

b) Artikel 30 i den nævnte overenskomst.

90. LUXEMBOURG-DET FORENEDE KONGERIGE

Ingen.

91. NEDERLANDENE-ØSTRIG

a) Artikel 3 overenskomst om social sikring af 7.3.1974, som ændret ved tillægsoverenskomst af 5. november 1980, for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

b) Punkt II i slutprotokollen til den nævnte overenskomst for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

92. NEDERLANDENE-PORTUGAL

Artikel 5, stk. 2, og artikel 31 i overenskomst af 19. juli 1979.

93. NEDERLANDENE-FINLAND

Ingen.

94. NEDERLANDENE-SVERIGE

Artikel 4 og artikel 24, stk. 3, i overenskomst om social sikring af 2. juli 1976 for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

95. NEDERLANDENE-DET FORENEDE KONGERIGE

Ingen.

96. ØSTRIG-PORTUGAL

Ingen.

97. ØSTRIG-FINLAND

a) Artikel 4 overenskomst om social sikring af 11. december 1985, som ændret ved tillægsoverenskomst af 9. marts 1993, for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

b) Punkt II i slutprotokollen til den nævnte overenskomst for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

98. ØSTRIG-SVERIGE

a) Artikel 4 og artikel 24, stk. 1, overenskomst om social sikring af 11. november 1975, som ændret ved tillægsoverenskomst af 21. oktober 1982, for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

b) Punkt II i slutprotokollen til den nævnte overenskomst for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

99. ØSTRIG-DET FORENEDE KONGERIGE

a) Artikel 3 overenskomst om social sikring af 22. juli 1980, som ændret ved tillægsoverenskomst nr. 1 af 9. december 1985 og nr. 2 af 13. oktober 1992, for så vidt angår personer, der er bosat i et tredjeland.

b) Protokol vedrørende naturalydelse til den nævnte overenskomst med undtagelse af artikel 2, stk. 3, for så vidt angår personer, der ikke har krav på behandling i henhold til afsnit III, kapitel 1.

100. PORTUGAL-FINLAND

Ingen.

101. PORTUGAL-SVERIGE

Artikel 6 i overenskomst om social sikring af 25. oktober 1978.

102. PORTUGAL-DET FORENEDE KONGERIGE

a) Artikel 2, stk. 1, i protokol om medicinsk behandling af 15. november 1978.

b) For så vidt angår portugisiske arbejdstagere, i perioden fra den 22. oktober 1987 til udløbet af den i artikel 220, stk. 1, i akten vedrørende Spaniens og Portugals tiltrædelse fastsatte overgangsperiode: Artikel 26 i overenskomst om social sikring af 15. november 1978, som ændret ved brevveksling af 28. september 1987.

103. FINLAND-SVERIGE

Artikel 5 i den nordiske konvention om social sikring af 15. juni 1992.

104. FINLAND-DET FORENEDE KONGERIGE

Ingen.

105. SVERIGE-DET FORENEDE KONGERIGE

Artikel 4, stk. 3, i overenskomst om social sikring af 29. juni 1987.

BILAG IV

SÆRLIGE IKKE-BIDRAGSPLIGTIGE YDELSER

[Afgørelsens artikel 8]

A. BELGIEN

- a) Ydelser til handicappede (lov af 27. februar 1987).
- b) Garanteret mindsteindtægt for ældre (lov af 1. april 1969).
- c) Garanterede familieydelser (lov af 20. juli 1971).

B. DANMARK

- a) Den faste revalideringsydelse, der udbetales i henhold til bistandsloven som hjælp til forsørgere af personer under revalidering.
- b) Boligstøtte til pensionister (lov om individuel boligstøtte, lovbekendtgørelse nr. 725 af 4. august 1994, som ændret ved lov nr. 204 af 29. marts 1995).

C. TYSKLAND

Ingen.

D. SPANIEN

- a) Ydelser i medfør af lov om social indpasning af handicappede (lov nr. 13/82 af 7. april 1982).
- b) Kontante bistandsydelser til ældre og til uarbejdsdygtige invalider (kongeligt dekret nr. 2620/81 af 24 juli 1981).
- c) Invalidepension, folkepension og børnetilskud i ikke-bidragspligtig form som fastsat i artikel 132, stk. 1, artikel 136a, 137a, 138a, 154a, 155a, 156a, 167, artikel 168, stk. 2, artikel 169 og 170 i den almindelige lov om social sikring, som ændret ved lov 26/90 af 20. december 1990 om fastsættelse af ikke-bidragspligtige ydelser inden for den sociale sikring.

E. FRANKRIG

- a) Supplerende tilskud fra Den Nationale Solidaritetsfond (lov af 30. juni 1956).
- b) Tilskud til voksne handicappede (lov af 30. juni 1975).
- c) Særligt tilskud (lov af 10. juli 1952).

F. GRÆKENLAND

- a) Særlige ydelser til ældre (lov 1296/82).
- b) Børnetilskud til ikke-erhvervsaktive mødre, hvis mænd er indkaldt til militærtjeneste (lov 1483/84, artikel 23, stk. 1).
- c) Børnetilskud til ikke-erhvervsaktive kvinder, hvis mænd er fængslet (lov 1483/84, artikel 23, stk. 2).

d) Ydelse til personer, der lider af medført hæmolytisk anæmi (lovdekret 321/69) (fælles ministeriel anordning G4a/F. 222/oik.2204).

e) Ydelse til døvstumme (undtagelseslov 421/37) (fælles ministeriel anordning G4b/F.422/oik. 2205).

f) Ydelse til alvorligt handicappede (lovdekret 162/73) (fælles ministeriel anordning G4a/F. 225/oik. 161).

g) Ydelse til spasmofile (lovdekret 162/72) (fælles ministeriel anordning G4a/F. 224/oik.2207).

h) Ydelse til alvorligt mentalt retarderede (lovdekret 162/73) (fælles ministeriel anordning G4b/423/oik.2208).

i) Ydelse til blinde (lov 958/79) (fælles ministeriel anordning G4b/F. 421/oik.2209).

G. IRLAND

a) Arbejdsløshedsunderstøttelse (Social Welfare (Consolidation) Act af 1981, tredje del, kapitel 2).

b) (Ikke-bidragspligtig) alderspension og pension til blinde (Social Welfare (Consolidation) Act af 1981, tredje del, kapitel 3).

c) (Ikke-bidragspligtig) enke- og børnepension (Social Welfare (Consolidation) Act af 1981, tredje del, kapitel 4).

d) Tillæg til enlige forældre (Social Welfare Act af 1990, tredje del).

e) Pasningstilskud (Social Welfare Act af 1990, fjerde del).

f) Tillæg til familieindkomst (Social Welfare Act af 1984, tredje del).

g) Invalidepension (Health Act af 1970, artikel 69).

h) Befordringstilskud (Health Act af 1970, artikel 61).

i) Understøttelse til personer, der lider af smitsomme sygdomme (Health Act af 1947, artikel 5 og artikel 44, stk. 5).

j) Tilskud til hjemmepleje (Health Act af 1970, artikel 61).

k) Understøttelse til blinde (Blind Persons Act af 1920, kapitel 49).

l) Tilskud til revalidering af handicappede (Health Act af 1970, artikel 68, 69 og 72).

H. ITALIEN

a) Socialpension til ubemidlede statsborgere (lov nr. 153 af 30. april 1969).

b) Pensioner, ydelser og godtgørelser til civilt handicappede og invalider (lov nr. 118 af 30. marts 1974, nr. 18 af 11. februar 1980 og nr. 508 af 23. november 1988).

c) Pensioner og godtgørelser til døvstumme (lov nr. 381 af 26. maj 1970 og nr. 508 af 23. november 1988).

d) Pensioner og godtgørelser til blinde (lov nr. 382 af 27. maj 1970 og nr. 508 af 23. november 1988).

e) Tillæg til minimumspensionen (lov nr. 218 af 4. april 1952, nr. 638 af 11. november 1983 og nr. 407 af 29. december 1990).

f) Tillæg til invalideydelser (lov nr. 222 af 12. juni 1984).

g) Månedlige ydelser med henblik på vedvarende personlig bistand til pensionister, der er erhvervsudygtige (lov nr. 222 af 12. juni 1984).

I. LUXEMBOURG

a) Særydelse til svært handicappede (lov af 16. april 1979).

b) Moderskabsydelse (lov af 30. april 1980).

J. NEDERLANDENE

Ingen.

K. ØSTRIG

a) Kompenserende tillægsydelse (forbundslov af 9. september 1955 om almindelig socialforsikring - ASVG, forbundslov af 11. oktober 1978 om socialforsikring for personer beskæftiget i handelssektoren - GSVG og forbundslov af 11. oktober 1978 om socialsikring for landbruget - BSVG).

b) Plejeydelse (Pflegegeld) under forbundsplejeydelsesloven (Bundespflegegeldgesetz) bortset fra plejeydelse tilkendt af ulykkesforsikringsinstitutioner, når handicappet skyldes en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom.

L. PORTUGAL

a) Ikke-bidragspligtige børnetilskud (lovdekret nr. 160/80 af 27. maj 1980).

b) Præmie til diegivende mødre (lovdekret nr. 160/80 af 27. maj 1980).

c) Supplerende ydelse til handicappede børn og unge (lovdekret nr. 160/80 af 27. maj 1980).

d) Tilskud til elever i specialskoler (lovdekret nr. 160/80 af 27. maj 1980).

e) Ikke-bidragspligtig børnepension (lovdekret nr. 160/80 af 27. maj 1980).

f) Ikke-bidragspligtig invalidepension (lovdekret nr. 464/80 af 13. oktober 1980).

g) Ikke-bidragspligtig alderspension (lovdekret nr. 464/80 af 13. oktober 1980).

h) Pensionstillæg til svært invalide personer (lovdekret nr. 160/80 af 27. maj 1980).

i) Ikke-bidragspligtig enkepension (forordning nr. 52/81 af 11. november 1981).

M. FINLAND

a) Børneforsorgsydelse (Lov om børneforsorgsydelse, 444/69).

b) Ydelse til handicappede (Lov om ydelse til handicappede, 124/88).

c) Boligyldelse til pensionister (Lov om boligydelse til pensionister, 591/78).

d) Grundydelse ved arbejdsløshed (Lov nr. 602/84 om ydelser ved arbejdsløshed) i tilfælde hvor en person ikke opfylder betingelserne for indtægtsbestemt arbejdsløshedsydelse.

N. SVERIGE

- a) Kommunalt boligtilskud til grundpensionerne (Lov 1962: 392, genoptrykt 1976: 1014).
- b) Ydelser til handicappede bortset fra ydelser til pensionister (Lov 1962: 381, genoptrykt 1982: 120).
- c) Plejetilskud til handicappede børn (Lov 1962: 381, genoptrykt 1982: 120).

O. DET FORENEDE KONGERIGE

a) . . . . .

- b) Plejetillæg (lov om social sikring af 20. marts 1975, artikel 37, og lov om social sikring (Nordirland) af 20. marts 1975, artikel 37).
- c) Familietillæg (lov om social sikring af 25. juli 1986, afdeling 20 til 22, og forordning om social sikring (Nordirland) af 5. november 1986, artikel 21 til 23).
- d) Bistandsydelse (lov om social sikring af 20. marts 1975, artikel 35, og lov om social sikring (Nordirland) af 20. marts 1975, artikel 35).
- e) Indkomststøtte (lov om social sikring af 25. juli 1986, artikel 20 til 23, og forordning om social sikring (Nordirland) af 5. november 1986, artikel 21 til 24).
- f) Invalidepension (lov om invalidepension og arbejdsydelse til handicappede af 27. juni 1991, artikel 1 og forordning om invalidepension og arbejdsydelse til handicappede (Nordirland) af 24. juli 1991, artikel 3).
- g) Arbejdsydelse til handicappede (lov om invalidepension og arbejdsydelse til handicappede af 27. juni 1991, artikel 6 og forordning om invalidepension og arbejdsydelse til handicappede (Nordirland) af 24. juli 1991, artikel 8).
- h) Indkomstbaseret støtte til arbejdssøgende (Jobseekers Act 1995, 28. juni 1995, sektion I, 2), d), ii), og 3, og Jobseekers (Northern Ireland) Order 1995, 18. oktober 1995, artikel 3, 2), d), ii), og 5).

BILAG V

A. De i afgørelsens artikel 39, stk. 1, omhandlede lovgivninger, hvorefter størrelsen af ydelser ved invaliditet er uafhængig af forsikringsperiodernes længde

A. BELGIEN

a) Lovgivningen om den almindelige invalideordning, den særlige invalideordning for minearbejdere og den særlige ordning for søfolk i handelsflåden.

b) Lovgivningen om invalidepension under den oversøiske sociale sikringsordning og invalideordningen for tidligere ansatte i Belgisk Congo og Rwanda-Urundi.

B. DANMARK

Ingen.

C. TYSKLAND

Ingen.

D. SPANIEN

Lovgivningen vedrørende invalideforsikring under den almindelige ordning og særordningerne.

E. FRANKRIG

Hele lovgivningen vedrørende invalideforsikring med undtagelse af lovgivningen vedrørende invalideforsikring inden for minearbejdernes sociale sikringsordning.

F. GRÆKENLAND

Lovgivningen vedrørende forsikringsordningen for landbruget.

G. IRLAND

Del II, kapitel 10, i kodificeret lov af 1981 om social sikring og sociale ydelser (Social Welfare (Consolidation) Act, 1981).

H. ITALIEN

Ingen.

I. LUXEMBOURG

Ingen.

J. NEDERLANDENE

a) Lov af 18. februar 1966 om forsikring mod uarbejdsdygtighed, som ændret.

b) Lov af 11. december 1975 om almindelig forsikring mod uarbejdsdygtighed, som ændret.

K. ØSTRIG

Ingen.

L. PORTUGAL

Ingen.

M. FINLAND

Nationale pensioner til personer med medfødt handicap, eller som er blevet invalideret i ung alder (lov om nationale pensioner (547/93)).

N. SVERIGE

Ingen.

O. DET FORENEDE KONGERIGE

a) Storbritannien

Artikel 15 og 36 i lov af 1975 om social sikring (Social Security Act 1975).

Artikel 14, 15 og 16 i lov af 1975 om sociale sikringspensioner (Social Security Pensions Act 1975).

b) Nordirland

Artikel 15 og 36 i lov af 1975 om social sikring (Nordirland) (Social Security (Northern Ireland) Act 1975).

Artikel 16, 17 og 18 i lov af 1975 om sociale sikringspensioner (Nordirland) (Social Security Pensions (Northern Ireland) Order 1975).

B. De i afgørelsens artikel 48, stk. 1, litra b), omhandlede tilfælde, hvor ydelsen ikke beregnes i overensstemmelse med afgørelsens artikel 48, stk. 2

A. BELGIEN

Ingen.

B. DANMARK

Alle ansøgninger om pension fastsat i overensstemmelse med lov om social pension, med undtagelse af de i bilag V, afsnit C, nævnte pensioner.

C. TYSKLAND

Ingen.

D. SPANIEN

Ingen.

E. FRANKRIG

Ingen.

F. GRÆKENLAND

Ingen.

G. IRLAND

Alle ansøgninger om bidragspligtig alders- og alderdomspension samt enkepension.

H. ITALIEN

Alle ansøgninger om invalide-, alders- og efterladtepension til arbejdstagere.

I. LUXEMBOURG

Ingen.

J. NEDERLANDENE

Alle ansøgninger om alderdomspension i henhold til lov af 31. maj 1956 om almindelig alderdomsforsikring, som ændret.

K. ØSTRIG

Ingen.

L. PORTUGAL

Alle ansøgninger om invalide-, alderdoms- og efterladtepension.

M. FINLAND

Ingen.

N. SVERIGE

Alle ansøgninger om alderspension (grund- og tillægspension), med undtagelse af de i bilag V, afsnit C, nævnte pensioner.

O. DET FORENEDE KONGERIGE

Alle ansøgninger om alders- og enkepension, der fastsættes i henhold til bestemmelserne i afgørelsens, del II, afsnit II, kapitel 3, med undtagelse af de ansøgninger, for hvilke:

a) i et hvilket som helst indkomstskatteår efter den 6. april 1975

i) den pågældende har tilbagelagt forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder i henhold til lovgivningen i Det Forenede Kongerige og i en anden medlemsstat, og

ii) et (eller) flere af de indkomstskatteår, som er omfattet af bestemmelserne i nr. i), ikke regnes for et år, der tages i betragtning (qualifying year), i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning

b) forsikringsperioder i Det Forenede Kongerige, som er tilbagelagt efter gældende lovgivning før den 5. juli 1948, med henblik på anvendelsen af afgørelsens artikel 48, stk. 2, lægges sammen med forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter en anden medlemsstats lovgivning.

D. De i afgørelsens artikel 50, stk. 2, litra a), omhandlede ydelser og aftaler

1. De i afgørelsens artikel 50, stk. 2, litra a), omhandlede ydelser, hvis størrelse ikke afhænger af forsikrings- eller bopælsperiodernes længde:

a) de ydelser ved invaliditet, der er fastsat i de i dette bilag, afsnit A, anførte lovgivninger

b) den danske folkepension, som opnås efter ti års bopæl, af personer, som har fået tilkendt pension med virkning fra senest den 1. oktober 1989

c) spanske efterladtepensioner, der tilkendes efter den almindelige ordning og særordningerne

d) efterladteydelsen fra forsikringen for efterlevende ægtefælle i den almindelige franske sociale sikringsordning samt

e) invalidepensionen til efterlevende ægtefælle i den almindelige franske sociale sikringsordning, når den beregnes på grundlag af en afdød ægtefælles invalidepension, der er fastsat i medfør af artikel 48, stk. 1, litra a), nr. i)

f) den nederlandske enkepension i henhold til lov af 9. april 1959 om forsikring for enker og børn, der har mistet begge forældre eller en af dem, som ændret

g) finske nationale pensioner fastlagt efter lov om national pension af 8. juni 1956 og tilkendt efter overgangsbestemmelserne i lov om national pension (547/93)

h) den fulde svenske grundpension tilkendt efter den lovgivning om grundpension, der gjaldt for den 1. januar 1993, og den fulde grundpension tilkendt efter overgangsbestemmelserne i den lovgivning, der er gældende siden nævnte dato.

2. De i afgørelsens artikel 50, stk. 2, litra b), omhandlede ydelser, hvis størrelse afhænger af en fiktiv periode, der anses for tilbagelagt mellem tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden og et senere tidspunkt:

a) de danske førtidspensioner, hvis størrelse fastsættes i henhold til gældende lovgivning før den 1. oktober 1984

b) de tyske invalide- og efterladtepensioner, i forbindelse med hvilke der tages hensyn til en tillægsperiode, og de tyske alderdomspensioner, i forbindelse med hvilke der tages hensyn til en allerede optjent tillægsperiode

c) de italienske uarbejdsdygtighedspensioner («inabilità»)

d) de luxembourgske invalide- og efterladtepensioner

e) finske erhvervspensioner, i forbindelse med hvilke der tages hensyn til fremtidige perioder i henhold til den nationale lovgivning

f) svensk invalide- og efterladtepension, i forbindelse med hvilken der tages hensyn til en fiktiv forsikringsperiode, og svensk alderspension, i forbindelse med hvilken der tages hensyn til en allerede optjent fiktiv periode.

3. De i afgørelsens artikel 50, stk. 2, litra b), nr. i), omhandlede aftaler om ikke at medregne samme fiktive periode to eller flere gange.

Aftale mellem regeringen i Storhertugdømmet Luxembourg og regeringen i Forbundsrepublikken Tyskland om forskellige sociale sikrings spørgsmål af 20. juli 1978.

Den nordiske konvention om social sikring af 15. juni 1992.

BILAG VI

SÆRREGLER FOR ANVENDELSEN AF VISSE MEDLEMSSTATERS LOVGIVNING

[Afgørelsens artikel 85]

A. BELGIEN

1. Ved den kompetente belgiske institutions anvendelse af bestemmelserne i afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 6 og 7, betragtes et barn som opvokset i den medlemsstat, på hvis område det er bosat.

2. Ved anvendelsen af afgørelsens artikel 48, stk. 2, anses aldersforsikringsperioder, tilbagelagt efter belgisk lovgivning før den 1. januar 1945, også som forsikringsperioder tilbagelagt efter belgisk lovgivning om den almindelige invaliditetsordning og om ordningen for søfolk.

3. Ved anvendelsen af artikel 42, stk. 3, litra a), nr. ii), tages der kun hensyn til perioder, i hvilke arbejdstageren har været uarbejdsdygtig efter belgisk lovgivning.

4. Ved anvendelsen af bestemmelserne i afgørelsens artikel 72 og artikel 79, stk. 1, litra a), tages der hensyn til beskæftigelses- og/eller forsikringsperioder, tilbagelagt efter en anden medlemsstats lovgivning såfremt ret til ydelser, efter belgisk lovgivning, er betinget af, at den pågældende, inden for en nærmere fastsat tidligere periode, har opfyldt betingelserne for ret til børnetilskud efter ordningen for arbejdstagere.

5. Ved beregningen af det teoretiske beløb for en invalidepension som omhandlet i afgørelsens artikel 48, stk. 2, bygger den kompetente belgiske institution på indtægterne fra det erhverv, den pågældende senest har udøvet.

6. En arbejdstager, der ikke længere er forsikret i Belgien i henhold til belgisk lovgivning om syge- og invalideforsikring - hvorefter retten til ydelser ligeledes er betinget af, at den pågældende er forsikret på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden - anses ved anvendelse af bestemmelserne i afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 3, for at være forsikret på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden, såfremt den pågældende er forsikret mod samme risiko i henhold til en anden medlemsstats lovgivning.

7. Hvis den pågældende i henhold til afgørelsens artikel 47 har ret til en belgisk invaliditetsydelse, fastsættes denne ydelse efter reglerne i afgørelsens artikel 48, stk. 2, efter bestemmelserne i lov af 9. august 1963 om en obligatorisk syge- og invalideforsikringsordning, hvis den pågældende på det tidspunkt, da uarbejdsdygtigheden indtrådte, var forsikret mod denne risiko i henhold til en anden medlemsstats lovgivning som arbejdstager i den i afgørelsens artikel 1, litra a), anførte forstand.

B. DANMARK

1. Såfremt de i afgørelsens artikel 20, artikel 23, stk. 1 og 3, artikel 27, stk. 1 og 3, og artikel 28, stk. 1, samt i artikel 31, 32 og 34 omhandlede arbejdstagere, pensions- eller renteansøgere, pensionister eller rentemodtagere samt disses familiemedlemmer er bosat eller opholder sig i Danmark, er de pågældende berettiget til naturalydelse på samme betingelser, som efter dansk lovgivning gælder for personer, der i medfør af lov om offentlig sygesikring er sikret i gruppe 1.

2. a) Bestemmelserne i dansk lovgivning om social pension om, at retten til pension er betinget af, at modtageren har fast bopæl i Danmark, finder ikke anvendelse på arbejdstagere eller deres efterladte, som er bosat i en anden medlemsstat end Danmark.

b) Med henblik på pensionsberegningen anses beskæftigelsesperioder tilbagelagt i Danmark af en grænsearbejder eller sæsonarbejder som bopælsperioder, der er tilbagelagt i Danmark af denne persons efterlevende ægtefælle, for så vidt ægtefællerne i disse perioder var gift med hinanden, og ikke var separerede eller levede faktisk adskilt på grund af uoverensstemmelse, og den ægtefælle i disse perioder var bosat i en anden medlemsstat.

c) Med henblik på pensionsberegningen anses beskæftigelsesperioder tilbagelagt i Danmark af en arbejdstager, bortset fra grænsearbejdere og sæsonarbejdere, forud for den 1. januar 1984 som bopælsperioder, der er tilbagelagt i Danmark af denne persons efterlevende ægtefælle, for så vidt ægtefællerne i disse perioder var gift med hinanden, og ikke var separerede eller levede adskilt på grund af uoverensstemmelse, og den efterlevende ægtefælle i disse perioder var bosat i en anden medlemsstat.

d) Perioder, der skal medregnes i medfør af litra b) og c) tages dog ikke i betragtning, når de falder sammen med perioder, der medregnes ved beregning af pension, som tilkommer vedkommende person efter en anden medlemsstats lovgivning om tvungen forsikring, eller med perioder, hvori vedkommende person har modtaget pension i henhold til en sådan lovgivning.

Disse perioder tages dog i betragtning, såfremt det årlige pensionsbeløb ikke overstiger halvdelen af den sociale pensions grundbeløb.

3. Afgørelsens bestemmelser berører ikke overgangsbestemmelser i de danske love af 7. juni 1972 om ret til pension for danske statsborgere, der har haft fast bopæl i Danmark i bestemte tidsrum umiddelbart forud for begæringens indgivelse. Statsborgere i de øvrige medlemsstater, som har haft fast bopæl i Danmark i ét år umiddelbart forud for begæringens indgivelse, har dog ret til pension på samme betingelser, som gælder for danske statsborgere.

4. a) Perioder, i hvilke en grænsearbejder, som er bosat i en anden medlemsstat end Danmark, har udøvet sin erhvervs-mæssige beskæftigelse på dansk område, skal i forhold til dansk lovgivning anses som bopælsperioder. Det samme gælder perioder, i hvilke en grænsearbejder er udstationeret eller præsterer tjenesteydelser i en anden medlemsstat end Danmark.

b) Perioder, i hvilke en sæsonarbejder, som er bosat i en anden medlemsstat end Danmark, har været beskæftiget på dansk område, skal i forhold til dansk lovgivning anses som bopælsperioder. Det samme gælder perioder, i hvilke en sæsonarbejder er udstationeret på en anden medlemsstats område end Danmark.

5. Ved afgørelsen af, om betingelserne for ret til dagpenge ved sygdom eller fødsel efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel af 20. december 1989 er opfyldt, når den pågældende ikke har været omfattet af dansk lovgivning under hele forløbet af de referenceperioder, der er omhandlet i nævnte lov:

a) medregnes forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, som er tilbagelagt efter lovgivningen i en anden medlemsstat end Danmark inden for de nævnte referenceperioder, i løbet af hvilke den pågældende ikke har været omfattet af dansk lovgivning, som om det drejede sig om perioder tilbagelagt efter dansk lovgivning, og

b) anses en arbejdstager (i tilfælde, hvor den aktuelle indtjening ikke er egnet som grundlag for beregning af dagpenge) for i således medregnede perioder at have haft en gennemsnitlig indtjening af en størrelse, der svarer til den, der bliver lagt til grund ved beregningen af dagpenge for de perioder, der er tilbagelagt efter dansk lovgivning i referenceperioderne.

6. Afgørelsens artikel 49, stk. 3, litra d), og artikel 51, stk. 1 og 3, finder ikke anvendelse på pensioner, der fastsættes efter dansk lovgivning.

7. Såfremt en person, der oppebærer en dansk alderspension eller eventuelt førtidspension, ligeledes har ret til en efterladtepension fra en anden medlemsstat, anses disse pensioner ved anvendelsen af dansk lovgivning for at være ydelser af samme art i den i afgørelsens artikel

54, stk. 1, omhandlede forstand, forudsat at den pågældende, hvis forsikrings- eller bopælsperioder danner grundlag for beregningen af efterladte pensioner, har tilbagelagt bopælsperioder i Danmark.

C. TYSKLAND

1. Reglerne i afgørelsens artikel 7 berører ikke de bestemmelser, hvorefter ulykkestilfælde (og erhvervssygdomme), der er indtruffet uden for Forbundsrepublikken Tysklands område, samt perioder, der er tilbagelagt uden for dette område, ikke, eller kun under visse betingelser, medfører udbetaling af ydelser, når de berettigede er bosat uden for Forbundsrepublikken Tysklands område.

2. a) Den fikserede godskrevne periode (pauschale Anrechnungszeit) bestemmes alene på grundlag af perioder med tysk forsikring.

b) Hvad angår medregning af tyske pensionsperioder i forbindelse med pensionsforsikring for minearbejdere, er det kun tysk lovgivning, der finder anvendelse.

c) Hvad angår medregning af tyske erstatningsperioder (Ersatzzeiten), er det kun tysk lovgivning, der finder anvendelse.

3. Såfremt anvendelsen af afgørelsen eller senere afgørelser om social sikring medfører usædvanlig store udgifter for enkelte sygeforsikringsinstitutioner, kan disse udgifter helt eller delvis godtgøres. Forbundssammenslutningen af lokale sygekasser (ADK-Bundesverband) træffer som kontaktorgan (sygeforsikring) afgørelse om sådan godtgørelse efter aftale med sygeforsikringens øvrige centralforbund. De til afholdelse af godtgørelsen fornødne midler tilvejebringes ved afgifter, der pålægges samtlige sygeforsikringsinstitutioner i forhold til deres gennemsnitlige medlemstal, eksklusive rentemodtagere, i det foregående år.

4. § 7 i sjette bog i Socialloven (Sozialgesetzbuch VI) finder anvendelse på statsborgere fra de øvrige medlemsstater, samt på statsløse og flygtninge, der er bosat i de øvrige medlemsstater, efter følgende retningslinjer:

Hvis de almindelige betingelser er opfyldt, kan frivillige bidrag indbetales til den tyske renteforsikring:

a) når den pågældende har hjemsted eller bopæl på Forbundsrepublikken Tysklands område

b) når den pågældende har hjemsted eller bopæl på en anden medlemsstats område, og han tidligere på et eller andet tidspunkt tvunget eller frivilligt har været tilsluttet den tyske renteforsikring

c) når den pågældende som statsborger i en anden medlemsstat har hjemsted eller bopæl på et tredjelands område og i mindst 60 måneder har indbetalt bidrag til den tyske pensionsforsikring eller i henhold til 232 i sjette bog i Socialloven (Sozialgesetzbuch VI) har ret til at blive optaget i den frivillige forsikring og i henhold til lovgivningen i en anden medlemsstat hverken er tvunget eller frivilligt forsikret.

5. Hvis udgifterne til naturalydelse, som tyske institutioner på bopælsstedet tilkender pensionsmodtagere eller deres familiemedlemmer, som er forsikret i andre medlemsstaters kompetente institutioner, skal afregnes med månedlige fikserede beløb, anses disse udgifter, med henblik på den finansielle udligning mellem tyske institutioner inden for sygeforsikringen for pensionsmodtagere, som udgifter til ydelser fra den tyske sygeforsikring for pensionsmodtagere. De fikserede beløb, som af de kompetente institutioner i de andre medlemsstater refunderes til de tyske institutioner på bopælsstedet, anses som indtægter, der skal tages i betragtning ved ovennævnte finansielle udligning.

6. Ved anvendelse af tysk lovgivning om pensionisters tvungne omfattelse af sygeforsikringsordningen i henhold til artikel 5, stk. 1, punkt 11, i femte bog i socialloven

(Fünftes Buch Sozialgesetzbuch - SGB V) og artikel 56 i lov om sundhedsreformloven (Gesundheitsreformgesetz), tages forsikrings- eller bopælsperioder, som er tilbagelagt efter en anden medlemsstats lovgivning, og i løbet af hvilke den pågældende kunne gøre krav på naturalydelse fra sygeforsikringen, i fornødent omfang i betragtning, som om det drejer sig om forsikringsperioder, der var tilbagelagt efter tysk lovgivning, forudsat at de ikke falder sammen med forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter denne lovgivning.

7. Ved tilkendelse af de i artikel 47, stk. 1, i femte bog i socialloven (SGB V), i artikel 200, stk. 2, og i artikel 561, stk. 1, i lov om socialforsikring (Reichsversicherungsordnung - RVO) omhandlede kontantydelse til forsikrede, som er bosiddende på en anden medlemsstats område, fastsætter de tyske institutioner en natteløn, på grundlag af hvilken de nævnte ydelser beregnes, som om disse forsikrede var bosiddende i Forbundsrepublikken Tyskland.

8. Når institutionen på bopælsstedet til udgift for den kompetente institution tilkender ydelser til personer, der har behov for vedvarende pleje eller tilsyn, i overensstemmelse med artikel 53 ff. i femte bog i socialloven (SGB V), skal denne institution medregne de forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt i henhold til lovgivningen i en anden medlemsstat, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning.

9. En person, der oppebærer en pension eller rente i henhold til tysk lovgivning og en pension eller rente i henhold til en anden medlemsstats lovgivning, anses ved anvendelse af afgørelsens artikel 29 for at have ret til naturalydelse fra syge- og moderskabsforsikringen, hvis han i henhold til artikel 8, stk. 1, nr. 4, i femte bog i socialloven (Sozialgesetzbuch - SGB V) er fritaget for at være omfattet af den lovpligtige sygeforsikring (Krankenversicherung).

10. En forsikringsperiode, som en arbejdstager har tilbagelagt med børnepasning i overensstemmelse med tysk lovgivning, ligestilles med en periode, hvor den pågældende har passet barnet i en anden medlemsstat, forudsat at han ikke kan udøve erhvervsmæssig beskæftigelse i henhold til artikel 6, stk. 1, i lov om beskyttelse af moderskab (Mutterschutzgesetz), eller han tager orlov for at passe børn i overensstemmelse med artikel 15 i forbundslov om børnepasningstilskud (Bundeszurückzahlungsgesetz) og ikke har udøvet en bibeskæftigelse (geringfügige Beschäftigung) i henhold til artikel 8 i SGB IV.

D. SPANIEN

1. Betingelsen om, at den pågældende enten udøver lønnet virksomhed eller tidligere har været tvungent forsikret mod samme risiko inden for rammerne af en ordning for arbejdstagere i den samme medlemsstat, som foreskrevet i afgørelsens artikel 1, litra a), nr. iv), kan ikke gøres gældende over for personer, som i henhold til bestemmelserne i kongeligt dekret nr. 2805/1979 af 7. december 1979 er frivilligt forsikret under den almindelige ordning for social sikring i deres egenskab af tjenestemænd eller på anden måde ansat i en international organisation mellem regeringer.

2. Bestemmelserne i kongeligt dekret nr. 2805/1979 af 7. december 1979 finder anvendelse på medlemsstaternes og Tunesiens statsborgere:

a) når de er bosat på spansk område, eller

b) når de er bosat på en anden medlemsstats område og tidligere på et tidspunkt, lige meget hvilket, har været forsikret under den tvungne spanske ordning for social sikring, eller

c) når de er bosat på et tredjelandets område og har indbetalt bidrag i mindst 1 800 dage til den spanske ordning for social sikring samt ikke er forsikret under en tvungen eller frivillig ordning i henhold til lovgivningen i en anden medlemsstat.

3. En arbejdstager, som ikke længere er forsikret i henhold til spansk lovgivning, anses ved anvendelse af bestemmelserne i afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 3, for at være forsikret på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden, såfremt han på dette tidspunkt er

forsikret i henhold til en anden medlemsstats lovgivning, eller, hvis dette ikke er tilfældet, såfremt han kan gøre krav på en ydelse efter en anden medlemsstats lovgivning for samme forsikringsbegivenhed denne betingelse anses dog for opfyldt i det i artikel 53, stk. 1, omhandlede tilfælde.

4. a) Ved anvendelse af afgørelsens artikel 52 beregnes den spanske teoretiske ydelse på grundlag af den forsikredes faktiske bidragsbasis i årene umiddelbart forud for indbetalingen af de sidste bidrag til den spanske sociale sikring.

b) Det således fastsatte pensionsbeløb forhøjes og reguleres for hvert af de efterfølgende år indtil året forud for forsikringsbegivenhedens indtræden, på samme måde som andre pensioner af samme art.

E. FRANKRIG

1. a) Ydelsen til ældre arbejdstagere samt alderdomsydelsen inden for landbruget tilkommer på de efter fransk lovgivning for franske erhvervsaktive gældende betingelser enhver tunesisk arbejdstager, som på tidspunktet for begæringens fremsættelse er bosat på fransk område.

b) Det samme gælder flygtninge og statsløse.

c) Afgørelsens bestemmelser berører ikke de franske lovbestemmelser, efter hvilke kun perioder med lønnet beskæftigelse eller dermed ligestillede perioder, der er fuldført i Den franske Republiks europæiske eller oversøiske departementer (Guadeloupe, Guyana, Martinique og Réunion), medregnes med henblik på erhvervelse af ret til ydelsen til ældre arbejdstagere.

2. Den særlige ydelse og den kumulative godtgørelse, som er fastsat i den særlige lovgivning om social sikring af minearbejdere, ydes kun arbejdstagere, der er beskæftiget i franske miner.

3. Lov nr. 65-555 af 10. juli 1965, hvorefter franske statsborgere, der er eller har været erhvervsmæssigt beskæftiget i udlandet, har adgang til den frivillige alderdomsforsikringsordning, finder anvendelse på tunesiske statsborgere på følgende betingelser

- den erhvervsmæssige virksomhed, der giver adgang til frivillig forsikring efter den franske ordning, må hverken udøves eller være udøvet på fransk område eller på tunesisk område

- arbejdstageren skal på det tidspunkt, hvor han fremsætter begæring om at blive anset for omfattet af nævnte lov, godtgøre, at han enten har været bosat i Frankrig i mindst ti år, uafbrudt eller med afbrydelse, eller i en periode af samme længde har været omfattet af en tvungen eller frivillig fortsat forsikringsordning i henhold til fransk lovgivning.

4. En person, som er omfattet af fransk lovgivning i henhold til afgørelsens artikel 12, stk. 1, har de familiemedlemmer, som ledsager ham til den medlemsstat, hvor han udfører et arbejde, ret til følgende familieydelse:

a) Småbørnsydelse, der udbetales, indtil barnet er tre måneder gammelt.

b) Familieydelse, der udbetales i henhold til afgørelsens artikel 73.

5. Ved beregning af det i afgørelsens artikel 48, stk. 2, litra a) omhandlede teoretiske beløb i de ordninger, hvor alderdomspensionerne beregnes på grundlag af pensionspoint, skal den kompetente institution for hvert af de forsikringsår, der er tilbagelagt under enhver anden medlemsstats lovgivning, medregne et antal pensionspoints, der er lig med kvotienten af det antal pensionspoints, som er erhvervet i henhold til den af institutionen anvendte lovgivning i det antal år, der svarer til disse points.

6. a) Grænsearbejdere, der udøver deres lønnede erhverv i en anden medlemsstat end Frankrig og er bosat i de franske departementer Haut-Rhin, Bas-Rhin og Moselle, har i henhold til afgørelsens artikel 19 på disse departementers område ret til de naturalydelse, der er fastsat i den lokale ordning for Alsace-Lorraine, som er indført ved dekret nr. 46-1428 af 12. juni 1946 og nr. 67-814 af 25. september 1967.

b) Disse bestemmelser finder tilsvarende anvendelse på de personer, der er omhandlet i afgørelsens artikel 32, stk. 2 og 3, og artikel 33.

7. Uanset bestemmelserne i afgørelsens artikel 73 og 74 tilkendes boligydelse (allocation de logement), tilskud til børnepasning i hjemmet (allocation de garde d'enfant à domicile) og tilskud til forældre, som selv underviser deres børn (allocation parentale d'éducation), kun til personer og deres familiemedlemmer, som er bosiddende på fransk område.

8. En arbejdstager, som ikke længere er omfattet af fransk lovgivning om forsikring for efterlevende ægtefælle i den almindelige franske sociale sikringsordning eller ordningen for beskæftigede i landbruget, anses ved anvendelse af bestemmelserne i afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 3, for at have status som forsikret i henhold til denne lovgivning på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden, såfremt han på dette tidspunkt er forsikret som arbejdstager i henhold til lovgivningen i en anden medlemsstat, eller, hvis dette ikke er tilfældet, såfremt han kan gøre krav på en efterladteydelse i henhold til lovgivningen for arbejdstagere i en anden medlemsstat. Denne betingelse anses dog for opfyldt i det i artikel 53, stk. 1, omhandlede tilfælde.

F. GRÆKENLAND

1. Lov nr. 1469/84 om frivillig optagelse i pensionsforsikringsordningen for græske statsborgere og udenlandske statsborgere af græsk oprindelse, finder i henhold til nedenstående bestemmelser anvendelse på statsborgere fra andre medlemsstater, statsløse og flygtninge, som er bosiddende på en medlemsstats område.

Forudsat at de øvrige betingelser i nævnte lov er opfyldt, kan der indbetales bidrag, såfremt

a) den pågældende har hjemsted eller bopæl på en medlemsstats område og endvidere tidligere har været tvungent omfattet af den græske pensionsforsikringsordning, eller

b) den pågældende, uanset hjemsted eller bopæl, enten tidligere har været bosiddende i Grækenland i ti år, uanset om det drejer sig om ti på hinanden følgende år eller ej, eller tidligere har været omfattet af græsk lovgivning, tvungent eller frivilligt, i 1 500 dage.

2. Uanset den gældende lovgivning, som anvendes af OGA, anses perioder, hvor der oppebæres pension i anledning af en arbejdsulykke eller erhvervs sygdom efter en medlemsstats lovgivning, i hvilken der for disse risici vedkommende er fastsat en særlig forsikringsgren, for forsikringsperioder efter den lovgivning, som anvendes af OGA, i den i afgørelsens artikel 1, litra o), anførte forstand, såfremt disse perioder falder sammen med beskæftigelsesperioder inden for landbruget i Grækenland.

3. Efter græsk lovgivning er anvendelsen af afgørelsens artikel 54, stk. 2, betinget af, at den i den nævnte artikel omhandlede omberegning ikke er til ulempe for den pågældende.

4. Når det i henhold til bestemmelserne for de græske tillægspensionskasser er muligt at anerkende perioder med tvungen aldersforsikring, der er tilbagelagt inden for de almindelige lovpligtige græske forsikringsinstitutioner, gælder disse bestemmelser ligeledes for perioder med tvungen pensionsforsikring, der er tilbagelagt efter lovgivningen i en anden medlemsstat, og som hører ind under afgørelsens saglige anvendelsesområde.

5. Arbejdstagere, som indtil den 31. december 1992 har været omfattet af den tvungne forsikring i en anden medlemsstat, og som for første gang efter den 1. januar 1993 bliver

omfattet af den tvungne græske forsikring (almindelig lovpligtig ordning), anses i henhold til bestemmelserne i lov nr. 2084/92 for "tidligere forsikrede".

G. IRLAND

1. De i afgørelsens artikel 20, stk. 1, artikel 23, stk. 1 og 3, artikel 27, stk. 1 og 3, og artikel 28, stk. 1, samt i artikel 31, 32 og 34 omhandlede arbejdstagere, arbejdsløse, pensions- eller renteansøgere, pensionister eller rentemodtagere samt disses familiemedlemmer har, når de er bosat eller opholder sig i Irland, ret til vederlagsfri syge- og hospitalsbehandling af enhver art efter irsk lovgivning, når det påhviler institutionen i en anden medlemsstat en Irland at afholde udgifterne til sådanne ydelser.

2. Familiemedlemmer til en arbejdstager, der er omfattet af lovgivningen i en anden medlemsstat en Irland, og som opfylder den pågældende lovgivnings betingelser for ret til ydelser, i givet fald under iagttagelse af afgørelsens artikel 19, har, når de er bosat i Irland, ret til vederlagsfri syge- og hospitalsbehandling af enhver art efter irsk lovgivning.

Det påhviler den institution, som arbejdstageren er tilsluttet, at afholde udgifterne ved de omhandlede ydelser.

Såfremt arbejdstagerens ægtefælle eller den person, som sørger for børnene, udøver en erhvervsmæssig virksomhed i Irland, påhviler udgifterne ved ydelserne til familiemedlemmer dog fortsat den irske institution i det omfang, der kun måtte være erhvervet ret til disse ydelser i medfør af irsk lovgivning.

3. Såfremt en arbejdstager, der er omfattet af irsk lovgivning, under sin beskæftigelse bliver offer for et ulykkestilfælde efter at have forladt en medlemsstats område for at begive sig til en anden medlemsstats område, men inden at være ankommet hertil, fastsættes hans ret til ydelser i forbindelse med ulykkestilfældet:

a) som om ulykken var indtruffet på irsk område

og

b) uden hensyntagen til hans fravær fra irsk område, ved afgørelsen af, om han i kraft af sin beskæftigelse var forsikret i henhold til nævnte lovgivning.

4. Ved beregningen af lønindtægten med henblik på tilkendelse af den lønbestemte ydelse efter irsk lovgivning i tilfælde af arbejdsløshedsydelse skal der uanset afgørelsens artikel 25, stk. 1, for hver uges beskæftigelse som arbejdstager, der i det pågældende indkomstskatteår er tilbagelagt under en anden medlemsstats lovgivning, godskrives arbejdstageren et beløb svarende til den gennemsnitlige ugeløn for henholdsvis en mandlig og en kvindelig arbejdstager i samme indkomstskatteår.

5. Ved anvendelsen af artikel 42, stk. 3, litra a), nr. ii), tages der kun hensyn til tidsrum, i hvilke arbejdstageren har været uarbejdsdygtig efter irsk lovgivning.

6. Ved anvendelsen af artikel 46, stk. 2, anses arbejdstageren for udtrykkeligt at have anmodet om, at fastsættelsen af den alderspension, hvortil han ville have ret i medfør af irsk lovgivning, stilles i bero, hvis han ikke rent faktisk ophører med beskæftigelse, når denne betingelse kræves opfyldt for erhvervelse af ret til alderspension.

7. En periode under irsk lovgivning i overensstemmelse med afgørelsens artikel 11, stk. 2, litra c), kan ikke:

i) i henhold til denne bestemmelse medregnes som en periode under irsk lovgivning ved anvendelse af afgørelsens del II, afsnit II, eller

ii) medføre, at Irland bliver den kompetente stat for udredelse af ydelserne i afgørelsens artikel 19 eller 41, stk. 1.

H. ITALIEN

Ingen.

I. LUXEMBOURG

1. Uanset bestemmelserne i afgørelsens artikel 88, stk. 2, skal forsikringsperioder eller dermed ligestillede perioder, som en arbejdstager har tilbagelagt efter luxembourgsk lovgivning om pensionsforsikring ved invaliditet, alderdom eller dødsfald enten før den 1. januar 1946 eller før en i en bilateral overenskomst fastsat dato, kun medregnes ved anvendelsen af denne lovgivning, såfremt den pågældende har været forsikret i seks måneder efter den luxembourgiske ordning efter den dato, der tages i betragtning. Hvis flere bilaterale overenskomster finder anvendelse, tages forsikringsperioder eller dermed ligestillede perioder i betragtning fra den dato, der ligger længst tilbage.

2. Hvad angår ydelse af den faste del af de luxembourgiske pensioner skal forsikringsperioder, der efter luxembourgsk lovgivning er tilbagelagt af arbejdstagere, som ikke er bosat på luxembourgsk område, fra den 1. oktober 1972 ligestilles med bopælsperioder.

3. Afgørelsens artikel 23, stk. 2, andet afsnit, griber ikke ind i bestemmelserne i den luxembourgiske lovgivning i henhold til hvilke sygekassens tilladelse til en behandling i udlandet ikke kan nægtes, hvis den nødvendige behandling ikke er mulig i Luxembourg.

4. Med henblik på medregning af den i artikel 71, stk. 7, i lov om socialforsikring omhandlede forsikringsperiode, medregner den luxembourgiske institution forsikringsperioder, som er tilbagelagt efter enhver anden medlemsstats lovgivning, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning. Anvendelse af ovenstående bestemmelser er betinget af, at den pågældende senest har tilbagelagt forsikringsperioder efter luxembourgsk lovgivning.

J. NEDERLANDENE

1. Forsikring til dækning af udgifter ved sygdom

a) For så vidt angår retten til naturalydelse i henhold til nederlandsk lovgivning forstås ved ydelsesberettigede personer ved anvendelsen af del II, afsnit II, kapitel 1, personer, der er forsikrede eller medforsikrede i henhold til den forsikring, der er nævnt i den nederlandske lov om sygeforsikring (Ziekenfondswet).

b) Ved anvendelse af afgørelsens artikel 29 til 36 ligestilles med pensioner, som kan kræves udbetalt efter de retsregler, der er nævnt i litra b) (invaliditet) og litra c) (alderdom) i Nederlandenes erklæring i henhold til afgørelsens artikel 5, følgende pensioner:

- pensioner i henhold til lov af 6. januar 1966 (Staatsblad 6) om nye pensionsbestemmelser for tjenestemænd og deres familiemedlemmer (Algemene Burgerlijke Pensioenwet)

- pensioner i henhold til lov af 6. oktober 1966 (Staatsblad 445) om nye pensionsbestemmelser for militærpersoner og deres familiemedlemmer (Algemene militaire Pensioenwet)

- pensioner i henhold til lov af 15. februar 1967 (Staatsblad 138) om nye pensionsbestemmelser for ansatte ved de nederlandske jernbaner og deres familiemedlemmer (Spoorwegpensioenwet)

- pensioner i henhold til vedtægten om tjenestevilkårene inden for de nederlandske jernbaner (Reglement Dienst voorwaarden Nederlandse Spoorwegen) (RDV 1964 NS)

- pensionsydelse, der tilkendes før det fyldte 65. år i henhold til en pensionsordning, der har til formål at yde alderdomshjælp til arbejdstagere og tidligere arbejdstagere, eller førtidspensioner, der tilkendes i henhold til bestemmelser, der er fastsat af staten eller ved eller i henhold til en kollektiv overenskomst om førtidspensionering, eller bestemmelserne, der fastsættes af sygekasserådet.

c) De i artikel 20, stk. 2, omhandlede familiemedlemmer, der er bosiddende i Nederlandene, og de i artikel 23, stk. 1, litra b), og stk. 3, sammenholdt med stk. 1, litra b), artikel 27 og artikel 28, omhandlede arbejdstagere og deres familiemedlemmer, som har ret til ydelser i henhold til en anden medlemsstats lovgivning, er ikke forsikret i henhold til almindelig lov om særlige sygdomsudgifter (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, AWBZ).

2. Anvendelse af nederlandsk lovgivning om almindelig aldersforsikring (AOW)

a) Den i artikel 13, stk. 1, i lov om almindelig aldersforsikring (AOW) omhandlede nedsættelse finder ikke anvendelse på kalenderår, eller dele heraf før den 1. januar 1957, i hvilke den pensionsberettigede, der ikke opfylder betingelserne for, at nævnte perioder kan ligestilles med forsikringsperioder, mellem der fyldte 15. og 65. år har været bosiddende i Nederlandene, eller i hvilke han har haft lønnet beskæftigelse i Nederlandene for en arbejdsgiver i nævnte land, medens han var bosat på en anden medlemsstats område.

Uanset artikel 7 i AOW kan en pensionsberettiget, som kun har været bosiddende eller arbejdet i Nederlandene før den 1. januar 1957, ligeledes opnå ligestilling på ovennævnte betingelser.

b) Den i artikel 13, stk. 1, i AOW omhandlede nedsættelse finder ikke anvendelse på kalenderår eller dele deraf før den 2. august 1989, i hvilke en gift eller tidligere gift person mellem det fyldte 15. og 65. år ikke har været forsikret i henhold til ovennævnte lovgivning, medens den pågældende var bosiddende i en anden medlemsstat end Nederlandene, såfremt disse kalenderår eller dele deraf falder sammen dels med perioder, hvor den pågældende ægtefælle har været forsikret i henhold til den nævnte lovgivning, såfremt de har været gift med hinanden i disse perioder, dels med kalenderår eller dele deraf, som skal medregnes i medfør af litra a).

Uanset bestemmelserne i artikel 7 i AOW, anses den pågældende for pensionsberettiget.

c) Den i artikel 13, stk. 2 i AOW omhandlede nedsættelse finder ikke anvendelse på kalenderår eller dele deraf før den 1. januar 1957, i hvilke den pensionsberettigedes ægtefælle, der ikke opfylder betingelserne for, at disse år kan ligestilles med forsikringsperioder, mellem det fyldte 15. og 65. år har været bosiddende i Nederlandene, eller i hvilke den pågældende, medens vedkommende var bosiddende på en anden medlemsstats område, har haft lønnet beskæftigelse i Nederlandene for en arbejdsgiver i dette land.

d) Den i artikel 13, stk. 2, i AOW, omhandlede nedsættelse finder ikke anvendelse på kalenderår eller dele deraf før den 2. august 1989, i hvilke den pensionsberettigedes ægtefælle mellem det fyldte 15. og 65. år har været bosiddende i en anden medlemsstat end Nederlandene og ikke har været forsikret i henhold til ovennævnte lovgivning, såfremt disse kalenderår eller dele heraf falder sammen dels med perioden, hvor den pensionsberettigede har været forsikret i henhold til den nævnte lovgivning, såfremt de har været gift med hinanden i disse perioder, dels med de kalenderår eller dele deraf, som skal medregnes i medfør af litra a).

e) Litra a), b), c) og d) finder kun anvendelse, såfremt den pensionsberettigede har været bosiddende i en eller flere medlemsstater i seks år efter det fyldte 59. år, og kun så længe han fortsat er bosiddende i en af disse medlemsstater.

f) Uanset artikel 45, stk. 1, i AOW, og artikel 47, stk. 1, i AWW (lov om almindelig forsikring for enker og forældreløse børn), har ægtefællen til en arbejdstager, som er omfattet af den tvungne forsikringsordning, når hun er bosiddende i en anden medlemsstat end

Nederlandene, ret til at blive frivilligt forsikret i henhold til disse lovgivninger for perioder efter den 2. august 1989, i hvilke arbejdstageren er eller har været omfattet af den tvungne forsikring i henhold til disse lovgivninger. Retten hertil bortfalder den dag, arbejdstagerens tvungne forsikring ophører.

Retten bortfalder dog ikke, såfremt arbejdstagerens tvungne forsikring ophører som følge af hans død, og såfremt enken udelukkende får tilkendt pension i henhold til loven om almindelig forsikring for enker og forældreløse børn (AWW).

Retten til at blive optaget i den frivillige forsikring bortfalder under alle omstændigheder den dag, den frivilligt forsikrede fylder 65 år.

For ægtefællen til en arbejdstager, som er tvungent forsikret efter AOW- og AWW-ordningen, fastsættes bidraget i overensstemmelse med bestemmelserne om fastsættelse af tvungne forsikringsbidrag, idet ægtefællens indtægt i dette tilfælde anses for at være opnået i Nederlandene.

For ægtefællen til en arbejdstager, som er blevet tvungent forsikret den 2. august 1989 eller derefter, fastsættes bidraget i overensstemmelse med bestemmelserne om fastsættelse af frivillige forsikringsbidrag i henhold til AOW- og AWW-ordningen.

g) Den i litra f) omhandlede ret består kun, såfremt ægtefællen til en arbejdstager inden for en frist på et år efter den tvungne forsikrings ikrafttræden giver Socialsikringsbanken (Sociale Verzekeringsbank) meddelelse om, at vedkommende ønsker at blive optaget i den frivillige forsikring.

For ægtefællen til en arbejdstager, som blev tvungent forsikret den 2. august 1989, eller umiddelbart inden denne dato, løber fristen på et år fra den 2. august 1989.

Ægtefællen til en arbejdstager, der ikke er bosiddende i Nederlandene, og som er omfattet af bestemmelserne i afgørelsens artikel 12, stk. 1, eller artikel 17, kan ikke anvende muligheden i litra f), fjerde afsnit, hvis den pågældende ægtefælle alene i henhold til bestemmelserne i den nederlandske lovgivning allerede har eller har haft ret til at blive frivilligt forsikret.

h) Litra a), b), c), d) og f) finder hverken anvendelse på perioder, der falder sammen med perioder, som kan tages i betragtning ved beregningen af pensionsrettigheder i henhold til lovgivningen om alderdomsforsikring i en anden medlemsstat end Nederlandene, eller på perioder, i hvilke den pågældende har oppebåret alderspension i henhold til en sådan lovgivning.

i) Ved anvendelse af afgørelsens artikel 48, stk. 2, anses som forsikringsperioder kun forsikringsperioder, der efter det fyldte 15. år er tilbagelagt efter nederlandsk lovgivning om almindelig alderdomsforsikring (AOW).

3. a) En arbejdstager, som ikke længere er omfattet af nederlandsk lovgivning om forsikring for enker og børn, der har mistet begge forældre eller en af dem, anses ved anvendelse af bestemmelserne i afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 3, for at være forsikret i henhold til denne lovgivning på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden, såfremt han på dette tidspunkt er forsikret mod samme risiko efter lovgivningen i en anden medlemsstat, eller, hvis dette ikke er tilfældet, såfremt han kan gøre krav på en efterladteydelse i henhold til en anden medlemsstats lovgivning. Denne sidstnævnte betingelse anses dog for opfyldt i den i artikel 53, stk. 1, omhandlede tilfælde.

b) Såfremt en enke ved anvendelse af litra a) har ret til enkepension efter nederlandsk lovgivning om almindelig forsikring for enker og børn, der har mistet begge forældre eller en af dem, beregnes denne pension i overensstemmelse med afgørelsens artikel 48, stk. 2.

Ved anvendelse af disse bestemmelser anses også perioder før den 1. oktober 1959, i hvilke arbejdstageren efter sit fyldte 15. år har været bosat på nederlandsk område eller har haft

lønnet beskæftigelse i Nederlandene for en arbejdsgiver i nævnte land, mens han var bosat på en anden medlemsstats område, som forsikringsperioder tilbagelagt efter den nævnte nederlandske lovgivning.

c) Perioder, der medregnes i medfør af litra b), skal dog lades ude af betragtning, når de falder sammen med forsikringsperioder tilbagelagt efter en anden medlemsstats lovgivning om pensioner eller renter til efterladte,

d) Ved anvendelse af afgørelsens artikel 48, stk. 2, anses som forsikringsperioder kun forsikringsperioder, der efter det fyldte 15. år er tilbagelagt efter nederlandsk lovgivning om forsikring for enker og forældreløse børn (AWW).

4. a) En arbejdstager, som ikke længere er forsikret efter lov af 18. februar 1966 om forsikring mod uarbejdsdygtighed (WAO) og/eller efter lov af 11. december 1975 om uarbejdsdygtighed (AAW), anses ved anvendelse af bestemmelserne i afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 3, for endnu at være forsikret på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden, såfremt han er forsikret mod samme risiko efter lovgivningen i en anden medlemsstat, eller, hvis dette ikke er tilfældet, såfremt der for samme forsikringsbegivenhed består ret til en ydelse efter lovgivningen i en anden medlemsstat. Denne sidstnævnte betingelse anses dog for opfyldt i den i artikel 53, stk. 1, omhandlede tilfælde.

b) Såfremt den pågældende i henhold til litra a) har ret til en nederlandsk ydelse ved invaliditet, fastsættes denne ydelse efter de i afgørelsens artikel 48, stk. 2, fastsatte bestemmelser:

i) i henhold til bestemmelserne i ovennævnte lov af 18. februar 1966 (WAO), såfremt den pågældende på det tidspunkt, hvor uarbejdsdygtigheden indtrådte, som arbejdstager i den i afgørelsens artikel 1, litra a), omhandlede forstand var forsikret mod denne risiko efter lovgivningen i en anden medlemsstat

ii) i henhold til bestemmelserne i ovennævnte lov af 11. december 1975 (AAW), såfremt den pågældende på det tidspunkt, hvor uarbejdsdygtigheden indtrådte:

- var forsikret mod denne risiko efter lovgivningen i en anden medlemsstat uden at have status som arbejdstager i den i afgørelsens artikel 1, litra a), omhandlede forstand, eller

- ikke var forsikret mod denne risiko efter lovgivningen i en anden medlemsstat, men kan gøre krav på ydelser efter lovgivningen i en anden medlemsstat.

Såfremt det ydelsesbeløb, der beregnes i henhold til nr. i), er lavere end det beløb, der fremkommer ved anvendelse af nr. ii), udbetales sidstnævnte ydelsesbeløb.

c) Ved beregningen af ydelser, der fastsættes i henhold til ovennævnte lov af 18. februar 1966 (WAO) eller ovennævnte lov af 11. december 1975 (AAW), tager de nederlandske institutioner hensyn til:

- de perioder med lønnet arbejde og dermed ligestillede perioder, der er tilbagelagt i Nederlandene før den 1. juli 1967

- de forsikringsperioder, der er tilbagelagt i henhold til ovennævnte lov af 18. februar 1966 (WAO)

- de forsikringsperioder, der efter det fyldte 15. år er tilbagelagt i henhold til lov af 11. december 1975 om uarbejdsdygtighed (AAW), såfremt de ikke er sammenfaldende med de forsikringsperioder, der er tilbagelagt i henhold til ovennævnte lov af 18. februar 1966 (WAO).

d) Ved beregningen af den nederlandske ydelse ved invaliditet i henhold til afgørelsens artikel 42, stk. 1, tager de nederlandske institutioner ikke det tillæg i betragtning, som i givet fald

tilkendes ydelsesmodtageren i henhold til loven om supplerende ydelser (Toeslagenwet, TW). Retten til dette tillæg og størrelsen heraf beregnes udelukkende på grundlag af bestemmelserne i loven om supplerende ydelser.

5. Anvendelse af den nederlandske lovgivning om børnetilskud

a) En arbejdstager, der i løbet af et kvartal bliver omfattet af den nederlandske lovgivning om børnetilskud, og som den første dag i det pågældende kvartal var omfattet af den tilsvarende lovgivning i en anden medlemsstat, betragtes som værende forsikret efter nederlandsk lov fra denne første dag.

b) De børnetilskudsbeløb, som den arbejdstager, der på grundlag af litra a), betragtes som forsikret efter nederlandsk lovgivning om børnetilskud, kan gøre krav på, fastsættes i henhold til de nærmere regler i den gennemførelsesafgørelse, der er nævnt i afgørelsens artikel 91.

6. Anvendelse af visse overgangsbestemmelser

Artikel 47, stk. 1, finder ikke anvendelse ved vurdering af ret til ydelser i medfør af overgangsbestemmelserne i lovgivningen om almindelig aldersforsikring (artikel 48), om almindelig forsikring for enker og børn og om almindelig forsikring mod uarbejdsdygtighed.

K. ØSTRIG

1. Ved anvendelse af afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 1, betragtes en person, der modtager en tjenestemandspension, som en pensionist.

2. Ved anvendelse af afgørelsens artikel 48, stk. 2, ses der bort fra tillæg med henblik på bidrag til tillægssikring og tillægssydelse til minearbejdere i henhold til østrigsk lovgivning. I disse tilfælde øges det beløb, der beregnes i henhold til afgørelsens artikel 48, stk. 2, med tillæggene med henblik på bidrag til tillægssikring og tillægssydelse til minearbejdere.

3. Ved anvendelse af afgørelsens artikel 48, stk. 2, anses den pensionsrelevante dag (Stichtag) som tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden.

4. Anvendelsen af afgørelsens bestemmelser medfører ikke nogen begrænsning af retten til ydelser i henhold til østrigsk lovgivning for så vidt angår personer, hvis sociale sikring er blevet forringet af politiske eller religiøse årsager eller på grund af herkomst.

L. PORTUGAL

Ingen.

M. FINLAND

1. Med henblik på at fastslå, hvorvidt tidsrummet mellem pensionsbegivenhedens indtræden og pensionsalderen (fremtidig periode) skal tages i betragtning ved beregningen af den finske erhvervspension, skal der i forbindelse med den betingelse, der vedrører ophold i Finland, tages hensyn til forsikringsperioder eller ophold henhørende under lovgivningen i en anden stat, der er omfattet af afgørelsen.

2. Såfremt beskæftigelse er ophørt i Finland, og forsikringsbegivenheden indtræder ved beskæftigelse i en anden stat, der er omfattet af afgørelsen, og såfremt pensionen i henhold til den finske erhvervspensionslovgivning ikke længere omfatter tidsrummet mellem forsikringsbegivenheden og pensionsalderen (fremtidig periode), skal i forbindelse med den fremtidige periode tages hensyn til forsikringsperioder henhørende under lovgivningen i en anden stat, som var de forsikringsperioder i Finland.

3. Når en institution i Finland i henhold til finsk lovgivning skal betale et tillæg på grund af en forsinkelse i behandlingen af et krav om udbetaling af en ydelse, skal et krav, der fremsættes over for en institution i en anden stat, der er omfattet af afgørelsen, ved anvendelsen af bestemmelserne i den finske lovgivning om et sådant tillæg betragtes om værende forelagt på den dato, hvor dette krav samt alle nødvendige bilag når frem til den kompetente institution i Finland.

N. SVERIGE

1. Ved anvendelse af artikel 19, stk. 1, i forbindelse med fastlæggelse af retten til forældreydelser betragtes forsikringsperioder tilbagelagt i henhold til lovgivningen i en anden stat end Sverige, som baseret på den samme gennemsnitsindtjening som de svenske forsikringsperioder, som de lægges sammen med.

2. Afgørelsens bestemmelser om sammenlægning af forsikrings- eller opholdsperioder finder ikke anvendelse på den svenske lovgivnings overgangsbestemmelser om retten til en mere gunstig beregning af grundpensionerne for personer, der er bosat i Sverige i en bestemt periode forud for begæringens dato.

3. Ved fastlæggelse af retten til en invalide- eller efterladtepension, som til dels baseres på fremtidige anslåede forsikringsperioder, anses en person for at opfylde forsikrings- og indkomstkravene i den svenske lovgivning, når vedkommende er dækket som arbejdstager af en forsikrings- eller bopælsordning i en anden stat, der er omfattet af afgørelsen.

4. Det antal år, hvor en person passer små børn, anses i henhold til betingelserne i den svenske lovgivning for forsikringsperioder i forbindelse med tillægspensioner, også selv om barnet og den pågældende person er bosat i en anden stat, der er omfattet af afgørelsen, forudsat at den person, der passer barnet, har forældreorlov i henhold til bestemmelserne i lov om retten til børnepasningsorlov.

O. DET FORENEDE KONGERIGE

1. Når en person er fast bosat på Gibraltars område, eller siden sin seneste ankomst til nævnte område har været pligtig at svare bidrag som arbejdstager efter Gibraltars lovgivning, og den pågældende på grund af uarbejdsdygtighed, moderskab eller arbejdsløshed for en vis tid begærer sig fritaget for at svare bidrag, og bidragsbeløbene for nævnte periode godskrives den pågældende, betragtes ethvert tidsrum, i hvilket den pågældende har været beskæftiget på en anden medlemsstats end Det Forenede Kongeriges område i forbindelse med nævnte begæring, som en periode, i hvilken han har været beskæftiget på Gibraltars område, og for hvilken han har svaret bidrag som arbejdstager i medfør af lovgivningen i Gibraltar.

2. I tilfælde, hvor en person, i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning er berettiget til en alderspension, såfremt

a) en tidligere ægtefælles bidrag tages i betragtning, som om de var den pågældende persons egne bidrag, eller

b) de pågældende bidragsbetingelser opfyldes af den pågældende persons ægtefælle eller tidligere ægtefælle,

og forudsat i begge tilfælde at ægtefællen eller den tidligere ægtefælle som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende har været omfattet af lovgivningen i to eller flere medlemsstater, finder bestemmelserne i afgørelsens II, afsnit II, kapitel 3, anvendelse ved fastsættelsen af ret til ydelser i medfør af Det Forenede Kongeriges lovgivning; enhver henvisning til det nævnte kapitel 3 til "forsikringsperioder" anses for en henvisning til forsikringsperioder, der er tilbagelagt af

i) en ægtefælle eller tidligere ægtefælle, når ansøgningen indgives af en gift kvinde, en enkemand eller en person, hvis ægteskab er ophørt på anden måde end på grund af ægtefælles død, eller

ii) en tidligere ægtefælle, når ansøgningen indgives af en enke, som umiddelbart inden hun nåede pensionsalderen ikke modtog efterladtepension, efterladtepension, eller som kun modtager en aldersbestemt enkepension beregnet i henhold til afgørelsens artikel 48, stk. 2.

3. Enkehjælpen (widow's payment), der udredes i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning, betragtes ved anvendelse af afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 2, som en efterladtepension.

4. Ved anvendelsen af artikel 8, stk. 2, på bestemmelserne om ret til plejetillæg (attendance allowance), godtgørelse for pasning af invalide (mobility allowance) og invaliditetsydelse (disability living allowance) tages der hensyn til den beskæftigelsesperiode, periode med selvstændig erhvervsvirksomhed eller bopælsperiode, der er tilbagelagt på en anden medlemsstats område, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde kravet om tilstedeværelse i Det Forenede Kongerige inden den dato, hvor retten til den pågældende ydelse indtræder.

5. Såfremt en arbejdstager, der er omfattet af lovgivningen i Det Forenede Kongerige under sin beskæftigelse bliver offer for et ulykkestilfælde efter at have forladt en medlemsstats område for at begive sig til en anden medlemsstats område, men inden at være ankommet dertil, fastsættes hans ret til ydelser i forbindelse med ulykkestilfældet:

a) som ulykken var indtruffet på Det Forenede Kongeriges område, og

b) ved afgørelse af, om han var arbejdstager (employed earner), efter lovgivningen i Storbritannien eller lovgivningen i Nordirland, eller arbejdstager (employed person) efter lovgivningen i Gibraltar, uden hensyntagen til hans fravær fra disse områder.

6. Afgørelsen finder ikke anvendelse på bestemmelser i Det Forenede Kongeriges lovgivning der går ud på at sætte en mellem Det Forenede Kongerige og et tredjeland indgået aftale om social sikring i kraft.

7. Ved anvendelsen af afgørelsens, del II, afsnit II, kapitel 3, tages der hverken hensyn til de forholdsmæssige bidrag, som den forsikrede har indbetalt under Det Forenede Kongeriges lovgivning, eller til de forholdsmæssige alderspensionsydelser, der skal udbetales i henhold til denne lovgivning. De forholdsmæssige ydelser lægges sammen med den ydelse, som skal udbetales efter Det Forenede Kongeriges lovgivning, og som er fastsat i overensstemmelse med nævnte kapitel, idet summen af de to beløb udgør den ydelse, som faktisk tilkommer den pågældende.

8. Ved anvendelse af bestemmelserne om socialforsikringsydelser, der ikke er baseret på betaling af bidrag, samt om arbejdsløshedsforsikring (Gibraltar) anses enhver person, som er omfattet af denne afgørelse, som havende fast bopæl i Gibraltar, når den pågældende har bopæl i en medlemsstat.

9. Ved anvendelse af afgørelsens artikel 7, 29, 30, 31, 32, 33 og 34 betragtes plejetilskud (attendance allowance) tilkendt en arbejdstager i henhold til lovgivningen i Det Forenede Kongerige som en invaliditetsydelse.

10. Ved anvendelse af afgørelsens artikel 7, stk. 1, skal modtageren af en ydelse, der tilkommer ham i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning, under ophold på en anden medlemsstats område betragtes, som om han under dette ophold var bosat på denne anden medlemsstats område.

11.1. Ved beregningen af lønfaktoren (earnings factor) med henblik på fastsættelse af retten til ydelser i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning medregnes med forbehold af punkt 13 hver uge, i hvilken arbejdstageren har været omfattet af en anden medlemsstats

lovgivning, og som er begyndt inden for det pågældende indkomstskatteår i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning, efter følgende nærmere bestemmelser:

a) perioder fra 6. april 1975 til 5. april 1987: for hver forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsuge som arbejdstager anses den pågældende for at have indbetalt bidrag som arbejdstager (employed earner) på grundlag af en løn svarende til to tredjedele af den for det pågældende år fastsatte højeste løngrænse

b) perioder fra 6. april 1987: for hver forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsuge som arbejdstager anses den pågældende for at have haft en ugentlig lønindtægt, på grundlag af hvilken der skal indbetales bidrag som arbejdstager, svarende til to tredjedele af den for den pågældende uge fastsatte højeste løngrænse

c) for hver fulde uge, i hvilken den pågældende har tilbagelagt en periode, der kan ligestilles med en forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperiode, anses han for at være blevet godskrevet bidrag eller lønindtægt, alt efter omstændighederne, i det omfang, det er nødvendigt for at hæve hans samlede lønfaktor til det niveau, der kræves for, at de pågældende skatteår kan komme i betragtning (reckonable year) i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning om godskrivning af bidrag eller lønindtægt.

11.2. Ved anvendelse af afgørelsens artikel 48, stk. 2, litra b)

a) når en arbejdstager i et indkomstskatteår, der begynder den 6. april 1975 eller senere, udelukkende har tilbagelagt forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder i en anden medlemsstat en Det Forenede Kongerige, og anvendelsen af stk. 1, litra a), i) eller stk. 1, litra b), i) bevirker, at dette år regnes for et år (qualifying year), der tages i betragtning i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning ved anvendelse af afgørelsens artikel 48, stk. 2, litra a), anses han for at have været forsikret i 52 uger i løbet af dette år i den anden medlemsstat

b) da ethvert indkomstskatteår, der begynder den 6. april 1975 eller senere, ikke regnes for et år, der tages i betragtning (qualifying year), i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning ved anvendelse af afgørelsens artikel 46, stk. 2, litra a), lades forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt i løbet af dette år, ude af betragtning.

11.3. Ved omregningen af lønfaktoren til forsikringsperioder divideres den indtjeningsfaktor, der er opnået for det pågældende indkomstskatteår i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning, med beløbet for den for det pågældende skatteår fastsatte laveste løngrænse. Den således fremkomne størrelse udtrykkes i hele tal, idet decimaler ikke medregnes. Det således beregnede tal skal anses som udtryk for det antal forsikringsuger, der er tilbagelagt under Det Forenede Kongeriges lovgivning i det pågældende skatteår, dog kan dette tal ikke overstige det antal uger, i hvilke vedkommende inden for dette skatteår har været undergivet denne lovgivning.

12. Ved anvendelsen af artikel 42, stk. 3, litra a), tages der kun hensyn til tidsrum, i hvilke arbejdstageren har været uarbejdsdygtig efter Det Forenede Kongeriges lovgivning.

13.1. Ved beregningen i henhold til afgørelsens artikel 48, stk. 2, litra a), af det teoretiske beløb af den del af pensionen, som består af et tillæg i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning, skal:

a) ordene "indtjening", "bidrag" og "tillæg" i afgørelsens artikel 52, stk. 1, litra b), forstås som overskud i indtjeningsfaktorer som defineret i loven om social sikringspensioner af 1975 (Social Security Pensions Act 1975) eller i givet fald i loven om sociale sikringspensioner (Nordirland) af 1975 (Social Security Pensions (Northern Ireland) Order 1975)

b) den gennemsnitlige størrelse af overskuddene i indtjeningsfaktorer beregnes i henhold til afgørelsens artikel 52, stk. 1, litra b), fortolket som angivet under litra a) ovenfor, ved at dividere de samlede overskud, der er opnået efter Det Forenede Kongeriges lovgivning, med antallet af de indkomstskatteår efter Det Forenede Kongeriges lovgivning (herunder delvise

indkomstskatteår), der i den pågældende forsikringsperiode er tilbagelagt i henhold til denne lovgivning siden den 6. april 1978.

13.2. Ved beregningen af den del af pensionen, som består af et tillæg i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning skal ordene »forsikrings- og bopælsperioder« i afgørelsens artikel 48, stk. 2, forstås som forsikrings- og bopælsperioder der er tilbagelagt siden den 6. april 1978.

14. Med henblik på erhvervelse af ret til tilskud ved alvorlig invaliditet (servere disablement allowance) skal en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, som er omfattet af Det Forenede Kongeriges lovgivning i overensstemmelse med afgørelsens del II, afsnit I, med undtagelse af artikel 11, stk. 2, litra c):

a) anses for at have været til stede eller have været bosiddende i Det Forenede Kongerige i hele den periode, hvor han var arbejdstager, og var omfattet af Det Forenede Kongeriges lovgivning, mens han var til stede eller var bosiddende i en anden medlemsstat

b) have ret til at få forsikringsperioder, han som arbejdstager har tilbagelagt på en anden medlemsstats område og i henhold til denne medlemsstats lovgivning, ligestillet med tilstedeværelses- eller bopælsperioder i Det Forenede Kongerige.

15. En periode med omfattelse af Det Forenede Kongeriges lovgivning i overensstemmelse med afgørelsens artikel 11, stk. 2, litra c), kan hverken:

i) tages i betragtning i henhold til denne bestemmelse som en periode med omfattelse af Det Forenede Kongeriges lovgivning ved anvendelse af afgørelsens del II, afsnit II, eller

ii) medføre, at Det Forenede Kongerige bliver den kompetente stat for tilkendelse af de i afgørelsens artikel 19, 40 eller artikel 41, stk. 1, fastsatte ydelser.

16. Med forbehold af enhver overenskomst, der er indgået med medlemsstaterne, ophører Det Forenede Kongeriges lovgivning, ved anvendelse af afgørelsens artikel 11, stk. 2, litra c), med at finde anvendelse den sidste af de nedenfor anførte dage på enhver person, der tidligere var omfattet af Det Forenede Kongeriges lovgivning som arbejdstager:

a) den dag, hvor den pågældende flytter til den i artikel 11, stk. 2, litra c), omhandlede anden medlemsstat

b) den dag, hvor den pågældende ophører med en varig eller midlertidig erhvervmæssig beskæftigelse, under hvilken han har været omfattet af Det Forenede Kongeriges lovgivning

c) den sidste dag i enhver periode, hvor der udredes britiske ydelser ved sygdom, moderskab (herunder naturalydelse, for hvilke Det Forenede Kongerige er den kompetente stat) eller ydelser ved arbejdsløshed, og som

i) begyndte før den dato, hvor den pågældende tog bopæl i en anden medlemsstat eller, såfremt perioden begyndte på et senere tidspunkt, som

ii) fulgte umiddelbart efter den periode, hvor den pågældende udøvede en erhvervmæssig beskæftigelse i en anden medlemsstat, mens han var omfattet af Det Forenede Kongeriges lovgivning.

17. Den omstændighed, at en person har opnået status som værende omfattet af en anden medlemsstats lovgivning i overensstemmelse med afgørelsens artikel 11, stk. 2, litra c), berører ikke det forhold, at:

a) Det Forenede Kongerige i sin egenskab af kompetent stat på denne person anvender bestemmelserne om arbejdstagere i afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 1, eller artikel 42, stk.

2, hvis denne person i henhold til disse bestemmelser fortsat har status som arbejdstager og senest i sin egenskab heraf var forsikret i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning

b) denne person behandles som arbejdstager ved anvendelse af afgørelsens del II, afsnit II, kapitel 6 og 7, forudsat at den britiske ydelse i henhold til afsnit II, kapitel 1, kan udredes i overensstemmelse med litra a).